

FLATTIViesti

2/2025 | WWW.FLATTI.NET | SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N JÄSENLEHTI

PIDÄN SINUSTA HUOLTA ♥

KAUNIS TURKKI,
VÄHEMMÄN
KARVANLÄHTÖÄ

SUOJAA JA
RAVITSEE IHOA

ELÄINLÄÄKÄRIT
SUOSITTELEVAT

TOIMII SISÄISENÄ
TASSURASVANA

AUTTAA
ATOOPPISTA
JA ALLERGISTA
KOIRAA

NÄKYVIÄ
TULOKSIA
2-6 VUOKSSA

SOPII KAIKKIEN RUOKINTA-
VAIHTOEHTOJEN TÄYDENTÄMISEEN

100 % LUONNOLLINEN

KAUNIS TURKKI, TERVE IHO JA TERVEET TASSUT

Hyvästi loputon karvanlähtö, kutina ja halkeilevat anturat. Patentoitu koostumus takaa iholle ja turkille välttämättömät rakennusaineet. Helppo annostella, maistuu hyvältä, eikä sisällä lainkaan kalaöljyä.

LIITY
NUTROLIN®
-KASVATTAJA-
KERHOON

JOIN
THE
pack

WWW.NUTROLIN.FI
ESTD 2007
f i y
@NUTROLINLIFE

FLATTIVIESTI

NUMERO 2/2025

Suomen sileäkarvaiset
noutajat ry:n jäsenlehti
Finska flatcoated
retrieverklubben rf:s
medlemstidning

Päätoimittaja: Mari Mamia
Taitto: Tuija Lassila
Toimitussihteeri: Katja Virtanen,
flattiviesti@flatti.net
Toimituskunta: Pipa Pärssinen, Elina Kokko,
Niina Kallainen, Laura Pellinen, Janina Sundell
ja Virpi Pelttonen sekä Suomen sileäkarvaiset
noutajat ry:n toimikunnat, hallitus sekä jäsenet.
Kannen kuva: Anna Pietiläinen
Flattiviestien materiaalit ja valoilmoitukset:
flattiviesti@flatti.net

Ilmoituskoot:
1/1 sivu 210 mm x 297 mm
1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm
1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm

Ilmoitushinnasto jäsenille:
1/1 sivu 95 €/lehti, 350 €/vuosi
1/2 sivu 60 €/lehti, 200 €/vuosi
1/4 sivu 50 €/lehti, 170 €/vuosi

Jäsenten/kasvattajien jouluilmoitukset:
1/1 sivu 60 € ja 1/2 sivu 40 €

Ei-jäsenten hinnat mediakortissa:
flatti.net/flattiviesti/mediakortti

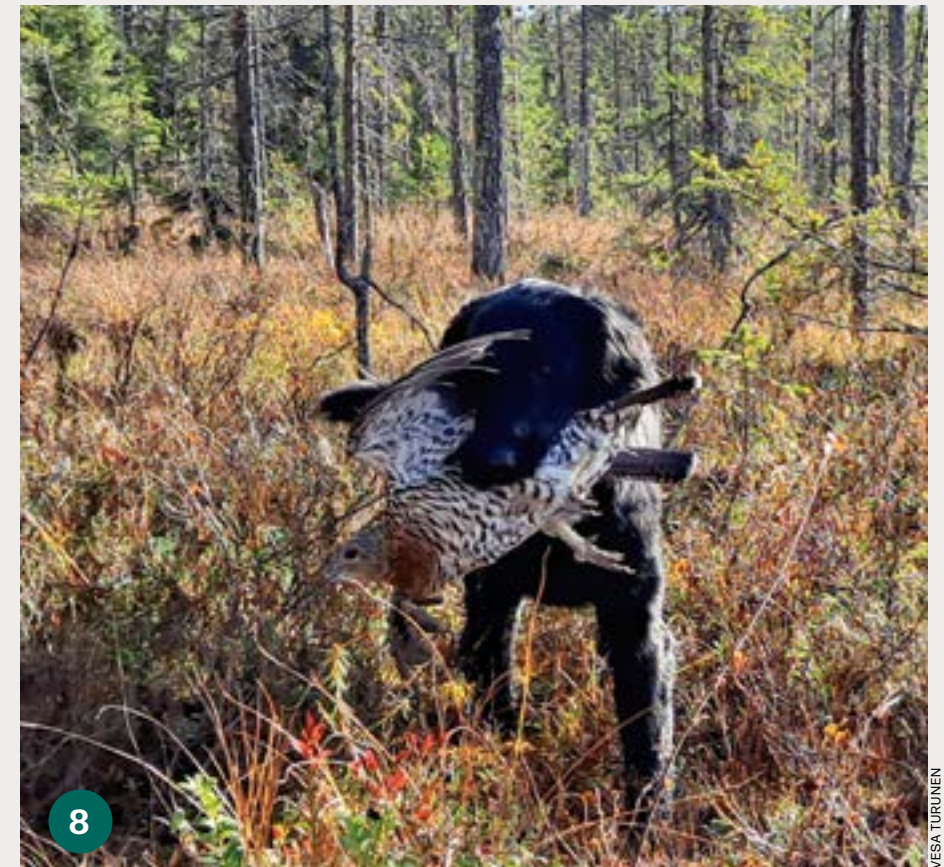
Ilmoitusmaksut Suomen
sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille:
FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitusaineistot
osoitteeseen flattiviesti@flatti.net. Ilmoituksen
mukana tulee lähettää maksukuitti.

Flattiviestin ilmestymispäivät 2025
01/25 ilmestyy 27.2. - aineistopäivä 24.1.
02/25 ilmestyy 15.5. - aineistopäivä 11.4.
03/25 ilmestyy 25.9. - aineistopäivä 22.8.
01/26 ilmestyy 11.12. - aineistopäivä 7.11.

Aineisto-ohjeet:
Aineisto-ohjeet löydät osoitteesta <https://www.flatti.net/flattiviesti/aineistot-ja-ilmoitukset/>

Painopaikka: Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet
ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen
sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen.
Flattiviestin kirjoitetuissa jutuissa on aina oltava
kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydetään
jättämään vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden ja
kuvien osittainenkin lainaaminen ilman toimituksen ja
kirjoittajan lupaa on kielletty.

VESA TURUNEN

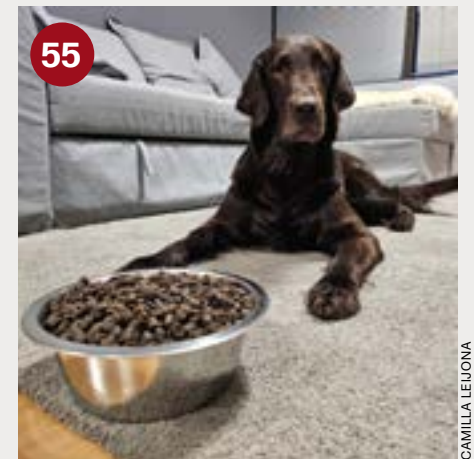
- 4 Puheenjohtajalta
- 5 Vuosikokouksen pöytäkirja
- 6 Flattiviestin kyselyn palaute
- 7 Talkookutsu WDS 2025
- 8 Flatin kanssa: Askeleet kohti metsästystä
- 12 Miksi koira haluaa työskennellä
- 15 SNJ Circuit Show
- 16 Vinkkejä noseworkin alkuharjoitteluun
- 19 Kesäleiri

Terveys ja jalostus

- 20 Rekisteröinnit 2024
- 24 Kennelliiton terveystarkastuksen tuloksia
- 26 Spondyloosikuvaustuki
- 27 Nuorten koirien katselmus
- 28 Valoa näkyvissä 2/3
- 32 Ominaisuuksien ja sairauksien periytymisestä
- 34 Hengissä pysyminen ei vaadi hyvää ravintoa, mutte terve elämä vaatii

NOME ja MEJÄ

- 37 MEJÄ-kokeet ja SM-MEJÄ 2025
- 38 Flati SM-MEJÄssä kautta aikojen
- 44 Ohjaajan rooli koiran koulutuksessa
- 47 Flattimestaruus, Flatti-Kisälli, Juniorimestaruus 2025
- 48 Ensimmäistä kertaa WT-kokeessa
- 51 Flattien NOME 2025
- 52 Kysy taipareista

CAMILLA LEJONA

- 54 NOME-treenivinkki
- 55 Joka koiran pikkutreenit: Ruokakuppitreenejä
- 56 Vanhat ja viisaat: Pulmu - Riittävästi riistaviettiä
- 57 Vanhat ja viisaat: Tarina Ramonasta
- 58 Vanhat ja viisaat: Mä maalaispoika oon - kuvakatsaus yhden flattipojan pitkään elämäntiehen
- 60 Pentuvälitys ja tarvikemyynti
- 61 Tapahtumakalenteri ja #flattimenestystä
- 62 Flattikasvattajat
- 63 Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

Puheenjohtajalta

SILEÄKARVAINEN NOUTAJA on metsästyskoirarotu. Tämä asia on keskiössä järjestömmme arvoissa. Haluamme edustaa elinvoimaista monipuolista käytökoirarotua, haluamme olla mukana edistämässä noutajien ja erityisesti flatin käyttöä metsästyksessä.

Näin ollen rotujärjestön hallitus teki päätöksen 13.3.2025 rotujärjestön liittämistä ensimmäisenä FCI ryhmää 8 sekä noutajia edustavana rotujärjestönä tänä vuonna perustettuun Metsästyskoiraliittoon. Metsästyskoiraliitto ry:n on perustettu ensisijaisesti edunvalvontaa varten. Liiton sivuilla kerrotaan: “Rotujärjestöillä on haasteita yksinään päästä niihin pöytiin, joissa valmistellaan metsästyskoiraharrastukseen liittyvää lainsäädäntöä. Kennelliitolla taas on hyvin heterogeeninen jäsenkunta, mikä on tehnyt voimakkaasta metsästyskoiraharrastuksen puolustamisesta haastavaa. Metsästyskoiraliitto uskalttaa olla koiran puolella ja näkee asian niin, että koirajärjestöjen tulee olla koiran ja sen hyvinvoinnin puolella. Sekä vaikuttaa siihen, että perinteinen koirametsästys irrallaan olevalla koiralla on mahdollista myös tulevaisuudessa.” Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallitus näki tärkeäksi liittyä aikaisessa vaiheessa mukaan liittoon edistämään noutajilla tehtävää metsästystä osana liiton suunnittelemaa koirametsästyksen edunvalvontaa.

Strategian uudistamistyötä pohiessani, olen pyöritellyt mielessäni kysymyksiä: “Millaisia haluamme olla? Millaisessa ympäristössä harrastaa koiriemme kanssa?” Itselleni vastaus löytyy flatin rotumääritelmästä: “Sileäkarvaisella noutajalla on luontaiset työskentelytaipumukset. Iloista ja ystävällistä luonnetta kuvastaa innokas hännänheilutus. Itsevarma ja ystävällinen.”

Itse haluan olla tekemässä työtä sellaisen rotujärjestön eteen, jonka toimintaa kuvaa rodun rotumääritelmä. Itselleni rotujärjestön liittäminen metsästyskoiraliittoon on askel mahdollistaa rodun luonnollisten työskentelytaipumusten viemistä käytäntöön myös tulevaisuudessa. Toisaalta tämä sama asia on osana jalostuksen tavoitteita, haluamme pitää

” Haluamme pitää rodun dual purpose -rotuna. Kauniina, rakenteeltaan terveenä ja käytännössä toimivana metsästyskoirana.

rodun dual purpose -rotuna. Kauniina, rakenteeltaan terveenä ja käytännössä toimivana metsästyskoirana. Haluamme rotujärjestönä tukea erityisesti uusia kasvattajiamme viemään rotua jatkossakin kohti näitä arvoja. Lisäksi haluamme harrastaa rodunomaisessa ilmapiirissä: iloisessa ja ystävällisessä, kuten koiramekin.

Toivon, että pystymme jatkossakin arvostamaan toisiamme ja pitämään rotujärjestömmme avoimena ja mukavana yhteisönä harrastaa monipuolisten ja innokkaiden hännänheiluttajiemme kanssa nyt ja tulevaisuudessa. *FV*

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
Finska flatcoated retrieverklubben rf

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN VUOSIKOKOUS, PÖYTÄKIRJA

Aika: 30.3.2025 klo 12.00

Paikka: Google Meet, etäkokous

- Kokouksen avaus**
Järjestön puheenjohtaja Miia Koski avasi kokouksen klo 12.03
- Hyväksytään kokouksen työjärjestys**
Hyväksyttiin kokouksen työjärjestys korjaamalla kohta 11, käsittelyssä on muutosesitys WT-tulokas kiertopalkintosääntöihin, ei NOME sääntömuutosta.
- Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri**
Ehdotettiin ja valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Mari Mamia ja sihteeriksi Minna Hakamaa-Virtanen
- Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa**
Ehdotettiin ja valittiin kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Heidi Vainio ja Janina Alankoja-Kanervala
- Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa**
Päätettiin, että pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös äänenlaskijoina.
- Todetaan kokouksen laillisuus**
Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Osallistujalista on liitteenä.
- Esitetään tilinpäätös, toimintakertomus, varainhoitokertomus ja tilintarkastajien lausunto**
Hallituksen puheenjohtaja Miia Koski esitteli yhdistyksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, varainhoitokertomuksen sekä tilintarkastajien lausunnon. Korjataan toimintakertomukseen flattimestaruuden pitopaikka, koe pidettiin Heinolassa.
- Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä edellisen vuoden hallitukselle ja muille tilivelvollisille**
Vahvistettiin edellisen vuoden tilinpäätös sekä myönnettiin vastuuvapaus edellisen vuoden hallitukselle ja muille tilivelvollisille.
- Esitetään sääntömuutosehdotus Metsästyskoirien jäljestämiskokeiden uusiksi säännöiksi ja ohjeiksi**
Hallituksen puheenjohtaja Miia Koski esitteli sääntömuutosehdotuksen Metsästyskoirien jäljestämiskokeiden uusiksi säännöiksi ja ohjeiksi. Suomen sileäkarvaiset noutajat ry hyväksyi sääntömuutoksen.
- Kasvattajatoimikunnan puheenjohtajan valinta loppuvuodelle 2025**
Ehdotettiin ja valittiin kasvattajatoimikunnan puheenjohtajaksi loppuvuodelle 2025 Piia Piiparinen
- Käsitellään hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet**
Käsiteltiin ja päätettiin hyväksyä WT-tulokas muutosesitys kiertopalkintosääntöihin.
- Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§ määräykset**
Ei ollut muita asioita
- Kokouksen päättäminen**
Kokouksen puheenjohtaja Mari Mamia päätti kokouksen klo 12.49.

Mari Mamia, kokouksen puheenjohtaja

Minna Hakamaa-Virtanen, kokouksen sihteeri

Heidi Vainio, pöytäkirjantarkastaja

Janina Alankoja-Kanervala, pöytäkirjantarkastaja

Me kysyimme - te vastasitte!

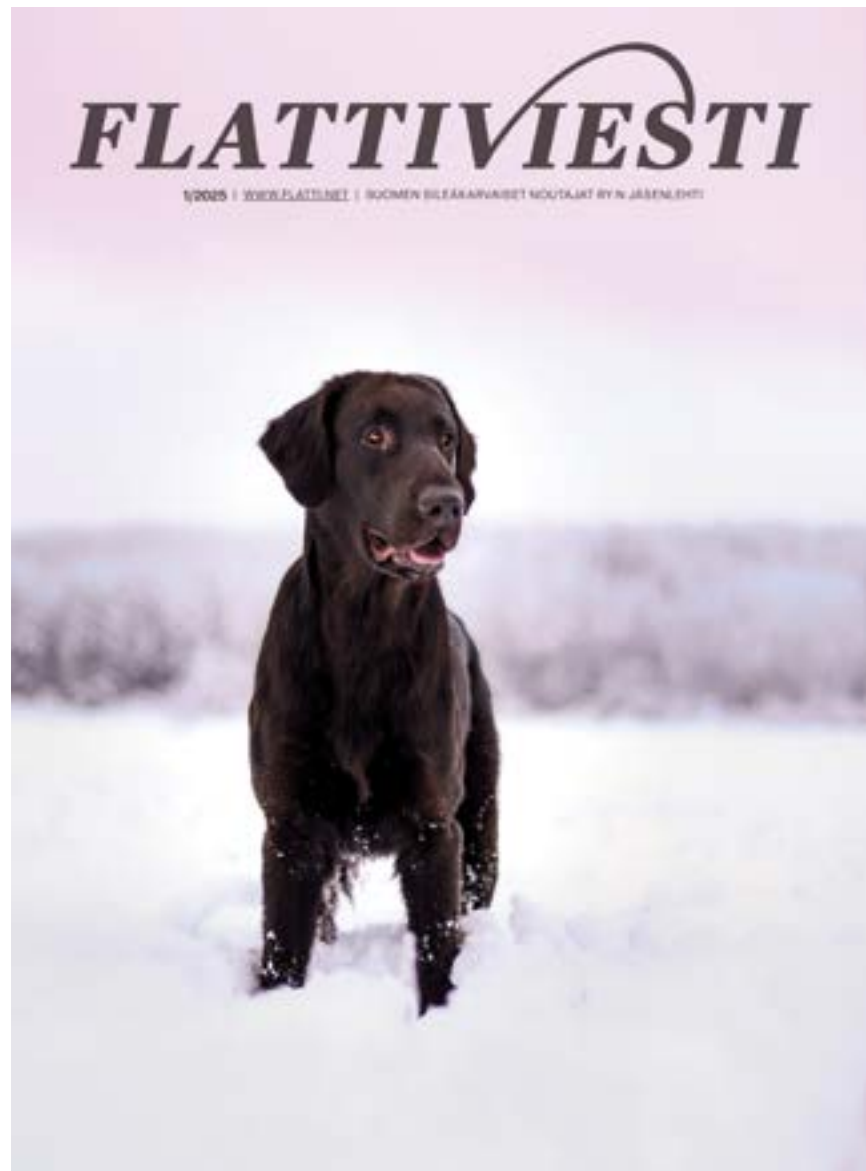
Maaliskuun alussa toteutimme somessa nopean kyselyn Flattiviestin kiinnostavimmasta artikkelista. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää jäsentemme mielipide lehden sisällöstä. Samassa kyselyssä toivoimme palautetta, millaisista asioista lukijamme haluaisivat vuonna 2025 lukea lehdistä. Suuri kiitos kaikille kyselyyn vastanneille arvokkaista ajatuksistanne Flattiviestin sisällön kehittämiseksi!

JATKAMME KYSELYJEN julkaisemista tämän vuoden aikana jokaisen Flattiviestin-lehden ilmestymisen jälkeen. Toivomme, että mahdollisimman moni vastaisi jokaiseen kyselyyn, jotta saamme kartoitettua mahdollisimman hyvin lukijoiden - jäsentemme, ajatuksia Flattiviestistä ja pystymme näin kehittämään lehteä entistä valovoimaisemmaksi.

Saadun palautteen perusteella lehden lukijat ovat pääosin hyvin tyytyväisiä sisältöön. Vuoden ensimmäisen lehden sisällöstä terveys- ja koulutusaiheet artikkelit nousivat lukijoiden suosikeiksi. Myös lehteen edellisen vuoden lopulla lanseerattu "Flatin kanssa" -vakioartikkeli tuntuu nousseen nopeasti lukijoiden suosioon.

Lehden vakiopalstoista "Minun polkuni flattien pariin" on kyselyn perusteella vakiinnuttanut suuren suosion lukijoiden parissa. Samoin lukijoiden kestopuosikkina on ja pysyy Virpi Peltosen toimittama "Vanhat ja Viisaat" -palsta, jossa omistajat kertovat tarinoita yli kymmenen vuoden ikäisistä flateista.

Avoimissa kysymyksissä saimme runsaasti palautetta ja erilaisia juttuideoita teiltä lukijoiltamme. Valtavasti kiitoksia kaikista annetuista ajatuksista ja ideoista! Lukijamme kaipaavat lehteen muun muassa henkilöhaastatteluja, juttusarjoja ja eri harrastuslajeihin liittyviä artikkeleja ja koulutusvinkkejä. Koiran kuntoutukseen, hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä juttuja arvostetaan ja niitä kaivataan lehteen edelleen enemmän. Samoin käyttäytymis-, luonne- ja jalostusaiheisia artikkeleita. Noutajien rodunomaisia lajeja käsitteleviä ja niiden kouluttamiseen tähtääviä juttuja toivottiin paljon, kuten myös metsästysaiheisia artikkeleita.

Flattiviestin toimituskunta on käsitellyt kaikki saadut palautteet ja jatkaa edelleen lehden sisällön kehittämistä

niiden perusteella. Tehdään yhdessä Flattiviestistä vieläkin parempi rotulehti! *FV*

WORLD DOG SHOW 2025 HELSINKI

Circuit Shows 7.8.2025 ja WDS 8.-10.8.2025

YHDISTYKSEMME TARVITSEE talkoilijoita maailman suurimman koiratapahtuman onnistumiseen!

Varsinaiset näyttelypäivät alkavat torstaina 7.8 ja jatkuvat sunnuntaille 10.8. Näyttelyn rakennuspäivä on keskiviikko 6.8.

Rotujärjestöllä on vastuullaan halli 4 kehien rakennus ja purku sekä alueen valvontatehtävät kaikkina näyttelypäivinä. Talkooväkeä tarvitaan tapahtuman aikana runsaasti.

Tapahtuman talkoilu on yhdistyksellemme tärkeä tilaisuus, jossa paitsi kohtaamme toisiamme,

saamme korvaukseksi palkkion, joka on tärkeä osa yhdistyksen vuosibudjettia.

Kaikki tehtävät tehdään porukassa eikä ketään jätetä yksin. Kaikkiin tehtäviin opastetaan, joten kenenkään ei tarvitse epäillä, ettei osaisi. Tehtävät ovat helppoja ja seura parasta mahdollista.

Talkoovuoron kesto on puoli-päivää (6 h), mutta myös lyhyempi, muutaman tunnin vuoro on mahdollista ja otamme avun ilolla vastaan.

Tule mukaan!

6.-10.8. Helsinki

Talkookutsu!

Tsekkää lisätietoja ja ilmoittautumishojeet rotujärjestön facebookista ja www.fatti.net-sivuilta!

Flatin kanssa - Askeleet kohti metsästystä

Lupauduin kirjoittamaan ajatuksiani siitä, kuinka flatin kanssa voi valmistautua ja tutustua metsästyksen saloihin. Kerron siitä, miten aloitan pennun kanssa ja sekä siitä, miten metsästyksen voi tutustua myös varttuneemman flatin kanssa. Nämä ajatukset ovat omiani, eivätkä missään nimessä ainoita oikeita. En keskity pennun tai koiran peruskoulutukseen sen syvemmin. Metsästäen paljon yksin koiran kanssa, jolloin metsästämme yhdessä. Tällöin noutajani työskentelee tai metsästää myös ennen laukausta, olipa kyseessä lentävä tai juokseva riistä.

ALOITAN JOKAISEN pennun kanssa mahdollisuuksien mukaan heti metsäkävelyt, joissa annan pennun kulkea vapaana niin paljon kuin mahdollista. Pentu saa mennä nenänsä viemänä hajuja seurailen, itse kuljen perässä. Pennun ollessa pieni, ei välimatkaa kannata päästää liian suureksi, jotta olen sitä myös tarvittaessa kehumassa ja tukemassa. Pyrin liikkumaan pennun kanssa alueilla, joissa mahdollisesti on riistaa, lintuja tai jäniksiä. Mikäli havaitsen linnun tai jäniksen lähdön, pyrin ohjaamaan pennun oikealle alueelle tai paikalle tuulen alapuolelta, jotta voin samalla tarkkailla pennun reaktioita ja tarvittaessa kehua tai tukemaan. Pikkuhiljaa opimme myös lukemaan koiraa - milloin sillä on mielenkiintoisia riistan hajuja. Flatin iän karttuessa koiran merkit hajuista vahvistuvat ja ohjaajalla on mahdollisuus oppia lukemaan koiriaan ja tietämään, mitä riistaa noutajalla on edessään.

Pennun iän ja koulutustason karttuessa, lähestyy hetki, jossa flatti saa ensimmäisen ylösajon. Pillihän meillä on aina valmiina suussa, jotta olemme tarvittaessa valmiina pysäyttämään koiran. Näin varmistetaan, ettei koira karkaa luvatta riistan perään, mitä en varsinkaan linnulla toivo tapahtuvan. Jänisten

Brandy noin 18 kk ikäisenä.

kohdalla on hyvä harjoitella ja vahvistaa myös pysähtymistä, vaikka pennun iän karttuessa annan jänistä vähän pölläyttääkin ennen pysäytystä. Varsinaiseen jäniksen ajamiseen en ole vanhana ajo-koiramiiehenä noutajiani ohjannut.

Pennun kanssa on hyvä viettää aikaa sellaisella alueella tai paikalla, mikä on avointa ja missä lentää lintuja. Aina-kin kevättälvella varikset aktivoituvat lentämään ja huutelemaan. Samoin vesistöjen lähellä ja pelloilla on muuttolintuja, joita on hyvä seurata pennun

kanssa. Tällaisista tilanteista pentu oppii varsin nuorena myös tarkkailemaan taivasta. En pidä myöskään pahana, että noutaja oppii käyttämään kaikkia aisteja yhdessä, niin haju-, kuulo- kuin näköaistia. Oma koirani käyttää näköaistia esim. heinikossa tai kaislikossa haavoittunutta sorsaa seurattaessaan, mutta saattaa äkkiä pysähtyä kuuntelemaan ja tarkkailemaan lähimaaston liikettä.

Metsästyskauden lähestyessä, kun linnunpojat osaavat jo lentää, liikutaan myös maastoissa, joissa metsästetään.

” Tärkeimpänä ajatuksena on se, että pennulle tai nuorelle flatille annetaan parhaat mahdolliset edellytykset oppia käyttämään kaikkia aisteja ja vaistoja, mitä hyvältä metsästyskoiralta vaaditaan.

Työntekijän on tutustuttava myös varsinaiseen työmaahan. Metsässä liikkuessamme pyrin omalla liikkeelläni näyttämään noutajalleni suuntaa mihin kuljetaan ja pyrin siihen, että se pitäisi minuun kontaktia enkä minä siihen. Useimmat omat flattini ovat oppineet tekemään pääosin hyvää luovintaa sopivalla etäisyydellä, joskin erästä on hieman karkottavakin tullut sen työskennellessä hieman liian etäällä. Harjoittelen metsässä liikkumista mahdollisuuksien mukaan sivu- tai myötätuuleen. Tällöin lymyvä riista on mahdollisesti metsästäjän ja koiran välissä koiran saadessa siitä vainun ja ajaessaan sen ylös. Tällaisista tilanteista flatti voi myös oppia sen, että se jatkossa pyrkii ajamaan linnun metsästäjän suuntaan, varsinkin jos tilanteista tulee onnistumisia. Mentäessä vastatuuleen, koira voi saada linnun hajut liian kaukaa ja innostua ajamaan ne liian kaukaa ja väärään suuntaan.

Vesilinnustaminen on minulle pääosin passimetsästystä, jolloin koira on vierelläni. Tämän harjoittelu kannattaa aloittaa varsin varhaisessa vaiheessa ja jo aikaisemmin mainitsemallani tavalla eli taivaan tarkkailuna. Ensimmäiset passit ei saa olla liian pitkiä, ettei pentu kyllästy ja on hyvä ottaa vaikka pieni lenkki maastoon tutustumista. Passiharjoittelua kannattaa tehdä monenlaisissa paikoissa, niin metsässä, pellolla, veden äärellä ja veneessä kuin liikkeessä välillä pysähtyen. Ensimmäisen syksynä pidän pentua pääosin kytkettynä ollessani passissa, varsinkin jos oletuksena on, että pudotuksia tulee enemmänkin. Sorsametsällä liikkuessani annan lähes

Brandy ja saalis noin 18 kk ikäisenä.

poikkeuksetta koiran tehdä vapaata hakua niin laajalla kuin se vain haluaa enkä siihen puutu. Joskus koira löytää toisen metsästäjän haavoittaman tai kuolleen linnun ja se on hyvä palkinto, niin pennulle kuin vanhemmallekin flatille.

Tärkeimpänä ajatuksena on se, että pennulle tai nuorelle flatille annetaan parhaat mahdolliset edellytykset oppia käyttämään kaikkia aisteja ja vaistoja, mitä hyvältä metsästyskoiralta vaaditaan. Näitä kaikkia taitoja edellytetään

myös koiralta, jonka kanssa haluaa menestyä rodunomaisissa kokeissa.

Flatti ei mielestäni ole koskaan liian nuori tai vanha aloittamaan metsästystä. Kun pennun (alle 1v) kanssa aloitetaan metsästys, ei siltä voi vaatia sellaista mitä se ei osaa. Kannattaa myös miettiä kuinka raskaisiin maastoihin ja vaikeisiin paikkoihin mennään ja paljonko ammutaan riistaa, tässä olen itse virheen yhden koiran kohdalla tehnyt. Omat flattini ovat joutuneet aloittamaan metsästyksen ensimmäisenä syksynään,

opettelemaan ja toteuttamaan kaikkia edellä mainittuja asioita. Ne ovat löytäneet haavakoita, noutaneet ammuttuja riistoja, istuneet passissa ja tehneet ylösajoa.

Hienoimpia hetkiä metsästäjänä tai koiran ohjaajana on nähdä oman flatin saavan ensimmäisen lämpimän riistan noudon. Sen toivoisin jokaisen flatin ja noutajan omistajan kokevan. Silloin avautuu oikeasti se, miksi ja mihin flatin tulisi olla jalostettu. Syksyä odotellessa, Vesku *FV*

Miksi koira haluaa työskennellä?

Koirat tavoittelevat omaa etuaan, eivätkä tee asioita miellyttääkseen ihmisiä. Koiralle tulee siis aina tarjota jotakin vastineeksi siltä pyydettyjen asioiden tekemisestä. Jotkut koirat ilahtuvat jo siitä, että ohjaaja kehuu ja rapsuttelee niitä, toisille taas ihmisen kehut ja huomio eivät ole riittävä kannustin tehtävien tekemiseen.

VARSINKIN KOULUTUSVAIHEESSA on makupalojen ja lelujen sekä muiden palkkioiden käyttö perusteltua, mutta opittuja taitoja täytyy myöhemmin myös ylläpitää satunnaisella palkitsemisella. Koiran palkitseminen on omanlaisensa taitolaji, ja esimerkiksi palkkiota, sen laatua ja toimitustapaa vaihtelemalla voimme vaikuttaa koiran tekemiseen lähes rajattomasti.

Palkkion laatu

Palkkion täytyy olla riittävän hyvä, jotta koira haluaa tehdä sen eteen töitä. On tärkeää opetella tuntemaan oman koiransa mieltymyksiä sekä myös lukemaan niitä. Varsinkin häiriössä harjoitellessa tai tehdessä isompia tehtäväkokonaisuuksia tulee palkkion laatua nostaa, eli koiran saada parempaa ja/tai määrittämisesti enemmän. Vastaavasti rauhallisessa arkiympäristössä varsinkin ahneelle noutajalle voivat omat nappulat olla oikein toimiva palkkio (ja lihapulla vähän liikaa, jolloin koira intoilee liiaksi palkkion perään).

Palkkion toimittaminen koiralle

Yleisimmin koiria palkitaan makupaloilla ja leikkimällä, sillä palkkio on tällöin melko helposti ihmisen hallittavissa (esim. nami/pallo pysyy taskussa, kunnes otan sen sieltä pois), ja varsinkin makupalalla toistoja saadaan tehtyä tiuhaan, kun namin syönnissä ei mene kauaa aikaa. Nameilla ja leluilla voidaan saada paljon erilaisia variaatioita palkitsemiseen ja esimerkiksi ruuan arvoa voi hyvin nostaa laittamalla ruokaa liikkeelle ja koiran saalistettavaksi.

Lelupalkka on myös toisille miellyttävä palkka.

Namipalkkio voidaan antaa koiralle esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

- suoraan kädestä, nami voi toimia myös houkuttimena
- heitettyinä: koira jahtaa kiinni näkyvästi liikkuvan namin
- koppiheitto koiran suuhun
- nuuskumatosta tai maahan ripoteltuna, koira saa etsiä namit -> rauhoittaa ja pidentää palkkion kesto
- nuolumatosta/kongista ruokaa, sama vaikutus
- rasiasta esim. märkäruokaa
- namipallosta, jonka koira saa jahdata kiinni ja kaivaa namin pallosta, tai tuoda pallon ohjaajalle avattavaksi
- etäpalkkio, eli esim. namikippo maassa odottamassa
- kaukosäätimellä toimiva namiautomaatti (tai nameja kippoon pudottava avustaja)

Eri tapoja toimittaa lelu/leikkipalkkio koiralle:

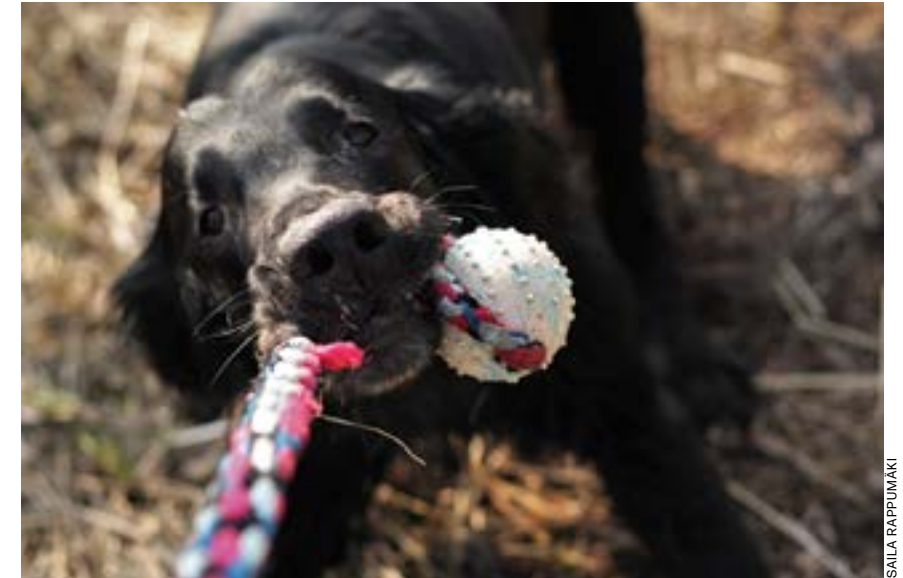
- heitto, koira saa jahdata (ja noutaa, jos haluaa)
- vetoleikki
- (karva)lulun nyhtäminen
- lelun pureskelu suussa (joustava pallo, patukka tms)
- lelun kantaminen ja esittely
- saalistaminen, lelua vedetään pitkän narun päässä ja koira saa jahdata sitä
- jahtausleikki, koira juoksee ohjaajaa karkuun lelu suussaan
- etäpalkkio, lelu maassa odottamassa

Varsinkin leikkimiseen ohjaajan tulee usein itsekin heittäytyä, jotta koira innostuu siitä!

Namien ja lelujen lisäksi voimme käyttää palkkiona (lähes) kaikkea, mitä koira sillä hetkellä haluaa:

- ennen kuin vapautetaan koira metsään juoksemaan, pyydetään se istumaan ja ottamaan katsekontakti
- haistelemaan pupunjalkia luvalla
- seurautetaan koira rantaan ja luvalla uimaan
- koira bongaa jotain kiinnostavaa ja sille turvallista, pyydetään se tekemään jotakin ja vapautetaan tutki- maan kohdetta.

Kun käytämme erilaisia ympäristön palkkioita aktiivisesti hyödyksemme, koira todennäköisesti alkaa toteuttaa pyyntöjämme myös silloin, kun se ei

Palkkausta lelulla.

tiedä, onko taskussa nameja tai leluja, sillä pyyntöjen toteuttamisesta se saa myös muita miellyttäviä asioita. Lisäksi toki monelle koiralle kehut ja rapsutukset ovat kiva juttu, joiden eteen ne voivat tehdä, jos nyt eivät mitä tahansa, niin ainakin joitakin yksinkertaisia asioita.

Jos koira oppii odottamaan tiettyssä tilanteessa tiettyä palkkiota, voimme välillä rikkoa sen odotuksia palkitsemalla toisella tavalla. Esimerkiksi kovasti autosta ulos hinkuvaa koiraa palkitaankin nameilla autossa pysymisestä niin kauan, että se jää odottamaan uutta namia vapautuksen sijaan, ja tällöin koiralle annetaan lupa tulla autosta ulos. Tämä toki edellyttää, että koira pystyy syömään nameja, eli vaihtoehdoton palkkio on sille mieluista. Näin voimme vahvistaa koiralle kuulolla pysymistä ja palkkioista luopumista.

Palkitsemisen säännöt

Palkitsemisen tulee tapahtua oikea-aikaisesti. Jotta koira ymmärtäisi, mistä palkkio tuli, sen tulee saada palkkio alle sekunnin sisällä halutusta toiminnasta. Käytännössä emme mitenkään pysty toimittamaan koiralle namia suuhun alle sekunnin sisällä oikeasta suorituksesta, vaan apunamme on ehdollinen vahviste eli palkkiomerkki, jonka jälkeen ohjaajalla on aikaa ottaa palkkio taskusta.

Palkkiomerkki voi olla esimerkiksi naksutin, jokin tietty lyhyt sana (jes, zip, vau) tai vaikkapa kielellä naksau-

tus. Tarkoitus on opettaa koiralle jokin merkki, jonka kuullessaan se saa aina palkkion (esim. makupalan). Makupalaa ei siis koskaan häivytetä pois palkkiomerkistä, ja jos ohjaaja antaa merkin vahingossa, koira tulee silti palkita. Esimerkiksi kilpailukehässä ei siis palkkiomerkkiä saa sanoa koiralle.

Eri palkkiomerkit

Erilaisille palkkioille kannattaa opettaa omat merkkinsä. Jos koira esimerkiksi kuvittelee saavansa pallon ja sille annetaankin nami, se pettyy. Mikäli namille ja lelulle on omat palkkiomerkkinsä, pystyy koira tietämään heti merkistä, minkä palkkion se saa.

Myös eri suunnista toimitettaville palkkioille voi opettaa omat merkit. Voi olla esimerkiksi hyödyllistä, jos etäpalkkiota käytettäessä pystymme myös palkitsemaan koiraa kädestä, jotta voimme vahvistaa kuulolla oloa sekä luopumista etäpalkkiosta. Tällöin esimerkiksi “jes” tarkoittaisi kädestä annettavaa namia, “saa” lupaa mennä etäpalkkiolle.

Jos taas haluaisimme vahvistaa koiralle luoksetulon pysäytyksiä opettaessa vauhtia sekä ohjaajan luo että napakkaa pysäytystä, voi meillä olla käytössä koiran takana oleva palkkio sekä ohjaajan takana oleva palkkio. Koiran selän takana oleva palkkio vahvistaa ajatusta pysähtymisestä, ja ohjaajan luona oleva palkkio riittävän reippaasta vauhdista. Tällöin täytyy molemmille tietenkin olla oma sanansa, esim. “taka” ja “etu”.

” Flateilla on taipumus tietää itse paremmin mitä ohjaaja haluaa, joten vaihtelevalla palkitsemisella pysymme paremmin “askeleen edellä koiraa” ja pääsemme vahvistamaan yhteistyötämme.

Jos käytössä on useita erilaisia palkkiomerkkejä, on ensiarvoisen tärkeää, että ohjaaja hallitsee ne. Mikäli ohjaajalla menee sanat ja ajatukset sekaisin, on koirakin kujalla mikä palkkio oli tulossa ja mihin suuntaan. Palkkiomerkkejä voi treenien edetessä opetella lisää yksi kerrallaan, kun tarve erilaisille palkkioille tulee. Tärkeintä on aluksi se, että on yksi selkeä merkki, joka on koiralle aina lupaus palkkiosta.

Lisäksi luopumista voi hyödyntää palkitessa etenkin staattisia tai erityistä keskittymistä vaativia tehtäviä. Koiralle voidaan tarjota makupala avoimella kämmenellä, mutta sen tulee odottaa lupaa ottaa nami. Lupaa odottaessaan koira on keskittynyt ja pystyy helpommin blokkaamaan ympäristön häiriöitä pois mielestään. Tällöin koira usein liikkuu hieman jähmeämmin, mikä voi olla suuri etu vaikkapa tokon kaukokäskyjä opettaessa, kun koiran tulee vaihtaa asentoaan hyvin hallitusti tietyllä tekniikalla.

Palkkioiden vähentäminen

Koiraa ei tarvitse palkita hamaan loppuun saakka jokaisesta tehtävästä, jonka se tekee pyynnöstämme. Palkkioiden vähentäminen ja erityisesti satunnais-taminen on hyvin tärkeä osa koiran motivaation kasvattamista ja ylläpitoa. Jos koira tietää, että se saa joka kerta nakinpalan tullessaan sivullesi, käy homma äkkiä tylsäksi. Jos koira ei tiedä, saako se nakinpalan, pallon, keuhut tai pyynnön lähteä seuraamaan, on tehtävä heti paljon mielenkiintoisempi.

Aikuisellekin koiralle täytyy siis välillä palkita sen hyvin osaamia taitoja, jotta

Useimmille flateille nami on tärkeä palkka.

SAILA RAPPUMÄKI

taito pysyy yllä, ja sen toistaminen on koiralle kannattavaa. Kun koira ei ikinä tiedä, milloin ja miten kivan palkkion se saa, sen kannattaa toteuttaa jokainen pyyntö tehokkaasti.

Tekemisen jatkaminen palkkiona

Varsinkin toiminnanhaluisilla koirilla tekemisen jatkaminen voi toimia palkkiona. Tämä toki edellyttää sitä, että tekeminen on koiralle palkitsevaa, kuten vaikkapa haistelu (nosework, pk-haku, jäljestys), metsästäminen tai noutaminen (nome/wt-treenit) tai tietyt temput, joista on palkitsemisen myötä muodostunut koiralle mieluisia (toko, rally, koiratanssi). Tällöin voimme käyttää seuraavaa tehtävää palkkiona, esimerkiksi:

- nopeasta damin palautuksesta lupa lähteä etsimään lisää hakuruudusta
- hyvästä seuraamisesta tai pillikäskyyn pysähtymisestä damin heitto
- nosework-ilmaisusta lupa lähteä etsimään seuraava kätkö
- hyvästä seuraamisesta rallyradalla jokin koirasta mieluisa kyltitehtävä

On kuitenkin tärkeää, että tällaisten toiminnallisten palkkioiden lisäksi meillä on käytettävissämme myös muita palkkioita, joita koira haluaa. Jos joka kerta vahvistamme esimerkiksi hyvää seuraamista damin heitolla, koira alkaa ajatella noutoon lähtöä jo seurattessaan, jolloin se kiihtyy seuraamisen aikana. Pelkkää noutamista ajattelevalle koiralle myös jonkin muun tehtävän tekeminen (passiin rauhoittuminen, eri suuntaan ohjaukseen lähteminen tms) on hankalaa.

Esimerkiksi kokeissa käymistä ajatellen on tekemisestä innostuva koira usein kiva kisakaveri, jos sen saa ymmärtämään, että yhteistyöstä ohjaajan kanssa seuraa lisää tekemistä. Flateilla on taipumus tietää itse paremmin, mitä ohjaaja haluaa, joten vaihtelevalla palkitsemisella pysymme paremmin “askelen edellä koiraa” ja pääsemme vahvistamaan yhteistyötämme. Palkkion laatua, määrää ja toimitustapaa vaihtelemalla sekä rikkomalla samalla koiran odotuksia, pääsemme todennäköisimmin parhaaseen lopputulokseen. *FV*

Suomen Noutajakoira järjestön

Päänäyttely

WDS 2025 CIRCUIT SHOW

Lämpimästi tervetuloa Suomen Noutajakoira järjestön pääerikoisnäyttelyyn, joka pidetään **torstaina 7.8.2025 Helsingin Messukeskuksessa** Maailman Voittaja 2025 -näyttelyn yhteydessä. Näyttelyssä arvostellaan **noutajat, myös pennut (5kk - alle 7 kk, 7 kk - alle 9 kk) ja jälkeläisluokka**. Näyttelyn ilmoittautuminen on parhaillaan käynnissä.

TORSTAI
7.8.

MESSUKESKUS,
HELSINKI

PALKINTOTUOMARIT:

Eeva Rautala, Suomi	chesapeakekalahden noutaja
Patsy Hollings, Iso-Britannia	kiharakarvainen noutaja
Lena-Cathrine Rølles, Norja	kultainen noutaja, urokset, ROP
Filip Johnsson, Ruotsi	kultainen noutaja, nartut
Rosa Agostini, Italia	labradorinnoutaja, urokset, ROP
Richard Bott, Iso-Britannia	labradorinnoutaja, nartut
Gabi Orrù, Saksa	novascotiannoutaja
Lena Hägglund, Ruotsi	sileäkarvainen noutaja, urokset, ROP
Nina Skjelbred, Norja	sileäkarvainen noutaja, nartut

Eeva Rautala, Suomi varalla kaikille

ILMOITTAUDU MUKAAN 9.7. MENNESSÄ!

Ilmoittautumiset vain sähköisesti. Näyttelyn ilmoittautumismaksut on porrastettu.

Edullisin hinta päättyy 5.5.2025.

🌐 entry.wds2025.fi/

LISÄTIEDOT:

🌐 www.snj.fi/erikoisnayttely-wds2025/

Päänäyttely - WDS Circuit Show järjestetään yhteistyössä Suomen Kennelliiton kanssa.

**ROVIO
PET FOODS**

Vinkkejä noseworkin alkuharjoitteluun

NOSEWORK TARKOITTA nimensä mukaisesti koirien hajutyöskentelyä. Koira opetetaan etsimään ja ilmaisemaan tiettyjä hajuja (eukalyptus, laakerinlehti ja laventeli, kaikki nestemäisessä muodossa). Kokeessa vaihtoehtoina on etsiä hajuja sisätiloista (sisäetsintä), ulkona (ulkoetsintä), ajoneuvoista (ajoneuvoetsintä) tai laatikoista tai vastaavista (laatikkoetsintä). Koe voi olla joko yhden osion koe (YEK) (esim. laatikkoetsintä) tai kaikkien neljän yhdistelmä (kaikkien etsintämuotojen koe KEK). Jokaisessa kokeessa on neljä etsintää, joissa kerätään pisteitä löytämällä luokasta riippuen eri määrää kätkeytyä hajuja (max. 100 pistettä).

Noseworkissa hajua laitetaan johonkin pieneen kohteeseen, esim. huonekalutarraan, joka laitetaan etsittäville alueelle eli hajua ei tiputeta sellaisenaan pinnoille. Hajun määrä on pieni, puhutaan tipoista, joten koiran pitää etsiä tarkasti, jotta se löytää hajun. Kun koira löytää hajun, koiran pitää ilmaista haju eli kertoa ohjaajalle jollain tavalla, missä hajun lähde on. Tyypillistä on esim. se, että koira jää seisomaan hajulähteelle kuono hyvin lähellä tai jopa kiinni kohteessa, johon haju on piilotettu. Ohjaajan pitää kertoa tuomarille riittävän tarkasti, missä hajulähde sijaitsee, jotta ilmaisu ja hajun löytäminen hyväksytään.

Kannustaminen nenätyöhön

Pienen pennun ja aikuisenkin koiran kanssa nenätyöskentelyä voi vahvistaa tekemällä namietsintää. Noseen tähtävien koirien kanssa tehdään etsintää kaikissa niissä tiloissa, joissa koiran tulee myöhemmin tehdä etsintää eli sisätiloissa, ulkorakennuksissa, rakennusten ulkoseinillä, katoksissa ja ajoneuvoissa. Koesäännöissä on tarkemmin kuvailtu erilaisia tiloja, joissa etsintöjä voidaan tehdä.

Namietsintä on hyvä tapa aktivoida koiran nenäkäyttöä, koska se on

Ulkoetsintätreeniä. Sääolosuhteet: tuuli, lämpötila ja kosteus vaikuttaa hajun käyttäytymiseen.

helppoa, yleensä motivoivaa ja koirille luontaista. Nameja kannattaa piilotella eri korkeuksille, sillä koetilanteessa kätkeytyä voi olla jopa 160 cm:n korkeudella. Namietsintää voi tehdä melko pienenkin pennun kanssa, kunhan kätköt ovat aluksi riittävän helpon.

Namietsinnän lisäksi voidaan tehdä myös leluetsintää. Siinä pitää huomioida, että koira ei saa noseworkissa tuhota etsintäaluetta esim. pomppimalla laatikkojen päällä tai raapimalla esineitä. Etsittävien lelujen pitää olla riittävän helposti saavutettavissa. Aluksi lelut

Laatikkoetsintäkoe, yhden etsinnän koe, eli YEK1-L. Hajuna aina 1-luokassa eukalyptus. Neljä eri osiota laatikoita, joissa jokaisessa osiossa yksi kätkeytyä. Tuomari määrittelee kullekin alueelle enimmäisaajan, jonka aikana kätkeytyä tulee löytää. Vilja ilmaisee jähmettymällä hajulle/kätkeytyä. Käsi ylhäällä on ohjaajan merkki tuomarille kätkeytyä löytymisestä, lisäksi kätkeytyä pitää ilmoittaa sanalla "Löytö!". Tuomari kuittaa löydön joko oikeaksi tai vääräksi. Tässä kokeessa Viljan tulos oli 100p/0vp ja sijoitus 2./20.

voivat olla melko isoja, mutta osaamisen karttuessa kannattaa piilottaa myös pienempiä ja vähemmän tuoksuvia leluja.

Järjestelmällinen etsintä kytkettynä

Noseworkissa jokaisessa etsinnässä on maksimiaika, jonka sisään koiran etsinnän ja löytöjen tulee mahtua. Etsinnän tulisi olla melko järjestelmällistä ja tarkkaa, jottei aika ylittyisi. Lisäksi hajun määrä kätkeytyä on melko pieni ja hajukätkeytyä pitää ilmaista riittävän läheltä, joten tarkka etsintä on tarpeen. Koetilan teossa koira on etsinnän aikana kytkettynä. Täten kytkettynä etsimistä kannattaa suosia harjoitellessakin suhteessa vapaana etsimiseen. Koiralla kannattaa pitää riittävän pitkää liinaa, jottei kytkeminen aiheuta sitä, että koira ohjaajallaan liikaa liinasta.

Järjestelmällistä etsintää voi opettaa makupalojen avulla esim. hajuseinällä tai muulla pienehköllä selkeällä alueella. Tähän laitetaan makupaloja hieman eri korkeuksille, aluksi melko paljon ja myöhemmin vähemmän. Koira joutuu etsimään alueen tarkasti ja järjestelmällisesti, jotta se löytäisi namit. Samalla

koiraa voi totuttaa siihen, että ohjaaja pitää sitä kytkettynä ja kulkee lähellä koira etsinnän aikana.

Pienen esineen etsiminen

Hajutyöskentelyssä suositaan tehtävistä riippuen suurempia tai pienempiä hajulähteitä, joita koira etsii. Nosessa hajulähde on pieni, joten voi olla hyödyllistä opettaa koira etsimään hyvin pieniä asioita. Palveluskoirakokeiden tarkkuusetsintä on samantyyppistä: siinä etsitään maastosta 3 m x 3 m alueelta pieni esine, esim. kolikko, ja tämä ilmaistaan ohjaajalle.

Hajukoirille opetetaan usein kong-letun etsimistä. Ensimmäinen käytetään isoa letua, jolla leikitään ja jota koira saa etsiä. Sittem tästä aletaan pienentää eli kong-letu leikellään pienempiin palasiin. Lopulta palaset voivat olla alle 1 cm kokoisia ja pienempiäkin. Tässä vaiheessa monelle koiralle on jo opetettu ilmaisu eli koira ei enää ota letua suuhun, vaan koira jää ilmaisutavasta riippuen esim. istumaan letun löydettyään. Tästä koira palkitaan toisella letulla tai ruualla. Pieniä konginpalasia voi piilotella helposti monenlaisiin paikkoihin, ne mahtuvat

kaikkialle, niistä ei jää pitkäkestoisia hajujälkiä ja ne joudutaan etsimään tarkasti, jotta palanen löytyy. Kaikki tämä toimii hyvänä pohjatyönä noseworkiakin ajatellen.

Hajurata

Hajurata tai purkkirata on laudalle, pahlialustalle tai vastaavalle tehty peräkkäisten purkkien muodostama jono. Näitä käytetään etenkin silloin, kun koira opetetaan erottamaan tietty haju muiden hajujen joukosta (tehdään hajueroteltua). Purkkirataa voi opettaa aluksi namien avulla eli koira kulkee rataa läpi ja jokaisessa purkissa on ruokaa. Kun tämä osataan ja koiralle on opetettu jokin haju tai konginpalasten etsintä, voidaan purkkirataa käyttää hajuerotelturata. Tällöin siellä on purkkeja, joissa yhdessä on opetettu haju/pala kong-letua ja muissa ns. häiriöhajuja. Koiran tulee nuuskia rata läpi ja reagoida sekä ilmaista vain opetettu haju.

Ilmaiseminen

Noseworkissa piilotetun hajun ilmaisemisen tulee olla passiivista eli koira ei saa raapia kohtaa, jossa haju on.

Tyypillisiä ilmaisutapoja ovat pysähtymiset istumaan, seisomaan tai maahan, kohteen ilmaiseminen siten, että koira jähmettyy paikoilleen ja pitää kuonoaan mahdollisimman lähellä kohdetta tai kohteen tuijottaminen. Ilmaisemista voi opettaa jollain muulla kohteella kuin varsinaisella etsittävällä hajulla. Kohde voi olla esimerkiksi kong tai muu haju.

Ilmaiseminen voidaan aloittaa siten, että vahvistetaan aluksi koiran kiinnostusta kohdetta kohtaan. Sitten halutun ilmaisutavan mukaisesti aletaan odottaa tai houkutella koiraa kohti tavoitetta. Jos koiran halutaan istuvan, voidaan koiran kiinnostuessa kohteesta sanoa samalla istu ja palkitaan koira tästä. Ideana on se, että kohde itsessään muodostuu koiralle vihjeeksi tehdä istuminen.

Jos koiran halutaan jähmettyvän kohteella (melkein kiinni kohteeseen), tätä voidaan opettaa kuonokosketuksen kautta. Koiralle opetetaan ensin kuonokosketus käteen. Kosketusta pidennetään vähitellen, kunnes koira pitää kuonoaan useita sekunteja kiinni kädessä. Sitten kädessä voi olla leluhahmo (esim. kong-lelu) ja odotetaan kohteen koskemista. Sitten kosketusta pidennetään samaan tapaan kuin käsikohteen kanssa.

Tuijottamisilmaisuus voidaan opettaa edelleen minkä tahansa muun kohteen tuijottamisen kautta. Kohde voi olla ruokaa tai lelu eli jotain sellaista, mitä koira todennäköisesti helposti katsoo. Kun koira katsoo kohdetta hetkenkin, se palkitaan. Sitten katsomisaikaa pidennetään, kunnes päästään siihen, että koira selvästi tuijottaa kohdetta.

Kun ilmaisukäytös on saatu luotua jossain muussa yhteydessä, siirretään käytös hajuun. Haju voidaan tuoda tilanteeseen esim. laittamalla huonekalutarra purkkiin. Kun koira nuuskii purkkiä, annetaan koiralle ilmaisuvihje tai odotetaan, että samankaltainen tilanne laukaisisi koirassa jotain ilmaisutapaista käyttäytymistä. Tästä aletaan vähitellen muokata haluttua ilmaisua myös hajulle.

Paikat, pinnat ja ympäristöt

Nosekoikeita pidetään varsin monenlaisissa paikoissa, joten ympäristöharjoittelua kannattaa tehdä irrallaan etsinnöistä. Koiran kanssa käydään kiipeämässä erilaisia portaita, liikutaan erilaisilla lattiapinnoilla (kiiltävät, liukkaat lattiat jne.), kiipeilläään erilaisilla pinnoilla ja paikoissa, liikutaan varastoissa jne. Tavoitteena on saada koiralle varmuutta kaikkiin tilanteisiin, jottei uusi paikka tai pinta vaikuttaisi

Ulkoetsintätreeniä. Nosework-kokeessa voi kätkö luokasta riippuen olla 120cm (1lk), 140cm (2lk) tai 160 (3lk)cm korkeudella. Korkeita kätköjä on siis hyvä harjoitella niin sisällä, kuin ulkona.

KIRSTI SALIN

heikentävästi sen nenätyöskentelyyn. Näissä paikoissa voidaan koiran kanssa leikkiä tai tehdä sille vaikka nami- tai luluetsintää.

Ajoneuvoetsinnöissä voi olla kohteina autojen lisäksi esim. työkoneita tai peräkärryjä, joten näihinkin on hyvä tutustua etukäteen. Samoin näissäkin voi tehdä namietsintää ja vahvistaa sitä, että koira ei nouse ajoneuvoja vasten tai yritä hypätä niiden päälle.

Monipuolinen laji

Nosework on monipuolinen laji – hajat pysyvät samoina, mutta paikat ja tilan-

teet vaihtelevat, mikä tuo lajiin paljon vaihtelua. Harjoittelu- ja hajujen kätköpaikoissa saa ja pitää käyttää mielikuvi- tusta, minkä vuoksi jokainen etsintä on aina jollain tapaa erilainen kuin aiemmat tai tulevat etsinnät. Ohjaajan pitää antaa koiran etsiä rauhassa, ohjata koiraa hienovaraisesti ja luottaa koiran hajuais- tiin. Hyvällä yhteistyöllä, ohjaamisella, monipuolisella harjoittelulla ja koiran käyttäytymistä tulkitsemalla päästään hajutyöskentelyssä hyviin tuloksiin. *FV*

Flattien kesäleiri 2025

Kesäleirillä tavataan uusia ja vanhoja tuttuja, treenataan eri lajeja ja vietetään aikaa yhdessä.

KESÄLEIRI on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n vuosittain järjestämä tapahtuma, jossa tarjotaan koulutusta eri lajeissa torstaista sunnuntaihin.

LEIRI on tarkoitettu kaikille harrastajille vasta-alkajasta aina kokeneeseen konkariin, myös pennut ovat tervetulleita! Leirillä osallistut erilaisiin koulutuksiin yhdessä koirasi kanssa, täysin omien kiinnostustesi mukaisesti.

ILTAISIN vietetään flattihenkistä aikaa yhdessä muiden leiriläisten kanssa. Jos et ehdi leireillä montaa päivää, voit osallistua tapahtumiin myös päiväkävijänä.

LISÄTIETOJA leiristä sekä leirin hinnasto yhdistyksen verkkosivuilta www.flatti.net sekä Facebook- tapahtumasivulta!

MAJOITUS - Matkailutila Surkeenjärvi on idyllinen paikka metsän keskellä, Surkeenjärven rannalla. Paikka on tunnettu myös erinomaisen maukkaasta keittiöstään. Majoitushmahdollisuuksia löytyy teltasta lomamökkiin ja kaikkiin sisämajoituksiin saat ottaa koiran mukaan.

LEIRIPAITA - Tänäkin vuonna leirille tehdään leiripaita, jonka voi tilata halutesaan ilmoittautumisen yhteydessä.

TOIMISTO - Toimistossa kesäleiriläisiä on tänä vuonna opastamassa Senni Husso, Minna Hakamaa-Virtanen ja Heidi Vainio.

ILMOITTAUTUMINEN - Ilmoittautumisen tapahtuu sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.flatti.net. Lomake on avoinna 01.-22.6.2025 välisen ajan. Tiedustelut flattileiri@flatti.net.

10.-13.7

Surkeenjärvi

KUVAT JUHO PAJARI

KOULUTUKSET - Koulutuksia on tarjolla seuraavissa lajeissa: NOME, MEJÄ, RALLY-TOKO, TOKO. Teemakoulutuksista ja pentujen leiriohjelmasta tiedotetaan flatti.net sekä somessa.

KOULUTTAJAT - TOKO / RALLY-TOKO: Pipa Pärssinen, MEJÄ: Marko Saarni ja Jaakko Jyväskylä, NOME: Tarja Tuhola, Pasi Pöppönen, Riitta Koivisto, Mika Sarekivi, Tiina Mursula, Tuula Svan, Kirsi Launomaa, Mikko Tusa, Niina Parviainen, Kari Husso ja Salla Rappumäki.

Kouluttajaesittelyt löydät kevään aikana yhdistyksen verkkosivuilta www.flatti.net ja Facebook- tapahtumasivulta.

LEIRIN MUUT TAPAHTUMAT MEJÄ-koe / Jalostustarkastus / Open Show / Arpajaiset / Koiratarvikekirppis / Hands-on rakennekoulutus / Muuta iltohjelmamaa

Sileäkarvaisten noutajien rekisteröinnit 2024

UUONNA 2024 rekisteröitiin kaikkiaan 23 pentuetta (28 v.2023), joissa oli yhteensä 171 pentua (218 v.2023).

Yhtään urosta ei käytetty useam-massa kuin yhdessä pentueessa. Kymmenessä pentueessa käytettiin ulkomaista urosta, joista seitsemän oli Ruotsista ja yksi Norjasta, Italiasta ja Sveitsistä kustakin.

Rekisteröidyistä pentueista 12 (52 %) täytti jalostustyöohjeen vaatimukset. Vastaava osuus vuonna 2023 oli 53%. Niissä pentueissa (kaksi pentuetta),

joissa vaatimukset eivät täyttyneet, oli syynä rodunomaisen koetuloksen puuttuminen toiselta vanhemmalta. Yhdeksän pentueen osalta ei ollut tehty jalostustiedustelua.

Uusia tuonteja vuonna 2024 rekiste-röitiin kaikkiaan 17 kappaletta (edellis-vuonna 16). Tuontimaat olivat Ruotsi 9, Tsekki 2 sekä Saksa, Viro, Unkari, Por-tugali, Italia ja Slovenia, joista kustakin tuotiin yksi koira.

Jalostustoimikunta käsitteli vuoden 2024 aikana 39 tiedustelua, joista 26

(67%) täytti jalostustyöohjeen vaatimuk-set. Kymmenessä yhdistelmässä vaati-mukset jäivät täyttymättä yhden ehdon osalta, mutta ne voitiin ottaa mukaan pentulistalle. Vaatimukset jäivät täytty-mättä pääasiassa puuttuvan koetuloksen vuoksi; myös alhainen näyttelytulos tai terveystutkimustulos sekä liian korkea sukusiitosprosentti olivat syinä.

Vuonna 2024 ilmoitettiin yksi vienti ulkomaille. Ulkomaille vietyjä pentuja ei oteta huomioon Aktiivisin kasvattaja -laskelmassa. *FV*

*** täyttää jalostustyöohjeen vaatimukset
ei tiedustelua

synt. 23.2.2024 AREILA ###
isä SE30205/2017 ENGSBODA HOPE FOR COKE AND A SMILE
emä FI56272/20 MEI DAN CARLA BRUNI
FI19903/24 uros AREILA BACARDI ROMMI
FI19902/24 uros AREILA BEACHROAD BLACK
FI19905/24 uros AREILA BIG BOSS
FI19904/24 uros AREILA BJÖRN CAESAR
FI19900/24 narttu AREILA BEAUTY AND THE BEAST
FI19901/24 narttu AREILA BLUEBELL SUVI

synt. 4.2.2024 BEAUTY FLATSTAR ***
isä FI23959/20 SUSEDALENS JOHNNY B GOODE
emä FI43981/20 BEAUTY FLATSTAR ONE UNIQUE
FI17527/24 uros BEAUTY FLATSTAR BRIGHT AQUARIUS
FI17528/24 uros BEAUTY FLATSTAR BRIGHT AQUILA
FI17526/24 uros BEAUTY FLATSTAR BRIGHT CENTAURUS
FI17529/24 uros BEAUTY FLATSTAR BRIGHT HERCULES
FI17531/24 uros BEAUTY FLATSTAR BRIGHT PEGASUS
FI17530/24 uros BEAUTY FLATSTAR BRIGHT POLARIS
FI17525/24 uros BEAUTY FLATSTAR BRIGHT SCORPIUS
FI17522/24 narttu BEAUTY FLATSTAR BRIGHT ANDROMEDA
FI17524/24 narttu BEAUTY FLATSTAR BRIGHT CAPELLA
FI17523/24 narttu BEAUTY FLATSTAR BRIGHT CAPRICORNUS
FI17521/24 narttu BEAUTY FLATSTAR BRIGHT CASSIOPEIA
FI17520/24 narttu BEAUTY FLATSTAR BRIGHT SIRIUS

synt. 12.9.2024 BUUMIN ***
isä FI56630/21 OMSKAKAS RUBB OCH STUBB
emä FI23328/21 BUUMIN MAIJA POPPANEN
FI45078/24 uros BUUMIN DUCK TO THE FUTURE
FI45077/24 uros BUUMIN THE DUCK VINCI CODE
FI45073/24 uros BUUMIN THE LORD OF THE DUCKS
FI45072/24 narttu BUUMIN DANCES WITH DUCKS

FI45075/24 narttu BUUMIN FIFTY SHADES OF DUCK
FI45079/24 narttu BUUMIN GONE WITH THE DUCK
FI45074/24 narttu BUUMIN THE DUCK WHISPERER
FI45076/24 narttu BUUMIN THE LITTLE DUCKMAID

synt. 15.2.2024 DAKOTASPIRIT ###
isä RO119/62143 DIAMANTE BLU GRINDERWALD
emä FI46666/21 DAKOTASPIRIT BELLYACHE
FI21696/24 uros DAKOTASPIRIT ALIOTH URSAE MAJORIS
FI21700/24 uros DAKOTASPIRIT BENETNASH URSAE MAJORIS
FI21701/24 uros DAKOTASPIRIT CHALAWAN URSAE MAJORIS
FI21697/24 uros DAKOTASPIRIT DUBHE URSAE MAJORIS
FI21698/24 uros DAKOTASPIRIT MEGREZ URSAE MAJORIS
FI21699/24 uros DAKOTASPIRIT MIZAR URSAE MAJORIS
FI21695/24 narttu DAKOTASPIRIT MERAK URSAE MAJORIS
FI21694/24 narttu DAKOTASPIRIT PHECDA URSAE MAJORIS

synt. 4.7.2024 FILURIN ***
isä SE23920/2019 ZEBULONS ANCHOR INN
emä FI25553/20 FILURIN PARTY ANIMAL
FI37230/24 uros FILURIN GALAXY
FI37227/24 uros FILURIN GAMBIT
FI37226/24 uros FILURIN GRASSHOPPER
FI37228/24 uros FILURIN GRIFFIN
FI37229/24 uros FILURIN GROOVY
† FI37225/24 narttu FILURIN GAMBLE
FI37224/24 narttu FILURIN GODWIT
FI37223/24 narttu FILURIN GOSSIP

synt. 10.4.2024 FINNFLATS ***
isä SE38638/2020 CACI'S HEY I'M MR GREEN
emä FI38439/17 FINNFLATS KIZA
FI24669/24 narttu FINNFLATS RAINBOW
FI24671/24 narttu FINNFLATS RAMMSTEIN
FI24670/24 narttu FINNFLATS RAMONES
FI24672/24 narttu FINNFLATS ROXETTE

synt. 25.7.2024 FLAT POWER ***
isä FI49039/23 CALZEAT UPTOWN FUNK
emä FI44197/19 FLAT POWER PASSION FOR LILAC
FI39054/24 uros FLAT POWER DO IT WITH PASSION
FI39053/24 uros FLAT POWER FULL OF PASSION
FI39056/24 narttu FLAT POWER FOLLOW YOUR PASSION
FI39055/24 narttu FLAT POWER LIVE WITH PASSION

synt. 25.8.2024 FLAT POWER ***
isä SHSB744820 ALMANZA SECRET OF SUCCESS
emä FI51132/17 HARVAHAMPAAN PRISSY MISSY HEARTBREAKER
FI42660/24 uros FLAT POWER BE WILD BE HAPPY
FI42666/24 uros FLAT POWER LITTLE WILD ONE
FI42664/24 uros FLAT POWER THE WILDEST ADVENTURE
FI42665/24 uros FLAT POWER WILD LIKE A TIGER
FI42662/24 narttu FLAT POWER IN YOUR WILDEST DREAMS
FI42663/24 narttu FLAT POWER WILD AND FREE
FI42661/24 narttu FLAT POWER WILD AT HEART
FI42659/24 narttu FLAT POWER WILD VIBES ONLY

synt. 15.5.2024 FLATKISS ***
isä FI44188/19 FLAT POWER LILAC GARDEN
emä FI24946/19 FLATKISS JEWEL OF BAYCITY
FI30907/24 uros FLATKISS MAKE YOU MINE
FI30902/24 uros FLATKISS MC GANGSTER BOSS
FI30906/24 uros FLATKISS MIGHTY DUCK NUMBER EIGHT
FI30904/24 uros FLATKISS MOVES LIKE JAGGER
FI30903/24 uros FLATKISS MY SHADOW OF THE DAY
FI30905/24 uros FLATKISS MY WAY OF BREAKING RULES
FI30908/24 narttu FLATKISS MAMMA MIA HERE I GO AGAIN
FI30910/24 narttu FLATKISS MILLION DOLLARS BABY
FI30909/24 narttu FLATKISS MY MINT POP

synt. 5.4.2024 HARVAHAMPAAN ###
isä FI22308/18 HARVAHAMPAAN QUITE A JOLLY GOOD FELLOW
emä FI37304/21 HARVAHAMPAAN TILL THE END OF TIME
FI25763/24 uros HARVAHAMPAAN WHAT'S MINE IS MINE
FI25766/24 uros HARVAHAMPAAN WHAT'S WRONG WITH ME
FI25767/24 uros HARVAHAMPAAN WHO'S LAUGHING AT ME
FI25764/24 uros HARVAHAMPAAN WHY DID IT HAVE TO BE ME
FI25765/24 uros HARVAHAMPAAN WOULD I RISK IT FOR A BISCUIT
FI25770/24 narttu HARVAHAMPAAN WHAT ABOUT ME
FI25769/24 narttu HARVAHAMPAAN WHO WOULDN'T WANNA BE ME
FI25771/24 narttu HARVAHAMPAAN WHY THIS HAPPENED TO ME
FI25768/24 narttu HARVAHAMPAAN WILL I EVER LEARN

synt. 22.5.2024 MAJAKKASAAREN ###
isä FI18388/19 MAJAKKASAAREN DE-KA-PTEENI
emä FI22086/20 MAJAKKASAAREN FERRITIINI
FI30715/24 uros MAJAKKASAAREN RANTAHIEKAN RONI
FI30714/24 uros MAJAKKASAAREN RANTAHIEKAN ROOPE
FI30713/24 uros MAJAKKASAAREN RANTAKALLION RASMUS
FI30712/24 narttu MAJAKKASAAREN RANTAHIEKAN RITA
FI30711/24 narttu MAJAKKASAAREN RANTAKALLION RONJA

synt. 26.6.2024 MAJAKKASAAREN
isä FI34840/21 MAJAKKASAAREN JALOPAPU
emä FI50109/20 MAJAKKASAAREN HILDEN
FI35139/24 uros MAJAKKASAAREN SITRUUNALAKRITSI
FI35138/24 uros MAJAKKASAAREN SITRUUNASALMIAKKI

FI35140/24 narttu MAJAKKASAAREN SITRUUNAMUFFINSSI
FI35141/24 narttu MAJAKKASAAREN SITRUUNAMURU
FI35137/24 narttu MAJAKKASAAREN SITRUUNAPIPPURI

synt. 29.2.2024 MEI DAN ###
isä FI27796/21 PIKESTAR'S PLAY THAT FUNKY MUSIC
emä FI32865/19 MEI DAN CATFISH
FI20483/24 uros MEI DAN KOSIORETKI
FI20488/24 uros MEI DAN NO NAME
FI20481/24 uros MEI DAN NURINKURIN
FI20486/24 uros MEI DAN TJUGONIO TVÅ
FI20482/24 narttu MEI DAN HAMEKANGAS
FI20485/24 narttu MEI DAN HON BESTÄMMER
FI20484/24 narttu MEI DAN SHE'S A LITTLE RUNAWAY
FI20487/24 narttu MEI DAN SKOTTBARN

synt. 3.7.2024 MEI DAN ###
isä SE50064/2020 CACI'S FIFTY SHADES OF OCTOBER
emä FI19262/22 MEI DAN OFANBYLUR
FI37345/24 uros MEI DAN BJÖRN DAEHLIE
FI37344/24 uros MEI DAN ODDVAR BRÅ
FI37347/24 uros MEI DAN OVE AUNLI
FI37348/24 uros MEI DAN PETTER NORTHUG
FI37346/24 uros MEI DAN VEGARD ULVANG
FI37349/24 narttu MEI DAN ANNE JAHREN
FI37350/24 narttu MEI DAN BERIT AUNLI
FI37352/24 narttu MEI DAN BRITT PETTERSEN
FI37351/24 narttu MEI DAN MARIT BJÖRGEN

synt. 12.4.2024 METSÄNPEITON ***
isä SE41796/2019 DURIN'S QUAIN'T HIGH FIVE
emä FI38463/20 METSÄNPEITON MYRSKYN JÄLKEEN
FI25254/24 uros METSÄNPEITON MIES MUSTISSA
FI25253/24 narttu METSÄNPEITON AALTOJEN KUOHU
FI25249/24 narttu METSÄNPEITON MAAILMAN LAIDALLA
FI25252/24 narttu METSÄNPEITON MAAMEREN TARINAT
FI25248/24 narttu METSÄNPEITON MYRSKYN RATSASTAJA
FI25251/24 narttu METSÄNPEITON TUULI NOUSEE
FI25250/24 narttu METSÄNPEITON VIERAILLA VESILLÄ

synt. 15.6.2024 MYRSKYLINNUN ***
isä FI16104/22 DANTARAN MY LUCKY DAY
emä FI29649/21 BLACK MICA'S PURE PASSION
FI34442/24 uros MYRSKYLINNUN TAIKA-JIM
FI34444/24 uros MYRSKYLINNUN TAIKA-NALLE
FI34441/24 uros MYRSKYLINNUN TAIKA-SALAMA
FI34443/24 uros MYRSKYLINNUN TAIKA-USKO
FI34440/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-HELMI
FI34439/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-HUILU
FI34433/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-TAIKA-TUU
FI34438/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-TASSU
FI34434/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-TUULI
FI34437/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-TÖPPÖNEN
FI34435/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-VIITTA
FI34436/24 narttu MYRSKYLINNUN TAIKA-YÖ

synt. 11.2.2024 NOANARKIN ###
isä FI15172/21 DECOROUS BOUNTIFUL BOXER
emä FI36277/19 NOANARKIN CAMELUS FERUS
FI17321/24 uros NOANARKIN UMBRA KRAMERI
FI17320/24 uros NOANARKIN URSUS MARITIMUS
FI17322/24 narttu NOANARKIN UMBRINA CIRROSA
FI17323/24 narttu NOANARKIN UPUPA EPOPS
FI17324/24 narttu NOANARKIN UROPSALIS LYRA

synt. 8.11.2023 PIKESTAR'S ***
isä NO38026/17 SIMON SAYS HONEY I'M HOME
emä FI38863/20 SNIFFENS LE CELUI ET UNIQUE
FI11010/24 uros PIKESTAR'S A NIGHT TO REMEMBER
FI11009/24 uros PIKESTAR'S ANOTHER DAY IN PARADISE
FI11008/24 uros C.I.B.-J RIGAJW-24 PIKESTAR'S AUTUMN COLOURS AT SNIFFENS
FI11015/24 narttu PIKESTAR'S A DROP IN THE OCEAN
FI11011/24 narttu RIGAJW-24 PIKESTAR'S A SKY FULL OF STARS
FI11012/24 narttu PIKESTAR'S AFTER ME PLEASE
FI11013/24 narttu PIKESTAR'S ALL AROUND THE WORLD
FI11014/24 narttu PIKESTAR'S AURORA BOREALIS

synt. 11.8.2024 PIKESTAR'S
isä SE46833/2020 CACTI'S FIFTY SHADES OF MUSIC
emä FI32448/18 PIKESTAR'S I HAVE A DREAM
FI43261/24 uros PIKESTAR'S BANG-A-BOOMERANG
FI43262/24 uros PIKESTAR'S GONNA SING YOU MY LOVESONG
FI43263/24 uros PIKESTAR'S TAKE A CHANCE ON ME
FI43267/24 narttu PIKESTAR'S DANCING QUEEN
FI43268/24 narttu PIKESTAR'S I STILL HAVE FAITH IN YOU
FI43264/24 narttu PIKESTAR'S KISSES OF FIRE
FI43269/24 narttu PIKESTAR'S KNOWING ME KNOWING YOU
FI43265/24 narttu PIKESTAR'S LAY ALL YOUR LOVE ON ME
FI43266/24 narttu PIKESTAR'S WHEN ALL IS SAID AND DONE

synt. 29.8.2024 PYYMÄEN ***
isä SE29578/2020 PARADOX GABRIEL GRÄSLÖK
emä FI22401/18 PYYMÄEN MUSTAA MAGIAA
FI42627/24 uros PYYMÄEN TAIVAS LYÖ TULTA
FI42630/24 narttu PYYMÄEN TULENKANTAJA

FI42631/24 narttu PYYMÄEN TULENLIEKKI
FI42629/24 narttu PYYMÄEN TULINEN SYDÄN
FI42632/24 narttu PYYMÄEN TULISUUEDELMA
FI42633/24 narttu PYYMÄEN TULTA JA JÄÄTÄ
FI42628/24 narttu PYYMÄEN TULTA JA TÄHTIÄ

synt. 22.10.2024 REGALE RAZZA ###
isä FI29703/14 REGALE RAZZA R'GUN BAIKAL
emä FI38905/21 REGALE RAZZA R'MISS BROWN SAGA
FI47878/24 uros REGALE RAZZA R'PRINCE OF MARLIN
FI47883/24 narttu REGALE RAZZA R'PRINCESS MYTH OF MAUSER
FI47880/24 narttu REGALE RAZZA R'PRINCESS OF ARDESA
FI47881/24 narttu REGALE RAZZA R'PRINCESS OF MERKEL
FI47879/24 narttu REGALE RAZZA R'PRINCESS OF NORINCO
FI47882/24 narttu REGALE RAZZA R'PRINCESS OF SAIGA

synt. 27.11.2023 RUSTY REBEL'S ###
isä FI12099/22 GILLIAM'S GOLD THAT'S WHAT I WANT
emä FI45172/20 RYEGATE'S ADDICTED TO YOU
FI10936/24 narttu RUSTY REBEL'S NO MATTER WHAT
FI10935/24 narttu RUSTY REBEL'S OH WHAT A FEELING
FI10934/24 narttu RUSTY REBEL'S SO WHAT
FI10933/24 narttu RUSTY REBEL'S WHAT A WONDERFUL WORLD
FI10937/24 narttu RUSTY REBEL'S WHAT JUST HAPPENED
FI10938/24 narttu RUSTY REBEL'S WHAT'S THE MAGIC WORD

synt. 21.5.2024 RUSTY REBEL'S ***
isä FI43986/20 BEAUTY FLATSTAR ONE HOPEFUL
emä † FI61091/21 RUSTY REBEL'S THAT'S THE SWEETEST BROWNIE
FI31827/24 uros RUSTY REBEL'S HOPE FOR HARDCORE
FI31826/24 uros RUSTY REBEL'S HOPE FOR SUCCESS
FI31828/24 uros RUSTY REBEL'S I HOPE I THINK I KNOW
FI31832/24 narttu RUSTY REBEL'S FULL OF HOPE
FI31830/24 narttu RUSTY REBEL'S HIGH HOPES
FI31833/24 narttu RUSTY REBEL'S HOPE FOR BETTER
FI31829/24 narttu RUSTY REBEL'S HOPE FOR HAPPINESS
FI31831/24 narttu RUSTY REBEL'S HOPELESS ROMANTIC

SANNI VÄYRYNEN

flatti-info

*flatti-info on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n
julkaisema tuhti ja laadukas tietopaketti flattien omistajille
sekä flattipennun hankintaa harkitseville.*

flatti-infossa käsitellään asioita flatin hoidosta, aina kynsien leikkuusta ja trimmauksesta ruokintaan asti, ensiapuohjeita unohtamatta. Lisäksi kerrotaan vinkkejä ja neuvoja flattipennun kotiutumisesta uuden perheen luokse ja pennun tarvitsemasta peruskoulutuksesta sekä eri harrastuslajeista.

Tilaa flatti-info tarvikemyynnistä
tarvike@flatti.net, hinta 10 €/kpl

Kasvattaja! Tilaa flatti-infot kasvattajaetuhintaan 5 €/kpl
Ota yhteyttä jäsensihteeriin jasenasiat@flatti.net

Hintoihin lisätään postimaksu

Kennelliiton terveyskyselyn tuloksia

KERROIMME TAANNOIN Kennelliiton terveyskyselystä. Päätimme luopua omasta kyselylomakkeesta lukuun ottamatta sairaudesta ja kuolemansyystä ilmoittamista, jotka haluttiin säilyttää kanavana saattaa jalostustoimikunnan tietoon koirakohtaista tietoa tulevien jalostuskäsittelyjen tueksi. Kehotimme tällöin flatinomistajia täyttämään kyselyn niin nykyisistä kuin edesmenneistäkin flateistään. Ensimmäinen raportti marraskuulta 2023 piti sisällään vastaukset 125:stä koirasta. Saimme maaliskuussa uuden raportin, jossa löytyy vastaukset 371 flatin osalta. Hienomäärä täytettyjä kyselyitä, josta iso kiitos aktiivisille jäsenillemme. Toivomme, että flatinomistajien aktiivisuus jatkuu yhtä hyvällä tasolla, varsinkin kun jalostuksen tavoiteohjelman päivitys hämmöttää näköpiirissä.

Sukupuolijakauma on edelleen tasan urosten ja narttujen kesken. Iän suhteen vastauksia löytyy edelleen kaikista ikäryhmistä, samoin edesmenneistä. Raportissa 7-vuotiaat ja vanhemmat on niputettu samaan ryhmään.

Edesmenneiden koirien osalta kysytään elinikää. Alle kaksivuotiaina kuolleita on pieni osuus. Kolme-neljä-vuotiaina kuolleita ei kummassakaan kyselyssä ole ollut lainkaan. Viisi-seitsemän - vuotiaina kuolleita on viidennes. Suurin ryhmä on 8-9-vuotiaat; näitä on molemmissa raporteissa 33%. Ikäryhmissä 10-11 ja 12-13 vuotta osuus on kummassakin vajaa 17% (20% v.2023). Uusimmassa raportissa 14-vuotiaita ja vanhempia on myös ollut vajaa 2%, mikä lukumääränä on vähintään 6 flattia.

Kennelliiton kysely ei sisällä kuoleman/lopetuksen syytä. Niiden osalta toivomme edelleen, että flatinomistajat merkitsisivät syyn jalostustietojärjestelmään, tai ilmoittaisivat syyn jalostustoimikunnalle tulevien yhdistelmien käsittelyn tueksi.

Synnynnäisiä vikoja on ilmoitettu n 17% (15% v.2023). Näitä ovat olleet sydänvika, piilokives, purentavirhe tai hampaan puutos, häntämutka, napatyrä tai joku muu; näistä kahden jälkimmäisen osuus on 13,5% (10%). Joku muu -kohtaan on ilmoitettu seuraavia vikoja: 1 hammas liikaa, lievä yläpurenta, kyynärnivelsairaus, patellaluksaatio, hammas oli halki ja toinen haarake kruunusta halkesi pois, mahdollisesti synnynnäinen sydänvika, todettu kuitenkin vasta koiran ollessa 3v, spondyloosi, LTV3,näköhermot Coloboma, VA 1 (vaillinaisesti kehittynyt viimeinen kylkiluupari), joku silmäsairaus, kyynärän kehityshäiriö 3, patellaluksaatio.

Erilaisista iho-ongelmista ja sairauksista korvat ja tassut mukaan lukien on raportissa noin viidesosalla flateista. Näitä ovat esim. korvatulehdukset, ihon kutinat ja tulehdukset, atopiat sekä ruoka-aineallergiat. Pääsääntöisesti iho-ongelmat ovat alkaneet ennen 4 vuoden ikää, oireet ovat voimakkaampia tiettyyn vuodenaikaan, mutta myös tasaisesti ympäri vuoden tai liittyvät selvästi ruokavalioon. Hoitoina yleisimmin on kerrottu olevan allergia- ja atopialääkkeet sekä erityisruokavalio.

Silmien ja silmäluomien ongelmia ei ole todettu 84%:lla vastanneista. Eniten on ilmoitettu ylimääräisistä tai virheellisesti suuntautuneista ripsistä. Muita mainittuja ongelmia tai sairauksia ovat mm. katarakta, lisäksi yksittäisiä mainintoja muista.

Suun, hampaiden ja nielun ongelmien suhteen 88% ilmoittaa, että niitä ei ole. Merkittyjä ongelmia ovat hammaskivi sekä hampaiden poistot, usein tapaturmien johdosta, sekä mm. kurkunpään halvaus.

Ruuansulatuskanavan ongelmien osalta 87% kyselyyn vastanneista on ilmoittanut koirien olevan terveitä.

Ilmoitetuissa ongelmissa esiintyy mm. herkkävatsaisuutta sekä lääkitystä tai erityisruokavaliota vaativaa sairautta. Myös leikkausta vaativaa vierasesineen poistoa mainittiin. Ongelmia raportoitiin kaiken ikäisillä, eniten kuitenkin alle 4-vuotiailla.

Ontumaa tai liikuntavaikeuksia mainittiin n 15%, aiheuttajana mm. nivelten kasvuhäiriöt, spondyloosi, osteokondroosi ja nivelrikko. Näitä raportoitiin alkaneen kaikissa ikäryhmissä. Sairaudet ovat usealla koiralla pysyneet lieväoireisena hoidon ansiosta, mutta myös vaatineet leikkaushoitoa, sekä aiheuttaneet lyhytaikaista tai pysyvää kipua ja elämänlaadun heikkenemistä, sekä rajoittanut pysyvästi harrastuskäyttöä.

Sydämen ja verenkierron häiriöitä esiintyy hyvin vähän, vain noin 1,5%:lla vastanneista. Liki sama tilanne on hengityselimistön sairauksien osalta; terveitä on noin 97%. Mainittu on mm. kuorsaus johtuen pehmeästä kitalaesta. Iän suhteen ongelmat painottuvat yli 7-vuotiaisiin.

Virtsateiden ja lisääntymiselinten sairauksista ja ongelmista on mainittu n 12 %:lla vastanneista. Näitä on virtsatietulehdukset, kohtutulehdukset ja märkäkohtu, valeraskausoireet, eturauhasen laajentuma ja tulehdus. Iän suhteen ongelmia esiintyy kaiken ikäisillä.

Viidesosaa vastanneista on käytetty astutukseen (urokset ja nartut). Suurimmalla osalla (82%) ei ole havaittu ongelmia jalostuskäytössä tai lisääntymisessä. Ongelmista mainitaan nartun jääminen tyhjäksi, keinosiemennys ja keisarinleikkaus, kun synnytys ei ole onnistunut. Pentujen hoitamiseen liittyvistä ongelmista ei ole mainintoja. Viidesosa vastanneista on steriloitu/kastroitu. Syyksi mainitaan eniten sairaudet tai niiden ennaltaehkäisy ja voimakkaat

valeraskausoireet, sekä myös arkielämän helpottaminen. Luonteen tai käyttäytymisen vuoksi suoritettujen steriloinnin/kastroinnin syyksi mainittiin haitallisen dominoiva käytös, aggressiivisuus toisia koiria kohtaan, rauhattomuus tai ylivilkkaus, yliseksuaalisuus uroksilla, valeraskaudet nartuilla, karkailu sekä merkkäminen sisätiloissa. 75% tapauksissa steriloinnin/kastroinnin mainittiin auttaneen, ja 8%:n osalta toimenpide ei auttanut.

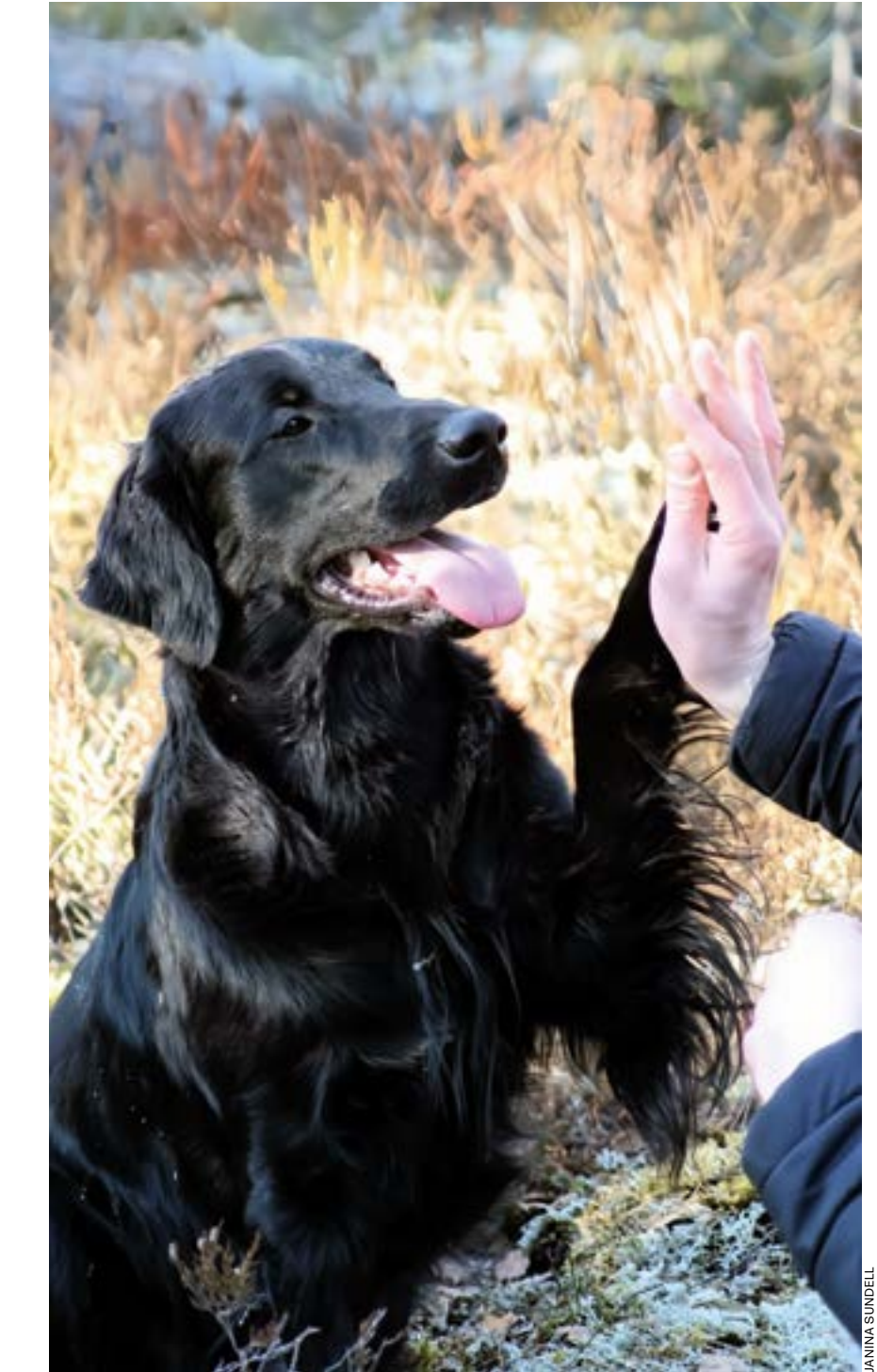
Käytösongelmia mainittiin ilmenneen n 10%:lla vastanneista. Esiintyvistä ongelmista mainittiin mm. arkuus tai pelko, vihaisuus toisia koiria kohtaan, arvaamattomuus, eroahdistus, voimakas ääntely tai herkkähaukkaisuus.

Hermostollisista sairauksista mainittiin kärsivän hiukan yli 1%:a, ainoana mainittuna epilepsia.

Sisäelinten sairauksia mainittiin alle 3%:lla vastanneista, ja ne jakautuvat melko tasan maksan, munuaisten ja haiman suhteen, myös kilpirauhanen mainittiin, kuten myös syöpä. Ikäjakautuma painottuu 5-vuotiaisiin ja sitä vanhempiin. Hormonaalisia sairauksia esiintyy n. 6%:lla, niistä eniten mainittu kilpirauhasen vajaatoiminta. Immuunijärjestelmän sairauksia on mainittu vajaalla 4%:lla, joista on mainittu immuunihemolyttinen anemia ja tulehduksellinen suolistosairaus.

Kasvainsairauksien osalta noin 23% on raportoinut kasvainsairauksista. Näistä suurimpana ryhmänä mainitaan hyvälaatuinen ihokasvain. Lisäksi mainitaan perna- tai maksakasvain, luukasvain ja maitorauhaskasvain. Kohdan muut osuus on yli 7%, ja niissä mainitaan useita erilaisia kasvaimia. Kasvainten laadun suhteen ne on merkitty hyvälaatuisiksi 58%:ssa, pahanlaatuisiksi 23%:ssa, ja 20% ei tiedossa. Ikäjakautuma kattaa kaikki kyselyn ikäryhmät, suurimpana 7-vuotiaat ja sitä vanhemmat; tätä ryhmää ei ole jaettu tarkemmin.

Kyselyn lopuksi kysytään onko koiralle määrätty antibioottia viimeisen vuoden aikana (17,5%:lle on määrätty antibioottia) sekä onko koiran terveys ollut omistajan odotusten mukainen. Tähän myöntävästi flattien omistajista on vastannut 68,5%. Odotuksia ter-

JANINA SUNDELL

veempi on ollut 12,1%, ja taas sairastanut odotuksia enemmän 19,4%.

Kyselyn päättää arviointi koiran yleisen terveyden osalta. Vastaukset jakautuvat seuraavasti:
● Koira on aina ollut terve ja hyvinvoiva 52%
● Koiralla ei ole ollut merkittävästi sairauksia 28,8%

● Koira on sairastanut melko paljon, mutta sairaus ei ole haitannut sen arkielämää, hyvinvointia ja elämänlaatua tai on ollut lyhytkestoinen 11,1%
● Koira on sairastanut paljon ja/tai sairaudet ovat vaikuttaneet merkittävästi sen hyvinvointiin ja elämänlaatuun 8,1%. *FV*

Spondyloosikuvaustuki

SPONDYLOOSIKUVAUSTUKEA ON maksettu vuoden 2020 lopusta lähtien yhdistyksen jäsenille 2-6 -vuotiaan flatin kuvauksesta, ja tukea on päätetty jatkaa vuoden 2025 loppuun saakka niin pitkään kuin tukeen budjetoitua osuutta on käytettävissä.

Tukea on haettu melko tasaisia määriä: vuonna 2021: 31 hakemusta, v. 2022:

24kpl, v. 2023: 23kpl ja 25 kappaletta vuonna 2024. Jalostustietojärjestelmään mukaan lausuntoja on kirjattu enemmän kuin tukianomuksia. Tähän eroon on mahdollisesti syynä tutkittujen koirien ikä tai se, ettei omistaja ole yhdistyksen jäsen. Muihin noutajarotuihin verrattuna flattien tulokset eivät poikkea suuresti. Isoista roduista SP0-tuloksia labrado-

Vuosi	0	1	2	3	4	Yhteensä
2012	0	0	2	0	0	2
2013	1	0	0	0	0	1
2014	2	0	0	0	0	2
2015	3	0	1	1	0	5
2016	8	1	2	0	0	11
2017	11	2	2	1	0	16
2018	9	3	1	0	0	13
2019	11	3	0	0	0	14
2020	25	0	3	0	0	28
2021	30	3	3	0	0	36
2022	42	0	2	0	0	44
2023	33	3	3	0	0	39
2024	42	3	3	1	0	49
Yhteensä	217	18	22	3	0	260

Vuosi	0	1	2	3	4
2012	0%	0%	100%	0%	0%
2013	100%	0%	0%	0%	0%
2014	100%	0%	0%	0%	0%
2015	60%	0%	20%	20%	0%
2016	73%	9%	18%	0%	0%
2017	69%	12%	12%	6%	0%
2018	69%	23%	8%	0%	0%
2019	79%	21%	0%	0%	0%
2020	89%	0%	11%	0%	0%
2021	83%	8%	8%	0%	0%
2022	95%	0%	5%	0%	0%
2023	85%	8%	8%	0%	0%

Ylläolevissa taulukoissa tulokset vuosittain kappaleina sekä prosentteina.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry tukee sileäkarvaisten noutajien selän virallista spondyloosi-tutkimusta.

Tukea saadakse koiran omistajan tulee olla rotujärjestön jäsen. Ennen tuen maksamista tutkimustulos tulee olla julkaistu Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä. Koiran tulee kuvaushetkellä olla vähintään 2-vuotias (24 kk) ja korkeintaan 6-vuotias (72 kk). Tukea voi hakea uudelleen mikäli koira kuvataan toistamiseen.

Tutkimus on tehtävä SKL:n vaatiman tutkimusprotokollan mukaisesti

- röntgentutkimus on tehty laillistetun eläinlääkärin valvonnassa
- tutkimuksessa on otettu ohjeen mukainen, riittävä määrä laadukkaita kuvia
- koiran tulee olla tunnistusmerkitty ja tunnistusmerkintä tulee tarkistaa tutkimuksen yhteydessä – koira on rauhoitettava tutkimusta varten
- tutkimuksessa on käytettävä Suomen Kennelliiton virallista röntgenlähettä – tutkittavan koiran ikä tulee olla vähintään 24 kk
- kuvat on lähetettävä Suomen Kennelliittoon lausumista varten

Tuen suuruus on 75€/koira. Tukea maksetaan 24.10.2020–31.12.2025 välisellä ajalla tehdyistä tutkimuksista niin pitkään kuin tukeen budjetoitua osuutta on käytettävissä. Tukea haetaan www.flatti.net/jalostus/spondyloosikuvaustuki -sivulta löytyvällä lomakkeella.

Tuen kokonaismäärä on enintään 2000 euroa vuodelle 2025. Verottajan ohjeen (8/2023) mukaisesti tuesta pidetään ennakkovero. Tulemme pyytämään kopion maksunsaajan verokortista, kun tuki on myönnetty.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

NUORTEN KOIRIEN KATSELMUS

Paukun majalla Kouvolassa
(os. Hevosuonpolku 121, 45610
Kouvola)

Ensikertalaiset La 13.09.25
Aiemmin käynneet Su 14.09.25

Katselmuksessa arvioidaan rodunomaista työskentelyä, sekä koiran rakennetta ja ulkomuotoa. Katselmukseen ovat tervetulleita myös kives- ja purentavikaiset koirat

Koirat saavat kaikista osioista kirjallisen arvostelun. Katselmuksen toteuttavat aktiiviset noutajakoira harrastajat.

Rastit ovat:

Ulkomuoto: Kirsi Nieminen (Kennel Heilurihännän) ja Alžběta Vrublová (Kennel Oasis of Peace)
Markkeeraus (Damit): Ramin Miraftabi
Hakuruutu : Minna Vornanen
Jäljestys: Päivi Hietaharju (Kennel Hardrocks)
Vesirasti: Esa Honkaniemi

Hinta: jäsenet 60€/ ei jäsenet 70€
Katselmuksen hintaan sisältyy yhden henkilön ruokailu ja kahvit.
Mahdolliset muut ruokailijat 10€/ hlö, alle 10 vuotiaat lapset 5€/hlö

Ilmoittautumislomake www.flatti.net/tapahtumat.
Sitovat ilmoittautumiset 31.08.2025 mennessä.
HUOM! Mukaan mahtuu enintään 12 koirakkoa/ päivä!

Liian vähän liian hitaasti?

Monen koirarodun kujanjuoksuun haetaan nyt apua roturisteytyksestä. Suomi julistautuu parhaillaan roturisteytysten edelläkävijäksi. Aiempien projektien onnistumisista on voitu jo nauttia ja virheistä oppia, ja uusiakin projekteja on suunnitteilla. Mutta mitä tekee FCI? Valoa näkyvissä? -artikkeli on aikaisemmin julkaistu Suomen Koirankasvattajat ry lehdessä 4/2023. Julkaisemme artikkelin kolmessa osassa.

NIIN SANOTUN suuren yleisön suhtautuminen roturisteytyksiin on Suomessa pääosin erittäin myönteistä. Sekä Mäki että Sainio toteavatkin, että suuri yleisö epäilemättä haluaisi nähdä risteytysten yleistyvän nopeasti ja kokee, ettei niitä tällä hetkellä tehdä riittävästi. Vauhtia vaatiessa iskee kuitenkin vauhtisokeus, tai sitten jutun juonta ei ole alun perinkään oikein ymmärretty.

– Tässä siis ei olla tekemässä design-mixejä tai risteytyksiä risteytysten ilosta. Ei ole tarkoitus luoda uusia labradooleita tai cockapoita, tarkoitus on parantaa olemassa olevia rotuja. Varmaankin kansa soisi, että näitä tehtäisiin joka rodussa, mutta se ei ole tarpeen. Rotukoirien huono maine kirvoittaa näitä mielipiteitä, mutta on muistettava, että pelkillä risteytyksillä ei mikään rotu mene eteenpäin – tarvitaan myös harkittuja parituksia normaali populaatioissa. Risteytyksiin kuluu aikaa, ja vaatii harkintaa, että saadaan pysyviä tuloksia. Tässä ei saada mitään pikavoittoja, painottaa Sainio.

Hänen mukaansa risteytys on ehdottomasti vain yksi jalostustyökalu muiden joukossa. Yhtään rotua ei pelasteta pelkillä risteytyksillä ja pienellä risteytyskoirien populaatiolla. Näin ajaututaan vain entistä nopeammin samoihin ongelmiin kuin rotukoirissa on nyt. Normipopulaatioissa tulisi edelleen tehdä tarkkaa jalostusvalintaa ja ylläpitää monimuotoisuutta.

– Moni tietää, että ulkoisuuksissa voi tulla vastaan yllätyksiä, usein

ikäviäkin sellaisia, kun toinen linja on tuntematon. Mutta nämä kokeilut ovat kuitenkin tarpeellisia, ja parhaita tuloksia tulisi hyödyntää, jos parituskumppanit valitaan huolella eikä summamutikassa. Monimuotoisuus ei voi myöskään olla ainoa kriteeri, kyllä jalostusvalinnat ovat kokonaisuus. Jos sukutaulu on rakennettu pelkän monimuotoisuuden varaan selvitämättä terveysriskejä, ei tällaisella valinnalla ehkä päästä siihen, mihin on pyritty. En ole koskaan ymmärtänyt, miksi suomalaiset kasvattajat ovat niin mieltyneet ulkomaisiin jalostusuroksiin. Mikä tahansa kelpaa, kunhan se ei ole suomalaisen vastuullisen – ehkä kilpailevan – kasvattajan tuotos, Sainio ihmettelee.

Mäki nimeää risteytyksen usein viimeiseksi oljenkorreksi, mutta soisi sitä käytettävän myös vähän aiemmin, jo ennen kuin ajautunut umpikujaan. Joillakin roduilla käytössä olevat rotuunotot eli avoimet rotukirjat ovat lisänneet monimuotoisuutta ja valinnanvaraa jalostukseen, kun rotuun on saatu täydennystä rekisteröimättömästä maatiaskannasta. Jos rotu taas on lukumääräisesti hyvin suuri ja sen sisällä olevat linjat – esimerkiksi näyttely- ja käyttölinjat – ovat edes josain määrin avoimia niin, että ne eivät kärsi pienen, suljetun kannan ongelmista, linjajako voidaan nähdä voimavarana, joka lisää rodun perinnöllistä monimuotoisuutta. Linjoja silloin tällöin risteyttämällä voidaan ylläpitää koko rodun elinvoimaa.

”**Jalostushan on ominaisuuksien parantamista harkituilla risteytyksillä - Se, että monia rotukoiria on ”pilattu”, ei ole jalostuksen ongelma vaan ongelmat johtuvat meistä ihmisistä ja meidän heikkouksistamme.**

– Hyvä työkalu olisi myös eräänlainen terveystarkkailu, jossa kaikista eläinlääkärien tekemistä diagnooseista menisi tieto keskustietokantaan ja olisi sieltä hyödynnettävissä myös rotuyhdistysten käyttöön. Tällä tavoin voitaisiin seurata rotujen tilaa ja toimia, ennen kuin mikään uusi, perinnöllinen sairaus ehtisi yleistyä.

Hallitusti ja kontrolloidusti

Tänä vuonna voimaan tullut Kennelliiton risteytysohje kuvaa tarkasti sekä prosessin että kriteerit. Roturisteytysten kontrolli on tiukka ja tarkka dokumentointi välttämätöntä.

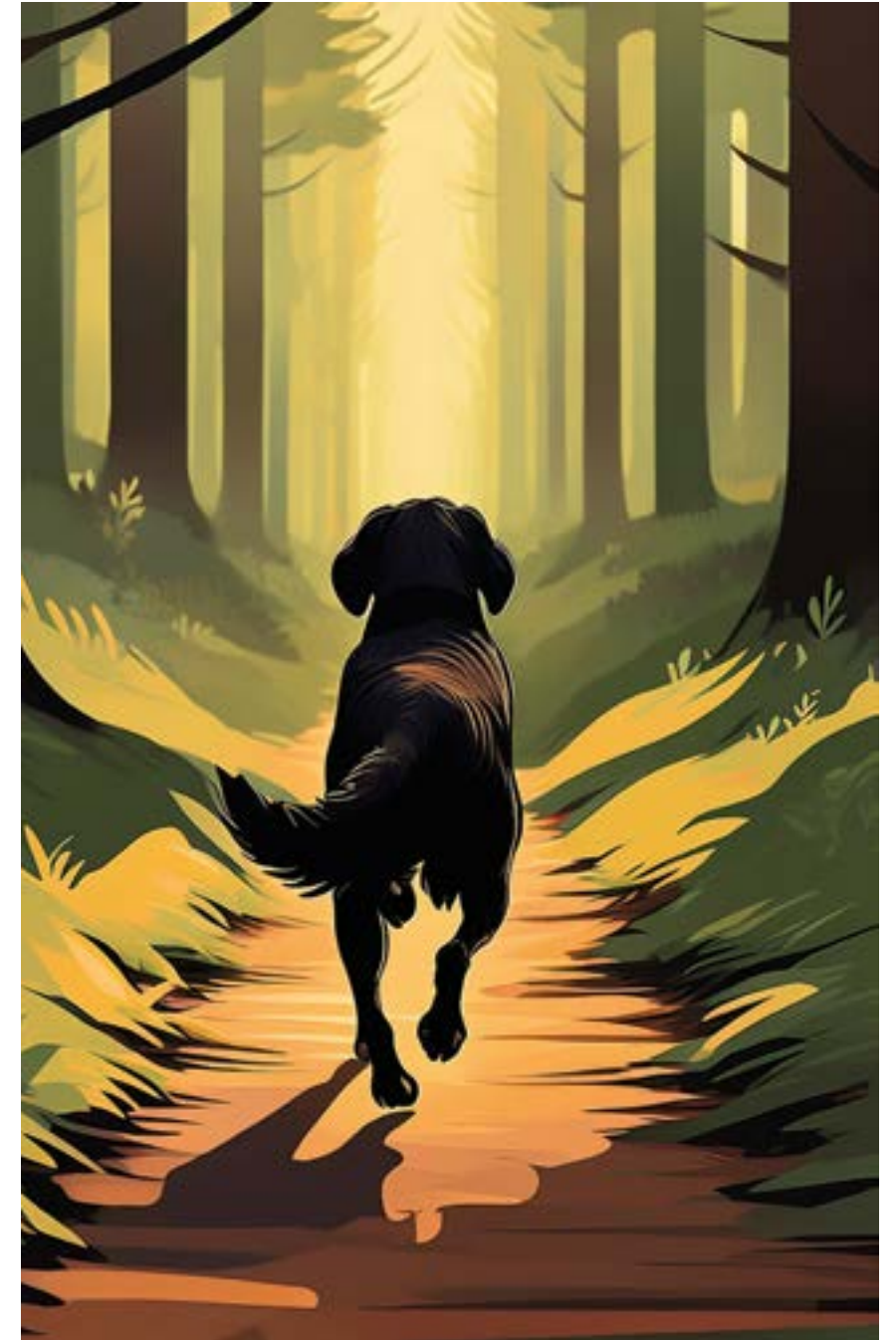
– Risteytyskoiria on tarkoitus seurata rutiininomaisesti pennusta asti eli merkitä muistiin esimerkiksi eläinlääkärikäynnit ja niiden syyt sekä muut merkittävät tapahtumat koiran elämässä. Kun ensimmäiset risteytysjälkeläiset ovat aikuisia, ne voidaan tutkia rotukoh- taisten sairauksien osalta ja lisäksi ne voidaan jalostustarkastaa. Kennelliiton jalostustarkastuksessa tutkitaan sekä rakenne että käyttäytyminen. Erityisesti jälkimmäinen on tärkeä, Mäki alleviivaa.

Hänen mukaansa on tärkeää arvioida risteytyskoirien pitoa arjessa, eli yksilöiden käyttäytymistä ja mahdollisia vai- voja, esimerkiksi iho-ongelmia: ovatko risteytysjälkeläiset sellaisia, että niiden kanssa on hyvä ja helppo elää?

– Yleensä eri rotujen risteytyksiä dokumentoidaan tarkemmin kuin rotumuunnosten välisiä risteytyksiä, koska niissä voi tulla enemmän yllätyksiä. Olisi tietysti ihanteellista dokumentoida tuloksia ihan kaikissa pentueissa ja noudattaa rotuyhdistyksen ja Kennelliiton suosituksia, olivat pentueet risteytyksiä tai eivät, hän sanoo.

On olemassa useita rotuja, jotka jakautuvat eri muunnoksiin esimerkiksi karvanlaadun, värin tai vaikkapa korvien muodon perusteella. Poikkeusluvan takana olevat muunnosristeytykset ovat nykyisin mahdollisia hyvinkin monessa rodussa. Osa rotujärjestöistä on anonut ja saanut mahdollisuuden tehdä myös poikkeusluvattomia parituksia yli muunnosrajojen, jolloin valta ja samalla suuri vastuu yhdistelmistä on yksittäisillä kasvattajilla eikä kontrolli ole yhtä tiukka kuin varsinaisissa roturisteytysprojekteissa. Tällaisia rotuja ovat muun muassa bernhardinkoirat, belgianpaimenkoirat, papillonit ja phalénet sekä colliet.

Mäki ja Sainio toteavat, etteivät risteytysprojektit tietenkään ole riskittömiä. Yllätyksiä ja takaiskuja tulee tarkasta harkinnasta ja esimerkiksi koirien terveystutkimuksista huolimatta eteen aina, mutta sama toki koskee myös niin sanottua normaali jalostusta. Sainion mielestä risteytysten hyödyt ovat selkeästi nähtävissä niin sanotuissa vanhoissa projekteissa, esimerkiksi LUA-dalma-

Ikinä ei pidä tinkiä koirien terveydestä ja hyvinvoinnista, johon luetaan mukaan tasapainoinen, arkielämä kestävä luonne.

tiankoirissa ja snautseri-pinsereissä. Uusien projektien kohdalla on mentävä vielä eteenpäin, jotta hyötyjä voi arvioida, mutta mitään ei saavuteta, jos ei jotain yritetä.

– Minusta jalostus on ymmärretty ihan väärin, sitä pidetään jonkinlaisena mörkönä.

Jalostushan on ominaisuuksien parantamista harkituilla risteytyksillä. Jos parannusta ei tapahdu, ei ole myöskään tapahtunut jalostumista. Ehkä on yritetty, mutta kun ollaan tekemisissä elävien eläinten ja miljoonien eri mah-

dollisuuksien kanssa, niin aina ei onnistuta. Sitten vain pitää myöntää, että pieleen meni ja tehdä uudelleen ehkä uudella yhdistelmällä. Se, että monia rotukoiria on ”pilattu”, ei ole jalostuksen ongelma vaan ongelmat johtuvat meistä ihmisistä ja meidän heikkouksistamme. Annetaan periksi sellaisesta, mistä ei pitäisi tinkiä. Se, mistä ei ikinä pitäisi tinkiä, on koirien terveys ja hyvinvointi. Luen hyvinvointiin mukaan myös tasapainoisen, arkielämää kestävän luonteen, Sainio painottaa. *FV*

Roturisteytykseen liittyvää terminologiaa

Alleeli Tietyn geenin variaatio. Monista geeneistä on useita alleeleita. Alleelien kokonaisuus eli genotyyppi määrittää eliön ulkoiset ominaisuudet eli fenotyypin, ja siitä puolet periytyy sen jälkeläisille.

Avoimet rotukirjat Osalla koiraroduista on avoimet rotukirjat eli rotujen kantakirjat. Ne mahdollistavat rotuunottoja myös rekisteröimättömistä yksilöistä, niin sanotusta maati-aiskannasta, mikä auttaa säilyttämään riittävää geneettistä vaihtelua rodun sisällä, ks. rotuunotto.

Dominoiva eli vallitseva periytyminen Vaikka yksilöllä on aina kaksi alleeli samasta geenistä, jo yksi dominoiva alleeli riittää siihen, että ominaisuus tulee näkyviin yksilön fenotyypissä eli ilmiäisussa, vrt. resessiivinen periytyminen.

EJ-rekisteri Rekisteri koirista, joita ei saa käyttää jalostukseen. Aiemmin risteytyskoiria saatettiin rekisteröidä EJ-rekisteriin ja siirtää jalostukseen käytettäviä koiria poikkeusluvalla ER-rekisteriin, ks. ER-rekisteri. EJ-rekisteri on poistunut käytöstä 1.1.2023.

ER-rekisteri Erikoisrekisteri niille koirille jotka eivät täyty FI-rekisteröintiehtoja, ks. FI-rekisteri. Kun koiralla on takanaan kolme sukupolvea ER-rekisteröityjä koiria, se voidaan rekisteröidä FI-rekisteriin.

Etäissiitos Paritettavilla yksilöillä ei ole samoja esivanhempia 4–6. sukupolvessa.

F1-sukupolvi Ensimmäinen roturisteytyskoirien sukupolvi, jonka vanhemmat edustavat eri rotuja. F1-jälkeläiset rekisteröidään Suomessa FCI:n ulkopuoliseen roturisteytysrekisteriin.

F2–4-sukupolvet F2–F4-sukupolven koirat voidaan rekisteröidä Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan päätöksellä ER-rekisteriin erillisen anomuksen perusteella.

Fertiliteetti Hedelmällisyys eli kyky lisääntyä ja saada jälkeläisiä.

FI-rekisteri SKL:n (ja FCI:n) alainen rotukoirien kantakirjarekisteri. F5-sukupolvesta alkaen risteytysjälkeläiset voidaan rekisteröidä suoraan FI-rekisteriin.

Fiksoituminen Kun alleeli tulee niin yleiseksi, että se on lopulta populaation ainoa tietyn geenin alleeli. Tällöin kaikki yksilöt ovat homotsygoottisia tämän geenin suhteen.

Geenipooli Lajin tai eliöpopulaation kaikkien alleelien eli geenivariaatioiden joukko. Suuri geenipooli tarkoittaa suurta geneettistä monimuotoisuutta, jolloin lajilla on paremmat mahdollisuudet selvitä kilpailussa muiden lajien kanssa.

Geneettinen monimuotoisuus eli geneettinen variaatio Saman lajin populaatiossa esiintyvien perinnöllisten ominaisuuksien vaihtelu, joka mahdollistaa lajin sopeutumisen uuteen ympäristöön, ks. perinnöllinen muuntelu.

Heteroosi eli risteytyselinvoima Heterotsygoottisilla eli eriperintäisillä yksilöillä toisinaan ilmenevä parempi elinvoimaisuus ja hedelmällisyys. Sukusiitosdepression vastakohta.

Intervariaatiojalostus Saman rodun eri muunnoksia edustavien yksilöiden parittaminen keskenään.

Introgressio Olemassa olevaan rotuun lisätään siitä puuttuvia, uusia geenejä. Näin voidaan tehdä esimerkiksi silloin, kun koko rotu kantaa tiettyä sairautta.

Jalostusvalinta Ihmisen tietoisesti suorittama jalostusyksilöiden valinta. Kun jalostetaan periytyvää ominaisuutta, jalostusvalinta lisää todennäköisyyttä sille, että lisääntyvät eläimet ovat sukua toisilleen.

Jalostuksen tavoiteohjelma eli JTO Rotujärjestön laatima ja Kennelliiton hyväksymä tietopaketti koirarodun senhetkisestä tilanteesta jalostuksen näkökulmasta.

Jalostustieteellinen toimikunta eli JTT Kennelliiton toimikunta, jonka alaa on koirien jalostus ja hyvinvointi sekä yleinen perinnöllisten sairauksien ja vikojen vastustaminen. Myös risteytysasiat kuuluvat JTT:lle.

Karvanlaaturisteytys Samaa rotua, mutta eri karvanlaatua edustavien yksilöiden parittaminen keskenään.

Linjasiitos Lieväasteista sukusiitosta, jossa paritettavat eläimet polveutuvat

yhdestä tai useammasta yhteisestä kantayksilöstä, mutta ovat muuten toisilleen mahdollisimman kaukaista sukua. Linjasiitos turvaa sukusiitosta paremmin geenipohjan laajuuden.

Mutaatio Satunnainen muutos eliön perimässä. Mutaatiot tuovat populaatioon uutta muuntelua ja ovat olleet perustana muun muassa koirarotujen muodostumiselle.

Perinnöllinen muuntelu Monimuotoisuus, erilaisten alleelien paljous populaatiossa (tai yksilön perimässä). Perinnöllinen muuntelu häviää sitä nopeammin, mitä ankarampaa jalostuskarsinta on. Toisaalta muuntelun kasvaessa on vaikeampi ennustaa, mitä ominaisuuksia jälkeläisille siirtyy.

PEVISA Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma. Vanhempien rotukohtaisten ehtojen täytyminen vaikuttaa pentujen rekisteröintiin SKL:n rekistereihin. Muut rotukohtaiset erityisehdot sisältävät tietoa esimerkiksi rotumuunnosten risteyttämisestä ja rotuunotoista.

Poikkeuslupa Kasvattajalla on tiettyissä tilanteissa mahdollisuus anoa lupaa poiketa SKL:n koirarekisteriohjeen määräyksistä ja rotukohtaisista erityisehdoista.

Puhdasrotuinen Suurimpien kenneljärjestöjen hyväksymiä ja rekisteröimiä koirarotuja kutsutaan rotukoiriksi tai puhdasrotuisiksi koiriksi.

Pullonkaula eli geneettinen pullonkaula Populaation pullonkaulailmiö on evoluutioteorian käsite tapahtumalle, jossa yli puolet populaatiosta tuhoutuu tai estyy lisääntymästä. Syynä voi olla äkillinen kuolleisuuden kasvu. Perinnöllistä muuntelua häviää pullonkaulailmiön seurauksena.

Resessiivinen eli peittyvä periytyminen Resessiivisessä periytymisessä sairaus ilmenee vain, mikäli henkilö on perinyt virheellisen geenin kummaltakin vanhemmaltaan, vrt. dominoiva periytyminen.

Rotumix Kahden eri rodun paritus, jonka jälkeläisiä ei rekisteröidä kumpaankaan alkuperäiseen rotuun. Parituksen tavoitteena ei ole parantaa kummankaan rodun ominaisuuksia

eikä kyseessä yleensä ole suunniteltu roturisteytys. Erilaiset design-koirat edustavat rotumixejä.

Roturisteytyskoira Kahden eri rodun rekisteröity jälkeläinen, joka on saatu aikaan suunnitellusti ja valvotusti toteutetun roturisteytysprojektin avulla. 1.1.2024 jälkeen hyväksytyjen projektien pennut rekisteröidään SKL:n uuteen roturisteytysrekisteriin.

Roturisteytysprojekti Hanke, jonka päämääränä on parantaa tietyn rodun ominaisuuksia ja lisätä perimän monimuotoisuutta. Kennelliitto hyväksyy roturisteytysprojektin, jonka rotuyhdistys tai -järjestö yhdessä kasvattajien kanssa kontrolloidusti toteuttaa.

Roturisteytysrekisteri eli FIRR-rekisteri Roturisteytysjälkeläiset rekisteröidään Suomessa jatkossa FCI:n ulkopuoliseen roturisteytysrekisteriin. Rekisteri mahdollistaa roturisteytykset silloinkin, kun rodun kotimaa ei puolla projektia.

Rotuunotto Joidenkin rotujen rotukirjat eli kantakirjat ovat auki, jolloin niihin voidaan ottaa rotuunottomenetelyn kautta sellaisia yksilöitä, joiden vanhemmat eivät ole rekisteröityjä rotukoiria, ks. avoimet rotukirjat.

Satunnaisvalinta Millä tahansa populaation yksilöllä on yhtä suuri todennäköisyys parituaa minkä tahansa yksilön kanssa.

Sukukatokerroin Ilmaisee, kuinka monta eri yksilöä sukutaulusta löytyy suhteessa siihen, että jokainen esivanhempi esiintyisi sukutaulussa vain kerran. Alhainen sukatokerroin ilmaisee suvussa olevan geneettisen vaihtelun vähäisyyttä – tämä ei kuitenkaan periydy jälkeläiselle.

Sukusiitos eli sisäsiitos Paritettavat yksilöt ovat toisilleen läheisempää sukua kuin keskimääräinen sukulaisuus populaatiossa. Sukusiitoksen avulla sukuun saadaan vakiinnutettua haluttuja ominaisuuksia, mutta samalla se nostaa merkittävästi resessiivisten geenien aiheuttamien virheiden ja sairauksien riskiä.

Sukusiitosaste eli sukusiitosprosentti Todennäköisyys sille, että

satunnaisesti valitun geeniparin molemmat alleelit ovat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut yksilölle kummankin vanhemman kautta.

Sukusiitosdepressio Sukusiitoksesta aiheutuva hedelmällisyyden ja elinvoiman lasku.

Suljetut rotukirjat Puhdasrotuisten koirien suljettu kantakirja, johon ei voida lisätä uusia yksilöitä rotuunoton kautta, vrt. avoimet rotukirjat.

Takaisinristeytys Alkuperäisen roturisteytyksen jälkeläisiä F1-sukupolvesta eteenpäin risteytetään takaisin alkuperäiseen rotuun.

Tehollinen populaatiokoko Niiden yksilöiden lukumäärä, jotka siirtävät alleelejaan seuraavalle sukupolvelle. Alhainen tehollinen populaatiokoko eli liian pieni jalostusyksilöiden määrä johtaa populaation keskimääräisen sukulaisuuden ja sukusiitosasteen kasvuun.

Ulkosiitos Kahden mahdollisimman kaukaista sukua olevan yksilön parittaminen keskenään. Ulkosiitoksen tulokset ovat heikommin ennustettavissa kuin linja- tai sisäsiitoksen, mutta resessiivisten geenien aiheuttamien virheiden ja sairauksien riski pienenee.

Väriristeytys Samaa rotua, mutta eri värimuunnosta edustavien yksilöiden parittaminen keskenään.

Kuka?

FT, dosentti Kirsi Sainio

- Kennelliiton hallituksen jäsen, jalostustieteellisen toimikunnan puheenjohtaja ja useiden työryhmien, muun muassa roturisteytystyöryhmän puheenjohtaja.
- PKU:n tieteellisen toimikunnan jäsen ja DogWellNet-sivustoa hallinnoivan International Partnership For Dogs -organisaation hallituksen jäsen. Aiemmin myös FCI:n tieteellisen toimikunnan puheenjohtaja.
- Kehitysbiologian dosentti, Helsingin yliopisto.
- Ulkomuototuomari, kasvattanut skyenterriereitä kennelnimellä of Skyeline. Tällä hetkellä kotona yksi karjalankarhukoira ja sijoituksessa skyenterrieri.

MMT, jalostusagronomi, tutkija Katariina Mäki

- Työkennellyt Kennelliiton jalostusasiantuntijana. Tällä hetkellä pyörittää International Partnership For Dogs -organisaatiota kansainvälisen asiantuntijatiimin kanssa ja rakentaa jalostusaiheisia verkkokursseja.
- Väitellyt lonkka- ja kyynärniveldysplasian vähentämisestä jalostuksen avulla (Breeding against hip and elbow dysplasia in dogs, Helsingin yliopisto 2004). Kirjoittanut yhdessä Salme Mujusen kanssa teoksen Koiranjalostus – Perinnöllisyyden ja jalostuksen perusteet (2018), joka on saatavilla myös SuKoKan verkkokaupasta.
- Tällä hetkellä lemmikkeinä hevosia, kaksi kissaa sekä 4-vuotias hovawart.
- Laaja, koirien jalostusta käsittelevä artikkelipankki löytyy osoitteesta <https://www.katariinamaki.fi/>

Ominaisuuksien ja sairauksien periytymisestä

KROMOSOMEISSA OLEVIA DNA-jaksoja, jotka määrittävät proteiinien tuottamista soluissa kutsutaan geeneiksi. Geenit vaikuttavat yksilön perinnöllisten ominaisuuksien kehittymiseen. Geenistä voi olemassa useita eri muunnoksia eli alleeleja. Yksilöllä useimmista geeneistä on olemassa vain kaksi kopiota, joista toinen on peritty äidiltä ja toinen isältä saadussa kromosomissa. Yksilön geenin alleelit sijaitsevat vastinkromosomeissa tietyssä paikassa, eli lokuksessa. Jos vanhemmilta perityt alleelit ovat samat, kutsutaan yksilöä samaperintäiseksi eli homotsygoottiseksi. Jos vanhemmilta perityt geenin alleelit ovat erit, yksilö on eriperintäinen eli heterotsygoottinen.

Alleelit vaikuttavat yksilön ilmiäsuun eli ominaisuuksiin joko suoraan tai yhdessä muiden geenien ja ympäristötekijöiden kanssa. Eri alleelit vaikuttavat yksilön ilmiäsuun eri tavalla, riippuen periytymistavasta, ja yhden alleelin vaikutus voi peittää toisen vaikutuksen ilmiäsuun. Tavallisimmat ominaisuuksien periytymistavat ovat vallitseva, peittyvä, X-kromosomaalinen ja monitekijäinen periytyminen.

Dominantit eli vallitsevat alleelit (merkitään usein isolla kirjaimella) näkyvät ilmiäsuussa, vaikka niitä olisi vain yksi kappale. Resessiiviset eli peittyvät alleelit (merkitään usein pienellä kirjaimella) näkyvät ilmiäsuussa vain, jos yksilöllä on molemmissa vastinkromosomeissa sama alleeli, eli homotsygoottisella yksilöllä. Resessiivistä alleelia kutsutaan joskus myös väistyväksi alleeliksi.

Yksigeenisten periytyvien sairauksien osalta vallitseva eli dominantti periytyminen tarkoittaa, että yksikin sairausalleeli riittää aiheuttamaan sairauden, vaikka toinen alleeli on normaali (genotyyppi Aa). Vallitsevasti periytyvä sairaus voi esiintyä useassa peräkkäisessä sukupolvessa ja molemmilla sukupuolilla. Terveiden (genotyyppi aa) yksilöiden jälkeläisille sairaus ei periydy. Joskus dominantit ominaisuudet tai sairaudet

eivät tule esiin, koska niillä on alhainen penetranssi eli geenin ilmenemiseesiintyvyys. Voi olla myös mahdollista, että geneettisesti sairaalla yksilöllä sairaus puhkeaa vasta vanhemmiten tai on niin lievä, ettei sitä huomaa.

Peittyvässä, eli resessiivisessä periytymisessä yksi sairausalleeli ei aiheuta sairautta yksigeenisesti periytyvässä sairauudessa, vaan se ilmenee vain jos sairausalleeli tulee molemmilta vanhemmilta. Tämä pätee silloin kun kyseessä on autosomissa eli muussa kuin sukukromosomissa periytyvä sairaus. Tavalisesti sairaan (genotyyppi cc) yksilön molemmat vanhemmat ovat sairauden suhteen terveet, ja resessiivisen sairauden tapaukset tulevat usein täysin yllätyksenä. Kahden sairausalleelin kantajan (genotypeiltään Cc) jälkeläisellä on 25 prosentin todennäköisyys olla geneettisesti sairas. Useat sairaudet, joihin on kehitetty geenitesti geneettisesti terveiden, sairaiden ja sairauden kantajien tunnistamiseksi, ovat yksigeenisistä ja resessiivisesti periytyviä.

Jotkin sairaudet ja ominaisuudet periytyvät sukukromosomeissa (X- ja Y-kromosomit). Uroskoira on kromosomeiltaan XY ja narttu XX. Emä siirtää jälkeläisilleen aina X-kromosomin, isältä tulee joko X- tai Y-kromosomi, mikä määrää jälkeläisen sukupuolen. Sairausgeeni voi sijaita myös sukukromosomissa. X-kromosomaalisessa resessiivisessä periytymisessä yleensä vain urokset sairastuvat, koska perittyään X-kromosomin sairausalleelin niillä ei ole toista, normaalia geeniversiota lainkaan. Sairausalleelin kantajanartut ovat puolestaan terveitä, koska toisessa X-kromosomissa on normaali alleeli. Mutta kantajanartut periättävät sairausalleelia jälkeläisilleen.

Monitekijäisesti periytyvät sairaudet kehittyvät monen eri geenin ja ympäristötekijöiden yhteisvaikutuksesta. Useimmat tavalliset sairaudet, kuten lonkka- ja kynnärniveldysplasia sekä syövät, ovat

” Yksigeenisten periytyvien sairauksien osalta vallitseva eli dominantti periytyminen tarkoittaa, että yksikin sairausalleeli riittää aiheuttamaan sairauden, vaikka toinen alleeli on normaali (genotyyppi Aa)

monitekijäisiä. Monitekijäisiin sairauksiinkin on pystytty tunnistamaan geenejä ja niiden alleeleja, jotka lisäävät riskiä sairastua. Näiden geenimuotojen tunnistaminen ei kuitenkaan ennusta tarkasti sitä, sairastuuko yksilö todella sairauteen vai ei.

Näiden tavallisimpien periytymistapojen lisäksi ominaisuudet voivat olla mm. mitokondriaalisesti (emältä) tai Y-kromosomaalisesti (isältä) periytyvä. Geeni voi myös muuttua, eli mutatoitua sairautta aiheuttavaksi muna- tai siittiösolussa, jolloin jälkeläiselle siirtyy sairausalleeli, jota vanhemmalla itsellään ei ole. Koirien genetiikasta ja ominaisuuksien periytymisestä voi lukea lisää muun muassa kirjasta Koiranjalostus – perinnöllisyyden ja jalostuksen perusteet (Mäki ja Mujunen, 2018). FV

Värien periytymisestä

Sileäkarvaisen noutajan turkin väriin vaikuttaa kaksi eri geenitekijää, B- ja E-lokus. B-lokus säätelee tummaa pigmenttiä, eumelaniinia, josta musta ja ruskea väri muodostuu. Alleeli B, eli musta väri on dominoiva, kun taas resessiivinen b-alleeli vaalentaa eumelaniinin homotsygoottisena esiintyesään ruskeaksi. B-lokuksen genotyypit BB ja Bb ovat siis mustia ja bb ruskea.

Keltainen väri muodostuu vaaleasta pigmentistä, feomelaniinista, jonka ilmenemistä säätelee E-lokus. E-lokus on epistaattinen B-lokuksen suhteen, eli E-lokuksen resessiivisen alleelin homotsygotia (ee) peittää ilmiäsuussa B-lokuksen määräämän väriin. Genotyyppi ee siis estää täysin eumelaniinin muodostumisen, joten tällainen yksilö on ilmiäsultaan aina

keltainen, riippumatta B-lokuksen määräämästä väristä. Väriin genotyypin ja ilmiäsun periytyminen jälkeläisille mustista ja ruskeista vanhemmista, joilla on eri B- ja E-lokuksen genotyypit, on esitetty kuvassa.

	EEBB	EeBB	EEBb	EeBb	EEbb	Eebb
EEBB	100%	100%	100%	100%	100%	100%
EeBB	100%	75% 25%	100%	75% 25%	100%	75% 25%
EEBb	100%	100%	75% 25%	75% 25%	50% 50%	50% 50%
EeBb	100%	75% 25%	75% 25%	56% 25% 19%	50% 50%	37.5% 25% 37.5%
EEbb	100%	100%	50% 50%	50% 50%	100%	100%
Eebb	100%	75% 25%	50% 50%	37.5% 25% 37.5%	100%	75% 25%

Hengissä pysyminen ei vaadi hyvää ravintoa, mutta terve elämä vaatii

IHMISPUOLELTA TIEDÄMME jo, että ravitsemuksen merkitys yksilön terveyteen ja hyvinvointiin on äärettömän iso. Kenties isoin yksittäinen terveyteen vaikuttava tekijä. Ravinto vaikuttaa jaksamiseemme, mielentilaamme, sairauksien syntymiseen ja niiden hallintaan. Harvoin kuitenkaan pysähdymme ajattelemaan, että asia on täysin sama koiramme kanssa. Valitettavaa kuitenkin on, että nykyisin lemmikkimme kärsivät mm. diabeteksesta, käytöshäiriöistä, luusto- ja nivelongelmista, allergioista, epilepsiasta sekä syövästä aivan kuten me ihmisetkin. Monia tällaisia ongelmia voidaan kuitenkin ehkäistä tai hoitaa ravitsemuksella.

Mistä koirien ravitsemusneuvonnassa on kyse?

Usein unohdetaan, että koira ei ole susi. Koira on elänyt ihmisen rinnalla nykytietämyksen mukaan yli 30 000 vuotta. Vaikka koira on lajina kehittynyt sudesta, on se kuitenkin suttu monipuolisempi ravinnon käyttäjä. Kesyntyminen sudesta koiraksi on vaikuttanut koiran fysiologisiin ominaisuuksiin ja käytöseen, kuten ruuansulatukseen ja tapaan hankkia ravintoa. Koira mm. kykenee käyttämään hyväkseen suttu paremmin kasvisperäistä ravintoa, johtuen erilaisesta syljen ja vatsalaukun happamuudesta, suolen toiminnasta sekä monipuolisemmasta bakteerifloorasta. Nämä asiat on hyvä huomioida koiran ruokinnassa. Mutta mikä ihmeen ravitsemusneuvonta? Miksi koirani tarvitsisi sellaista? Täytyykö koiran ruokintaan sitten nähdä kovin paljon vaivaa? Nämä kysymykset ovat usein omistajan mielessä, kun hän kuulee puhuttavan koirien ravitsemusneuvonnasta, koska ala on vielä melko tuntematonta.

Ravitsemusneuvonnassa koiralle suunnitellaan yksilön tarpeisiin sopiva

Ruokinnasta voi tehdä myös esteettisesti kaunista.

ruokavalio ja korjataan mahdollisesti jo syntyneitä puutostiloja. Valitusta ruokinnan linjasta riippumatta, ovat ravintolisät usein mukana täydentämässä ja tukemassa ruokintaa. Ruokinta suunnitellaan lähtötilanteeseen, tavoitteisiin sekä omistajan toiveisiin sopivaksi unohtamatta rodun ominaispiirteitä.

Ravitsemuksen tärkeä rooli

Laadukkaalla ruokinnalla pystymme vaikuttamaan monien sairauksien

syntymiseen ennaltaehkäisevästi sekä hoitamaan jo syntyneitä sairauksia. Ravitsemusneuvonnan ei ole tarkoitus korvata lääketiedettä, ja yhteistyö eläinlääkärin kanssa onkin sairauksien hoidossa ensiarvoisen tärkeää. Lähes kaikkia sairauksia voidaan kuitenkin vähintään tukihoitaa ravitsemuksella ja joissain tapauksissa jopa päästä täysin lääkkeettömään elämään. Hyviä esimerkkejä sairauksista ja elimistön häiriötiloista, joita voidaan usein tukihoitaa

” Ravitsemusneuvonnassa koiralle suunnitellaan yksilön tarpeisiin sopiva ruokavalio ja korjataan mahdollisesti jo syntyneitä puutostiloja.

ravitsemuksella ovat diabetes, maksa-, munuais- ja sydänsairaudet, virtsakit, iho-oireet ja allergiat sekä hiivaongelmat. Hyviä tuloksia saadaan myös käytösongelmien kanssa sekä hermostuneisuuden ja stressin hoidossa. Ravitsemus on tärkeässä roolissa koiran elämässä myös parannettaessa koiran suorituskykyä, tuettaessa tiineyttä ja imetystä, kasvun eri vaiheita tai pitkään jatkuvia senioripäiviä. Moni koira siis hyötyy ravitsemusneuvonnasta. Tyytyväinen ja tasapainoinen koira on jokaisen koiran omistajan tavoite. Koska haluamme parhaalle kaverille parasta.

Yleisimmät syyt hakeutua ravitsemusneuvontaan ovat:

- Erilaiset sairaudet (diabetes, virtsakit, maksa-, munuais- ja sydänsairaudet, IBD...)
- Elimistön häiriötilat (iho-oireet, allergiat, hiiva, oksentelu, ripulointi...)
- Käytösongelmat, hermostuneisuus ja stressi
- Yli- tai alipaino
- Emän tiineys ja imetys
- Eri ikäkausien ruokinta (pennut, aikuiset, vanhukset)
- Harrastus-/työkoiran erityistarpeet

Ravitsemusneuvojan vastaanotolla

Ennen ensimmäistä käyntiä ravitsemusneuvojalla, saat täytettäväksi esitietolomakkeen, jolla kartoitetaan laajasti koirasi terveyshistoriaa, nykyistä terveystilannetta, mahdollisia sairauksia ja eläinlääkärin tekemiä tutkimuksia, aktiivisuutta sekä nykyistä ja aiempaa ruokintaa. Tämän lomakkeen täyttämi-

seen kannattaa käyttää hieman aikaa, koska monesti vastaanottotilanteessa on vaikea muistaa kaikkia koiran läpikäymiä eläinlääkärin hoitoja tai aiempia ruokasäkkeitä. Lomakkeeseen on myös hyvä kirjata asioita, joilla ei ehkä ajattele olevan mitään yhteyttä ruokintaan. Hyvä esimerkki tällaisesta voisi olla esimerkiksi tassujen nuoleminen ja pedin nylkyttäminen.

Ravitsemusneuvonnan ensimmäisellä käynnillä käydään läpi koirasi ruokinta- ja terveyshistoriaa, ravitsemusneuvoja tutkii koiran yleisterveystilaa sekä mahdollisia näkyviä puutosoireita. Tältä pohjalta ravitsemusneuvoja laatii

koiralle yksilöllisen, kirjallisen ravitsemussuosituksen tukituohteineen, jossa otetaan huomioon koirasi aktiivisuustaso ja erityistarpeet sekä sinun toiveisi ruokinnan suhteen. Mikäli tarvetta ilmenee, ohjaa ravitsemusneuvoja teidät myös eläinlääkärin tutkimuksiin. Ensimmäinen käynti kestää tavallisesti noin 1,5 tuntia keskusteluineen ja koiran tutkimisineen. Jatkokäynnit eli kontrollit ovat kestoltaan huomattavasti lyhyempiä, noin puolen tunnin mittaisia. Kontrollien tarkoituksena on seurata ruokintahoidon vaikutuksia ja tehdä tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan. Käyntien määrä riippuu haasteiden laajuudesta

ja siitä, miten koiran elimistö vastaa ruokintahoittoon. Joskus pääsemme jo heti ruokinnan muutoksella haluttuun tavoitteeseen ja kontrollikäynti tarvitaan vain hyvää tilaa ylläpitävän jatko-ohjeistuksen antamista varten, mutta välillä ongelmat voivat olla todella monisyisiä ja niitä joudutaan hoitamaan pala kerrallaan. Tällaisissa haastavissa tapauksissa voidaan puhua jo vuodenkin mittaisesta hoidosta.

Ruokinnan suunnittelu perustuu rotujen historiaan ja kehitykseen sekä koirayksilön sen hetkisiin tarpeisiin. Samalla on hyvä muistaa, ettei paraskaan suunnitelma toimi, jollei sitä toteuteta käytännössä. Tästä syystä on tärkeää ottaa heti alkuvaiheessa huomioon omistajan toiveet ruokinnan toteutuksessa.

Itse valmistetulla ruualla ravinto voidaan koostaa tarkasti yksilön tarpeisiin sopivaksi, ottaen huomioon myös ravinnon sulavuuden ja laadun. Raaka-aineiden tarkoituksenmukaisilla valinnoilla, käytöllä ja kypsennyksellä päästään aina parhaisiin tuloksiin. Tukituotteiden oikealla ja täsmällisellä käytöllä tuetaan monesti koiran elimistöä sairauksissa tai muissa häiriötiloissa tai ylläpidetään jo saavutettua tasapainoa. Täysin mahdollista on myös käyttää teollisia kuiva-

ruokia, mutta omistajan on hyvä ymmärtää, että ne ovat usein kompromisseja eikä sairauksien hoidossa välttämättä päästä yhtä hyvin tuloksiin kuin täysin yksilöllisesti suunnitellun ruokavalion kanssa. Ruokinnan toteutuksen tavasta, realistisista tavoitteista ja toiveista on tärkeä keskustella ravitsemusneuvojan kanssa. Näin päästään poikkeuksetta parhaaseen tulokseen kaikkien näkökulmasta.

Laadukasta ravitsemusneuvontaa
Asiakkaan näkökulmasta ravitsemuksen ammattilaisen valinnan tekee haastavaksi se, että koirien ruokintaan neuvoja tarjoaville ei ole nimikesuojaa. Tämä tarkoittaa, että kuka tahansa voi kutsua itseään koirien ruokinnan ammattilaiseksi riippumatta siitä, millainen osaaminen on tai mistä osaaminen on hankittu. Palvelua tarjoaakin hyvin laaja kirjo erilaisia toimijoita. Tähän taas vaikuttaa se, että koirien ravitsemusasiat pyörivät vielä toistaiseksi hyvinkin paljon tunnepitoisesti ja ”musta tuntuu”-periaatteella tai ajatuksella ”näin susikin söisi”. Tutkittua tietoa on kuitenkin paljon tarjolla.

Diplomi Koirien ravitsemusneuvojat® kouluttaa Suomen Eläinterveydenhuol-

Laadukasta ruokintaa.

” Ruokinnan toteutuksen tavasta, realistisista tavoitteista ja toiveista on tärkeä keskustella ravitsemusneuvojan kanssa.”

to-opisto. Koirien ravitsemusneuvoja® on Patentti- ja rekisterihallituksen vahvistama, rekisterisuoja nimike, jonka henkilökohtaisen käyttöoikeuden voi myöntää ainoastaan Suomen Eläinterveydenhuolto-opisto.

Tämä koulutus on 11 kk kestävä laaja koulutuskokonaisuus, joka sisältää opintomoduuleja mm. koiran anatomiasta, ravitsemusfysiologiasta ja ruokinnasta sekä tautioppia. Koulutuksessa käsitellään koiran ravitsemusta perusteellisesti, alkaen kesykoiran kehityshistoriasta tieteelliseltä pohjalta, huomioiden niin domestikaation kuin koiran jalostuksenkin vaikutus ravinnon käsittely- ja hyödyntämiskykyyn. Lisäksi koulutus käsittelee poikkeustilanteiden edellyttämiä ja yksilöllisesti laadittavia täsmäruokavaliolia mm. kasvun ongelmiin, tiineyteen sekä monien toiminnallisiin ja kroonisiin sairauksiin lääkehoidon tukena yhteistyössä koiraa hoitavan eläinlääkärin ja muiden ammattilaisten kanssa. Koulutus valmistaa opiskelijaa ammattimaisesti ja asiakasturvallisesti tapahtuvaan vastuulliseen ravitsemusneuvontaan kaikissa koiran eri elämänvaiheissa. Koulutus on kaupallisista kytköksistä riippumaton koulutuskokonaisuus, jonka painotus on koiralle aidosti ja yksilöllisesti soveltuvan ja terveyttä tukevan ravitsemuksen tarkastelu, sen erityispiirteiden ja yksilöllisten vaatimusten huomioiminen, sekä tarvittaessa asianmukainen, hyvä yhteistyö eläinlääkinnän ja terveydenhoidon muiden ammattiryhmien kanssa.

Koulutusta on järjestetty yli 10 vuotta. Kouluttajina/ luennoitsijoina toimii omien osaamisalojensa aiheeseen syvemmin perehtyneitä asiantuntijoita, alan tutkijoita sekä käytännön tason pitkäaikaisia ammattilaisia, joilla on jo vahvaa omakohtaista kokemusta luennoimien aiheiden sisällöstä. *FV*

MEJÄ-koe 10.7.2025 Jyväskylä

Kesäleirin koe
Ylituomari: Mari Mamia
Ilmoittautumiset 1.-22.6.2025
Osallistumismaksu 60 €
Tiedustelut Miia Koski, meja@flatti.net, puh. 050 458 2157

MEJÄ-Mestaruus ja Hirvipää 24.8.2025 Jyväskylä

Ylituomari: Tarja Koistinen
Ilmoittautumiset 20.7.-11.8.2025
Osallistumismaksu 75 €
Tiedustelut Miia Koski, meja@flatti.net, puh. 050 458 2157
VOI-luokkaan ilmoittautuvat flatit: Ilmoittautumisen liitteenä tulee toimittaa kopiot/valokuva/ote jalostustietokannasta VOI-luokan tuloksista ajalta 5.8.2024 - 11.8.2025

Kaikkien rotujen MEJÄ-Suomen mestaruus 2025 20.-21.9.2025 Kemiö

Järjestäjä: Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

Ylituomari karsintakoe:
Toni Tunkkari varalla Leena Kähkönen

Ylituomari finaali koe:
Marko Aaltonen varalla Toni Tunkkari

Flatit SM-MEJÄssä kautta aikojen

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry järjestää syyskuun 20.-21. päivänä MEJÄ Suomen Mestaruuskokeen Kemiönsaarella. Edellisen kerran rotujärjestömme on järjestänyt tämän upean tapahtuman vuonna 2012 Palotaruksessa.

METSÄSTYSKOIRIEN JÄLJESTÄMIS-KOKEEN Suomen mestaruuskokeen tarkoitus on edistää jäljestävien koirien koulutusta ja lisätä, sekä laajentaa rotukohtaisesti harrastajien määrää. Suomen mestaruuskoe muodostuu kahdesta koepäivästä, karsinnasta ja finaalista. Karsintakokeeseen osallistuvat kaikkien yhdeksäntoista kennelpiirien valitut edustajat, yleensä piirinmestarit. Karsintakokeessa kuusi parhaiten sijoittunutta koiraa etenee seuraavan päivän finaalikokeeseen, johon osallistuu myös edellisen vuoden jäljestymestari.

SM-MEJÄ on järjestetty vuosittain aina vuodesta 1988 lähtien. Sileäkarvaiset noutajat ovat osallistuneet tähän kokeeseen kautta aikojen melko tasaisesti, mutta on nähtävissä, että alkuvuosina tapahtumaan osallistuneita flatteja oli enemmän kuin viime vuosina. Huipuvuosi flattiosallistujien suhteen on ollut vuosi 2004 jolloin jopa neljä osallistujaa oli flatteja. Pepperment Angelic Augusta - Anneli Koskinen, Pepperment Elegant Matias - Mari Mamia, Semtegens Torgärd Egilsdotter - Benita Sundblom, Toffedreams Caol Ila - Mia Karttunen. Valitettavasti tuona vuonna yksikään flateista ei päässyt finaaliin.

Vuosina 1991-1996 Tiina Rinne osallistui koiransa Jannica's Fire Lady yhteensä kuutena vuotena SM MEJÄ-kokeeseen. Kahtena vuonna koira oli myös mukana finaalissa. Kirkkaasti eniten flattiensä kanssa SM MEJÄ-kokeeseen on osallistunut Anneli Koskinen yhteensä yhdeksänä vuonna, kuuden eri koiran voimin. Myös Tarja Koistinen on osoittanut rautaista MEJÄ osaamista. Hän on osallistunut SM-MEJÄ-kokeeseen

neljästi, kolmen eri flatin kanssa. Neljästi on osallistunut myös Liisa Keränen, kahden eri flatin kanssa. Kahdesti flatti on voittanut MEJÄ Suomen mestaruuden. Vuonna 2002 voittajaksi kruunattiin Päivi Kiviahon ja Kimmo Räsäsen omistama narttu Blackpick's If You Like Me. Voitokain flatti kautta aikojen MEJÄ Suomen mestaruuskokeissa on ollut Benita Sundblomin omistama narttu Semtegens Mousse "Tilda" voittaen JM-tittelin kahdesti vuosina 1997 ja 2000. Vuosina 1998 ja 2001 Tilda sijoittui tiukassa kisassa toiseksi. Melkoinen jälkikoira!

Haastattelimme Tildan omistaja Benita Sundblomia, mitä hänelle tänä päivänä kuuluu ja muistelimme myös menneitä SM-MEJÄ tapahtumia.

HAASTATTELU Benita Sundblom

Vem är du? Kuka olet?

-Jag är Benita Sundblom och bor i Mariehamn på Åland tillsammans med Folke Lindholm. Jag är ganska nybliven pensionär (kan inte vara sant!) och Folke har redan varit det några år. Med oss bor också flattarna Iris 8 år och Elis 2 år. Halva året bor vi i stan och andra halvan på sommarstället vid vattnet i kommunen Lemland, ca 17 km från stan. - Olen Benita Sundblom ja asun Maarianhaminassa yhdessä puolisoni Folke Lindholmin kanssa. Jäin melko hiljattain eläkkeelle (voiko se edes olla totta!). Folke on ollut eläkkeellä jo jonkin aikaa. Meillä on kaksi flattia, Iris 8-v ja Elis 2-v. Puolet vuodesta asumme kaupungissa ja toisen puolen vuodesta vietämme meren rannalla kesäpaikassamme Lemlandissa, noin 17 kilometriä kaupungista.

Hur många Flattar har du haft och har alla varit i MEJÄ? Kuinka monta flattia sinulla on ollut ja ovatko ne kaikki startanneet MEJÄssä?

- Just nu har jag och Folke flat nr 6 och 7 i vår ägo, en finsk Allikon-tik och en svensk Feedback's hane. Våra fem första flattar startade MEJÄ-prov varav de tre första var väldigt duktiga på blodspårning, medan de följande sedan var något mindre motiverade och då avtar intresset för husfolket. Man vet hur en bra MEJÄ-hund skall vara och inte behöva tvinga fram bra resultat. - Tällä hetkellä minulla ja Folkella on flatit nro. 6 ja 7. Suomalainen narttu Allikon kennelistä ja ruotsalainen Feedback-kennelin uros. Ensimmäiset viisi flattiamme starttasivat MEJÄssä, näistä kolme ensimmäistä olivat erittäin hyviä verijäljellä. Seuraavat olivat hieman vähemmän motivoituneita, jolloin omis-

tajienkin innostus alkoi vähän hiipua. Kun tietää millainen hyvän MEJÄ-koiran tulee olla. Sitä ei tarvitse pakottaa jäljestämään saavuttaakseen hyviä tuloksia.

Hur länge har du hållit på med MEJÄ? Kuinka kauan olet harrastanut MEJÄä?

-Jag startade mitt första MEJÄ-prov 1993 på Åland och på 90-talet hade vi ett MEJÄ-prov per år, så det gällde att hunden var startklar och ej i löp. - Starttasin ensimmäisen kerran MEJÄ-kokeessa vuonna 1993 Ahvenanmaalla. Tuolloin 90-luvulla meillä Ahvenanmaalla oli yksi MEJÄ-koe vuodessa, joten oli tärkeää, että koira oli valmis starttaamaan, eikä sillä ollut juoksu.

Vilka andra aktiviteter håller du på eller har du hållit på med dina hun-

dar? Mitä muuta harrastat, tai olet harrastanut koirienne kanssa?

- Anledningen till att vi fastnade för flatten 1990 var att vi ville ha en appor-tör vid fågeljakten. Sedan började vi umgås med folk som höll på med NOU/NOME och blev intresserade av det och startade första NOU 1991. Och två år senare startade även MEJÄ-intresset via bekanta som höll på mycket med både praktiska eftersök på rådjur och MEJÄ för att kunna hålla hunden motiverad att bli en säker blodspårare. Eftersom våra första hundar var födda 1990, 1994 och 1995 så blev det många roliga timmar på både träning och prov eftersom alla tre var duktiga vid båda sorters tävlingsformer. Och samtidigt när Finland började besökas på prov uppehöll man finska-kunskapen från skolan, en win-win situation. Och vid varje finskt prov lärde man sig ngt nytt om spårläggning och

provarrangemang som man kunde ta med sig hem till Åland. - Syy siihen, miksi alunperin hankimme flatin vuonna 1990, oli se, että halusimme noutajan lintujahtiin. Sitten tutustuimme NOU/NOMEa harrastaviin ihmisiin ja kiinnostuimme tästä hienosta lajista. Ensimmäisen kerran starttasin NOU kokeessa vuonna 1991. Kaksi vuotta myöhemmin MEJÄ-kiinnostus heräsi, myös tuttuja kautta, jotka jäljestivät paljon haavakkokauriiden käytännön jäljestyksiä ja harjoittelivat MEJÄä pitääkseen koiran motivoituneena ja jälkiuskollisena. Ensimmäiset koiramme syntyivät vuosina 1990, 1994 ja 1995. Koska ne kaikki olivat hyviä molemmissa lajeissa, olemme viettäneet niin harjoituksissa kuin kokeissakin lukuisia ja taas lukuisia mukavia tunteja. Samaan aikaan aloimme käydä myös manner-Suomessa kokeissa. Tämä

MEJÄ Suomen mestari 1997 Semtegens Mousse "Tilda" voittopalkintoineen.

FOLKE LINDHOLM

” Voittokkain flatti kautta aikojen MEJÄ Suomen mestaruuskokeissa on ollut Benita Sundblomin omistama narttu Semtegens Mousse.

oli minulle win-win-tilanne, sillä sain harjoiteltua samalla koulussa opittua suomen kielen taitoa. jokaisessa suomalaiskokeessa opin myös aina jotain uutta jäljenteosta ja koejärjestelyistä. Näitä oppeja toin aina kotiin tullessani mukaan Ahvenanmaalle.

Är du en självlärd MEJÄ-entusiast, eller var har du lärt dig? Oletko itse-oppinut, vai miten olet oppinut harrastamaan MEJÄä?

- Retrievervärlden är inte så stor på Åland utan det finns en gemenskap som gör att man automatiskt delar med sig av erfarenheter och hjälper varandra i både med- och motgång.
- Noutajayhteisö ei Ahvenanmaalla ole kovin suuri, mutta siellä jaetaan automaattisesti kokemuksia ja autetaan toisia niin ylä- kuin alamäissäkin.

Kan du berätta något om MEJÄ på Åland? Voitko kertoa meille jotain MEJÄstä Ahvenanmaalla?

- Som jag nämnde tidigare så var det bara Ålands Retrieverförening som arrangerade prov på 90-talet. Men genom att intresset har ökat för blodspårning genom åren och dessutom har antal deltagande raser stigit så har flere hundföreningar börjat arrangera prov, så nu är det bara att träna och tävla! Och därigenom har också finska domare kommit till Åland för att döma vilket också sporrar till deltagande.
- Kuten aiemmin mainitsin, vain Ahvenanmaan noutajayhdistys järjesti kokeita 90-luvulla. Mutta koska kiinnostus jäljestämiseen on kasvanut vuosien varrella ja myös osallistuvien rotujen määrä on lisääntynyt, useat koirayhdistykset ovat alkaneet järjestää kokeita. Joten nyt voi täälläkin helpommin treenata ja startata! Tämän seurauksena myös suomalaisia tuomareita on tullut Ahvenanmaalle

MEJÄ Suomen mestari 2000 Semtegens Mousse "Tilda" voittopalkintoineen.

arvostelemaan, mikä myös kannustaa osallistumaan kokeisiin.

Kan du berätta hur många MEJÄ-prov du har du varit med? Osaatko kertoa kuinka moneen MEJÄ-kokeeseen olet osallistunut?

- Jag har startat 35 ggr på MEJÄ-prov på Åland och i Finland med fem olika hundar. På Åland är det inte vanligt att man fortsätter att starta VOI-klass när man en gång fått sina 3 första-pris och blivit champion. Det har säkert en hel del att resorna till Finland är så pass dyra

med både färjor och övernattningar, det är annorlunda när man bara kan sätta sig i bilen och köra till provplatsen. Jag har vid mina starter känt som det blir en liten social samvaro på helgerna för MEJÄ-intresserade, roligt att ha fått vara en del av den.

- Olen startannut 35 kertaa MEJÄ-kokeissa Ahvenanmaalla ja Suomessa viiden eri koiran kanssa. Ahvenanmaalla ei ole tavallista jatkaa VOI-luokassa starttaamista valioitumisen jälkeen. Osittain johtuen siitä, että Suomen matkat ovat niin kalliita lauttamatkoineen ja

yöpymisineen. Ei voi vain hypätä autoon ja hurauttaa koepaikalle. Mielestäni MEJÄ-viikonloppu mukava sosiaalinen tapahtuma, jossa tavataan muita mejästä kiinnostuneita harrastajia. On mukavaa olla mukana.

Har du deltagit MEJÄ-prov någon annanstans än i Finland? Oletko osallistunut MEJÄ-kokeisiin muualla kuin Suomessa?

- Ja, det har jag. När våra tre första hundar var färdiga finska champions så reste jag också till Sverige för att göra dem till svenska champions, behövdes bara en start för varje så var det klart på tre gånger, enkelt!
- Kyllä, olen. Kun kolme ensimmäistä koiramme valioituivat Suomessa, matkustin Ruotsiin saadakseni koirilleni myös Ruotsin jäljestämisvalion tittelin. Jokaiselle tarvittiin vain yksi startti ja se tehtiin kolme kertaa, helppoa!

Vad gjorde att du tyckte att MEJÄ var roligt? Miksi MEJÄ oli sinusta hauskaa?

- Jag tycker att allt man gör tillsammans med hunden som ett team är roligt, det inkluderar också mejä. Man mår så bra när man känner att man gör små steg i rätt riktning för att kunna göra ett bra arbete tillsammans med sin hund.
- Mielestäni kaikki yhdessä tekeminen koiran kanssa tiiminä on hauskaa. Tähän kuuluu myös mejä. Siitä tulee niin hyvä mieli, kun huomaa ottavansa pieniä askelia oikeaan suuntaan ja tekevänsä hyviä suorituksia yhdessä koiran kanssa.

Vad är höjdpunkten i din MEJÄ historia, vad har varit mest minnesvärt? Mikä on MEJÄ-historiasi kohokohta, mikä on ollut mieleenpainuvinta?

- Jag kan inte välja en utan det blir tre stycken. 1) Det var i Björneborgstrakten då vår Semtegens Mousse "Tilda" 1997 spårade sig till sin tredje VOI-1:a på tre starter. Domare var då Jukka Korsberg som undrade om vi var på väg till SM-MEJÄ. Jag hade aldrig hört talas om det evenemanget, men tack och lov litade jag på hans omdöme. Dags att ta reda på vad det innebar, tala med Ålands Kenneldistrikt, skicka in anmälan, boka biljetter, konstatera att det var långt till Liminka och så for Tilda och jag iväg i gamla Cittran. 2) Väl framme; allt var så stort och proffsigt, det vilade nån sorts förväntan och spänning bland alla och jag trodde ju att det var ett vanligt prov. Min pärla Tilda spårade sig till 2

Benita ja Tilda juhlivat yhdessä MEJÄ Suomen mestaruutta 1997.

x 50p så hon tyckte nog så hon också att det där var väl ingen konst! Så där kom vår första stora vinst. 3) Vinsten på SM-MEJÄ 2000, kunde inte tro att det var möjligt att få uppleva detta en gång till, men matte var mycket nervösare denna gång när man visste vad det handlade om, tur att Tilda höll huvudet kallt. Att hon sedan när hon försvarade sina vinster år 1998 och 2001 klarade av att bli 2:a båda gånger visade hon verkligen sin storhet, inte dåligt för att vara vår första flat! Vår andra flat Semtegens Torgård Egilsdotter "Allis" fick också den äran att starta på SM-MEJÄ 2004. Tyvärr fastnade hon i ett krondike och hittade ej uppgången därifrån, så det blev enbart en VOI-2, tidigare hade hon startat 5 ggr i VOI-klass med enbart 1:or, så kan det gå!
-En pysty valitsemaan vain yhtä. Niitä tulee kolme. 1) Tapahtui Porinseudulla, kun Semtegen's Mousse "Tilda" vuonna 1997 jäljesti kolmannen VOI1 tuloksen kolmella kokeella. Tuomarina oli silloin Jukka Korsberg, joka kysyi, olemmeko menossa SM-MEJÄn. En ollut koskaan kuullutkaan siitä tapahtumasta, mutta onneksi luotin hänen arvioonsa. Oli aika ottaa selvää mitä se tarkoittaa, jutella Ahvenanmaan kennelpiirin kanssa, lähettää ilmoitus, varata liput, huomioida, että Liminkaan oli pitkä matka. Ja niin minä ja Tilda lähdimme matkaan vanhalla Sitikalla. 2) Perillä kaikki oli niin suurta ja ammattimaista. Ilmassa oli jonkinlaista odotusta ja jännitystä. mutta mielestäni jälki oli aivan tavallinen koejälki. Helmeni Tilda jäljesti 2 x 50p suorituksen, joten luultavasti

koirakin oletti, ettei se ollut taidetta! Siitä tuli ensimmäinen suuri voittomme. 3) SM-MEJÄ 2000 voitto. En voinut uskoa, että se olisi ollut edes mahdollista kokea uudelleen. Omistaja oli tällä kertaa paljon hermostuneempi, kun tiesi mistä on kyse. Onneksi Tilda piti päänsä kylmänä. Vuosina 1998 ja 2001, Tildan puolustaessa mestaruuksia, se osoitti todellista taitavuutta ja mahtavaa jäljestyskykyä, yltäen molemmilla kerroilla suomen mestaruudessa kakkossijalle. Ja tämä koira oli meidän ensimmäinen flattimme! Toinen flattimme Semtegens Torgård Egilsdotter "Allis" sai myös kunian lähteä SM-MEJÄ-kokeeseen vuonna 2004. Valitettavasti Allis hukkasi jäljen suo-ojaan, eikä löytänyt jäljen jatkoa sieltä ylös, joten tulos oli VOI2. Siihen mennessä Allis oli startannut 5 kertaa VOI-luokassa saaden jokaisesta VOI1-tuloksen. Näin voi tapahtua!

Hur skulle du uppmuntra nya människor att gå med i MEJÄ? Miten kannustaisit uusia ihmisiä lähtemään mukaan MEJÄän?

- Om du tycker om att röra dig i skog och mark men också vill att din hund får utmana sitt enorma luktsinne och inte bara springa. Visserligen är det ibland lite jobbigt att planera blodupptagande ur fryrs, hitta passande terräng, snitsla väldigt noga så att du kan uppmuntra din hund när den gör rätt och förstås det motsatta när den gör fel. Men vad det är skönt när man kommer hem från träningen, både är lika trötta i både knopp och kropp och sover gott! Och det är inte helt fel om man har en jagande

MATTI RASÄNEN

Benita ja Tilda MEJÄ SM-kokeessa Mikkelissä vuonna 2000.

sambo som ”gärna” sköter spårläggningen då han i utbyte har en färdigt skolad eftersökhund! Nu kan jag ju bara tala för retrieverrasen, men för oss har det fungerat bra att gå praktiska eftersök fastän du också tävlar i MEJÄ.

- Jos pidät metsässä liikkumisesta, mutta haluat koirasi haastavan myös valtavan hajuaistinsa.. Tottakai joskus on hieman haastavaa suunnitella veren sulatus pakastimesta, löytää sopiva maasto, tehdä jälki erittäin huolellisesti, jotta koiraa voi rohkaista, kun se tekee oikein. Ja tietysti päinvastoin, kun se tekee väärin. Mutta se ihana tunne, kun tulette kotiin treeneistä. Molemmat ovat yhtä väsyneitä niin henkisesti kuin fyysisestikin ja uni maittaa! Eikä se ole hassumpaa, että sinulla on metsästävä kumppani, joka ”mielellään” hoitaa harjoitusjäljen tekemisen. Vastineeksi hänellä on täysin koulutettu jäljestävä koira! Nyt voin puhua vain noutajarodusta, mutta meillä

on toiminut hyvin käytännön jäljestystehtäviin lähteminen, vaikka koirat ovat startanneet myös MEJÄssä.

Kan du berätta din egen syn på SM MEJÄ? Voitko kertoa meille oman näkemyksesi SM MEJÄstä?

- Jag tycker att det är fantastiskt att folk sätter ner så mycket tid för att vi hundägare skall ha möjligt att få delta i ett sådant arrangemang. Man känner sig verkligen utvald och speciell när man får delta i något sådant, men man skall också komma ihåg alla de som jobbar för detta, det ligger många timmar av planering före och sen är så många delaktiga även under den aktuella helgen; alla spårläggare, alla domare och framförallt alla som ser till att vi får mat och bastu under dagarna. Ingen nämnd, ingen glömd! Sen har jag väl en liten åsikt om att när det är Finska Mästerskapen och så oerhört mycket

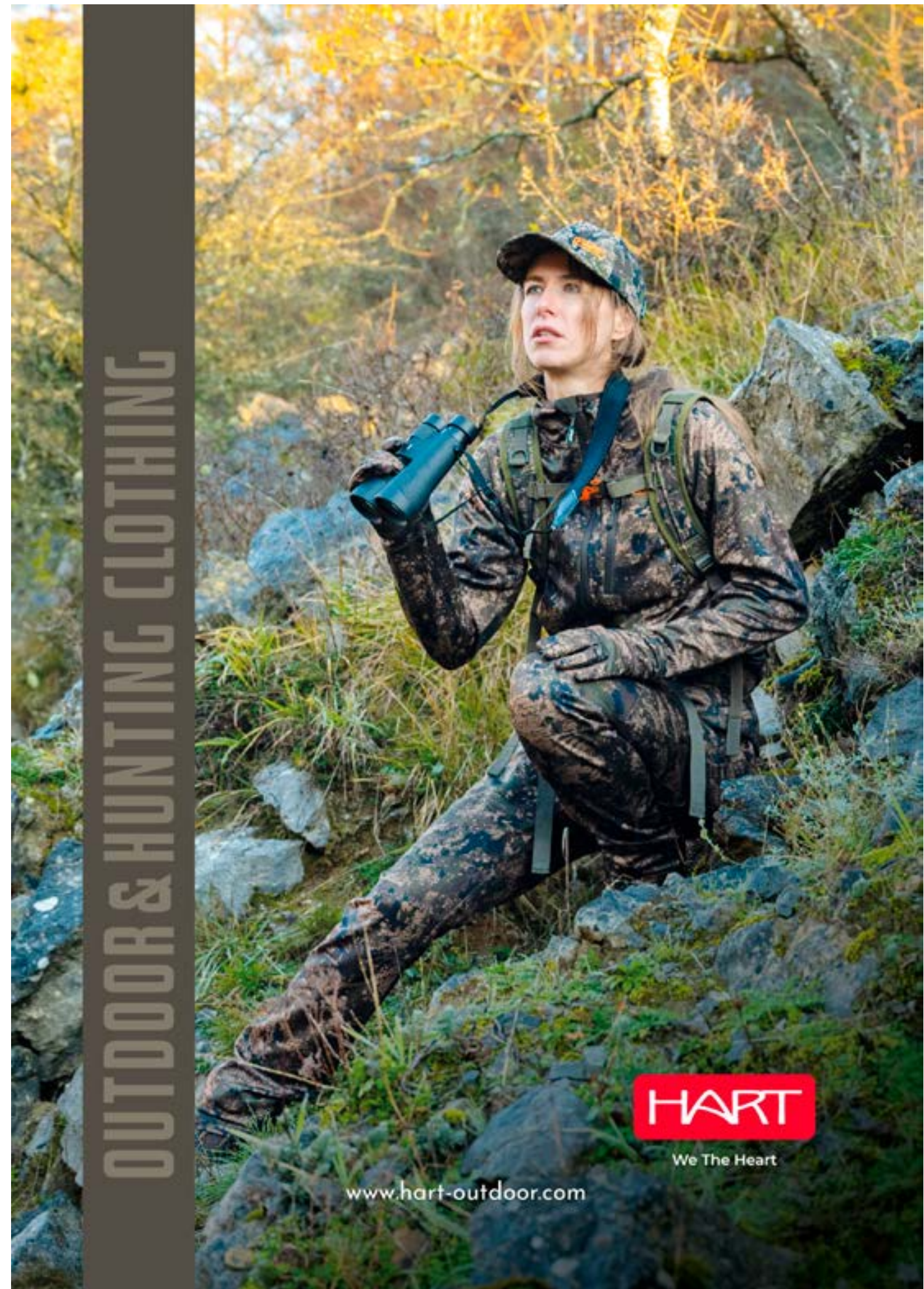
” Mielestäni MEJÄ-viikonloppu on mukava sosiaalinen tapahtuma, jossa tavataan muita mejästä kiinnostuneita harrastajia. On mukavaa olla mukana.

mer än ett vanligt MEJÄ-prov så kanske de deltagande raserna bör ha en närhet till blodspårning och vad det innebär, men det är säkert svårt att sära raserna vilka som skall vara godkända.

- Minusta on mahtavaa, että ihmiset käyttävät niin paljon omaa aikaansa, jotta me koiranomistajat voimme osallistua tällaiseen tapahtumaan. Siinä tuntee olonsa todella valituksi ja erityiseksi. Arvostan todella paljon kaikkia kokeen eteen työskenteleviä. Paljon ennen koetta on tehty jo satoja tunteja suunnittelua ja valmisteluja. Niin monet ovat mukana koeviikonlopun järjestelyissä; kaikki jäljentekijät, kaikki tuomarit ja ennen kaikkea kaikki he, jotka huolehtivat siitä, että saamme ruokaa ja lämpimän saunan joka päivä. Ketään erikseen mainitsematta ja ketään unohtamatta! Sitten, minulla on tähän pieni mielipide. SM-kilpailu on paljon enemmän kuin tavallinen MEJÄ-koe. Ehkä SM MEJÄän osallistuvien rotujen tulisi olla sellaisia, joilla on luontaiset ominaisuudet jäljestää verijälkeä. Ymmärrän kyllä, että tämä on varmasti vaikea toteuttaa.

Varför delas Tildas VP-priset ut för bästa Flatcoated retriever i SM MEJÄ? Miksi SM MEJÄ:n parhaalle sileäkarvaiselle noutajalle luovutetaan Tildas VP-kiertopalkinto?

- Det är enbart ett själviskt ställningstagande, eftersom vår ras i själ och hjärta verkligen är flatten, så vill vi att det skall uppmärksammas när den får delta i såna här celebra arrangemang. - Lahjoitimme sen puhtaasti itsekkäistä syistä! Koska rotumme todella on sydämetään ja sielultaan flatti, halusimme, että se huomioidaan, kun flatti osallistuu tällaisiin juhlallisiin tapahtumiin. *FV*

Ohjaajan rooli koiran koulutuksessa

Meillä koiran ohjaajina on suuri ja tärkeä rooli koiran kouluttamisessa. Ohjaajana olisi hyvä pohtia, miten opin ja miten sisäistän teorian, millä tavalla opin saan vietyä käytäntöön, mitä se vaatii minulta ohjaajana? Tarvitsenko enemmän tietoa koulutuksesta vai tarvitsenko apua, esimerkiksi ohjatuilla treeneillä?

SIINÄ VAIHEESSA, kun suunnittelemme koiran hankintaa, pohdimme mihin käyttötarkoitukseen hankimme koiran tai mitä tahdomme koiran kanssa harrastaa. Meillä on ennakko-odotuksia koirastamme. Tavoitteiden laatiminen toimii joillekin mutta ei kaikille; tavoitteet voivat pahimmassa tapauksessa tuoda lisäpainetta onnistumiseen ja kouluttamiseen. Tahtoisin korostaa sitä, että määritellään suuntaa mitä tahdomme koiran kanssa tehdä, sillä koiran kouluttaminen olisi hyvä olla molemmille mukavaa ja hauskaa yhdessä tekemistä.

Kuinka luoda hyvä luottamussuhde koiran ja ohjaajan välille? Tämä on avainkysymys, joka vaikuttaa kaikkeen kouluttamiseen ja siihen, miten onnistumme kouluttamisessa.

Alla muutama tärkeä asia, joihin ohjaajan olisi hyvä perehtyä ja miettiä omaa rooliaan ohjaajana sekä kouluttajana. Nämä asiat tulevat enemmän tai vähemmän vastaan koulutustilanteissa.

Koiran laji- ja rotutyypillinen käyttäytyminen

Ensimmäinen askel noutavan koiran kouluttamisessa on ymmärtää laji- ja rotutyypillinen käyttäytyminen. Vaikka noutajamme ovat pitkälti jalostettu ja jalostuksella yritetty korostaa noutajalle tärkeitä käyttäytymismalleja, yllättäviä käytöksiä alkukantaisesta saalis- ja metsästyskäyttäytymisketjusta saatua ilmetä koiran koulutuksen eri vaiheissa. Noutajat ovat alun perin jalostettu metsästyskoiriksi ja niillä on vahva taipumus noutaa esineitä. Ohjaajan on tärkeä hyödyntää koiran luontaisia taipumuksia koulutuksessa ja löytää tasapaino käytöksen suhteen.

Huomioitko koiran tunnetilaa ja viretasoa koulutustilanteissa?

JUHO PAJARI

Otатko huomioon koirasi laji- ja rotutyypillisen käyttäytymisen koulutustilanteissa, jos, niin miten?

Koiran yksilöllinen käyttäytyminen

Jokainen koira on yksilö, ja sen käyttäytyminen voi vaihdella suuresti muista pentueen sisaruksista tai saman rodun edustajista. Ohjaajan on tärkeä tunnistaa ja ymmärtää koiran yksilölliset piirteet ja tarpeet. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi koiran energiatasoa, oppimistyyliä ja mahdollisten arkuuksien huomioimista. Yksilöllinen lähestymistapa auttaa luomaan luottamuksellisen suhteen koiran ja ohjaajan välille.

Onko koirallasi jokin yksilöllinen käyttäytymismalli, miten sitä kuvailisit?

Koiran kokonaisvaltainen hyvinvointi

Koiran yleinen hyvinvointi vaikuttaa merkittävästi koiran oppimiskykyyn, ohjaajalla on tärkeä rooli huolehtia ja ylläpitää koiran hyvinvoinnista ja terveydestä. Koiran perustarpeet on otettava

huomioon ja suotava koiralle riittävä lepo ja uni, tarpeeksi monipuolista liikuntaa, koiralle sopiva ja hyvälaatuinen ruokavalio, koiralle mieluisaa tekemistä ja mukavaa yhdessä olemista arjessa. Ainoastaan hyvinvoivalla ja terveellä koiralla on edellytykset onnistua ja edistytä treeneissä, tämä on koiran ohjaajan tärkeä velvollisuus huomioida.

Miten huomioit ja ylläpidät koiran kokonaisvaltaista hyvinvointia?

Koiran eleiden ja kehonkielen tulkitseminen

Koiran eleiden ymmärtäminen on keskeinen taito ohjaajalle. Koirat kommunikoivat pääasiassa kehonkielellään sekä käyttäytymisellään ja ohjaajan on osattava tulkita näitä viestejä. Esimerkiksi hännän asento, korvien liikkeet ja kehon jännitys voivat kertoa paljon koiran mielentilasta. Hyvä elekielen lukutaito auttaa ohjaajaa reagoimaan oikein eri tilanteissa ja välttämään väärinkäsityksiä.

Mistä huomaat, jos koirasi on epävarma?

” Kuinka luoda hyvä luottamussuhde koiran ja ohjaajan välille?

Koiran tunnetilan ja viretason tarkkailu

Koiran viretason tarkkailu on tärkeä osa koiran hyvinvoinnin ja koulutuksen onnistumisen suhteen. Koiran tunnetilat taas vaikuttavat koiran viretasoon, joten molempia on hyvä tarkkailla. Positiiviset kokemukset ja palkitseminen auttavat koiraa pysymään motivoituneena ja keskittyneenä koulutustilanteisiin. On hyvä välttää stressaavia tilanteita ja hyvä pyrkiä pitämään oppimistilanteet positiivisena myös eri harjoitusympäristöissä. Viretason hallinta auttaa koiraa pysymään keskittyneenä ja oppimaan tehokkaasti. Ylivireinen koira voi olla levoton, äännellä ja olla vaikea hallita,

Olen Elisa Forsman Kemiöstä

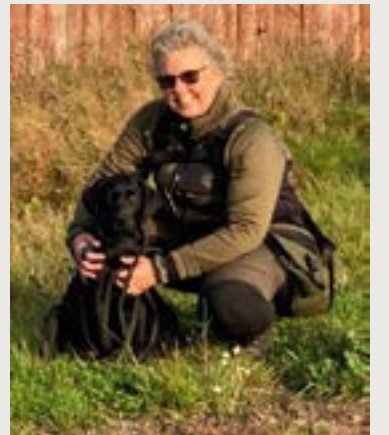
OMIA KOIRIA on ollut kymmenkunta vuodesta 1992 lähtien, rotu labradorinoutajana. Koirani ovat osallisina käytännön metsällä, sillä metsästän itse ja teen noutokeikkaa jahteihin aina kun siihen on mahdollisuus. Noutajien metsästyskokeista Nome-B ja WT ovat lähellä sydäntäni, kaksi koiraa on saavuttanut KVA-arvon. Olen vuosien ohella järjestänyt noutavalle koiralle käytännön koulutuksia ja jonkin verran yksilöasiakkaita on myös metsästyskoirapuolella.

Projektikoiria olen kouluttanut hyötykoiriksi, avustajakoiriksi ja tullille huumekoiraksi sekä muutaman hypokoiran perustaidoiltaan valmiiksi. Vuosien varrella on tullut opiskeltua mm. eläintenkouluttaja AT ja EAT sekä olen ammatillinen opettaja.

Suurin osa nykypäivän työstäni on järjestää hypokoirakoulutuksia. Olen yksi Hypokoira ry:n perustajajäsenistä ja ollut alusta alkaen mukana perustamassa hypokoirakoulutusta Suomeen. Koen, että tämä työ on minulle erityisen merkityksellistä.

Yritykseni Scent Alert Dogsin lisäksi perustin keväällä 2024 uuden brändin NettiNoutaja. NettiNoutajan tarjonta on kolmen kuukauden mittainen verkkokurssi. Alusta alkaen, eri toteutusvaihtoehtoina. Ajatus verkkokurssista on kehittynyt jonkin aikaa, sillä tahtoisin jakaa osaamistani ja tietoa kaikille halukkaille. Tahtoisin, että koiranohjaajat saisivat opin miten kouluttaa perustaidot noutavalle koiralle sekä ymmärtäisivät, että palkitsemiseen perustuva koulutus luo parhaan mahdollisen yhteistyön koiran ja ohjaajan välille.

Perustaitoja olisi syytä kouluttaa huolellisesti kotioloissa, häiriöttömässä ympäristössä. Kun perustaidot on huolellisesti opetettu, tämän jälkeen on hyvä yleistää käytöksiä ja voi harkitusti lähteä mukaan ryhmäkoulutuksiin. Jos koiralle ei ole opetettu perustaitoja, siltä ei voi taitoja odottaa. Koira viedään helposti liian haasteelliseen ympäristöön, joissa koiran viretaso nousee ja sitten onkin jo haasteita tiedossa.... Joten perustaidot kuntoon!

Kurssille voi osallistua pennun tai vanhemman koiran kanssa, kun tulee tarve laittaa perustaidot kuntoon. Käy tutustumassa Nettinoutajan sivuihin: www.nettinoutaja.fi/. NettiNoutaja löytyy myös somessa Facebookissa ja Instagramissa, ota seurantaan!

HUOM! Kasvattajat, saatte pentujenne ostajille 15% alekupongin kursseille, olkaa yhteydessä!

stressaantunut koira ei opi tehokkaasti. Matalavireinen koira taas voi olla halutun tekemään yhteistyötä, jos mikään ei ole tarpeeksi motivoivaa. Seuraa koiran reaktioita eri tilanteissa ja säädä harjoituksia sen mukaan.

Huomioitko koiran tunnetilaa ja viretasoa koulutustilanteissa, miten?

Palkitsemiseen perustuva koulutus
Palkitsemiseen perustuva koulutus on tehokas ja eettinen tapa kouluttaa koira. Tämä menetelmä perustuu positiiviseen vahvistamiseen, jossa koira palkitaan toivotusta käyttäytymisestä. Palkkiot voivat olla esimerkiksi herkkuja, leluja, silittelyä tai kehuja. Tärkeää on, että palkitseminen tapahtuu välittömästi oikean käyttäytymisen jälkeen, jotta koira yhdistää palkkion toimintaansa. Kun hyödynnämme palkitsemista ja leikkii kouluttamisessa, voimme aloittaa koiran kouluttamisen jo kun koira on pieni pentu.

Mikä on koirallenne paras palkkio, mieti eri vaihtoehtoja.

Suunnitelmallinen eteneminen koulutuksessa
Koulutuksen suunnitelmallisuus on avainasemassa. Ohjaajan on laadittava selkeä koulutussuunnitelma, jossa vaikeusaste (kriteeri) nousee pienin askelin. Suunnitelmallinen eteneminen auttaa pitämään koulutuksen johdonmukaisena ja varmistaa, että koira oppii tarvittavat taidot vaiheittain. Pidä kirjaa edistymisestä, näin on helpompaa edetä koulutuksessa. Koiran oppimisen arviointi on tärkeä osa koulutusprosessia, jotta edetään koulutuksessa. On tärkeää olla kärsivällinen ja joustava sekä luova, sillä jokainen koira oppii omaan tahtiinsa.

Miten suunnittelet kouluttamista ja miten analysoit koiran oppimista?

Onnistumisen avaimet kouluttamiseen
Ennen kaikkea, koirat asuvat kanssamme samassa taloudessa ja ovat osa perhettämme, joten arjen taidot ovat koiralle tärkeitä. Kun pentu saapuu taloon, on hyvä antaa sen tutustua uuteen elin-

ympäristöön. On kuitenkin hyvä aloittaa arjen taitojen opettaminen varhain, sekä yhdistää osa perustaitojen kouluttamisesta päivittäiseen ulkoiluun ja tekemiseen. Kun pieniä harjoitussessioita on ujutettuna arkeen, pentu oppii peruskäytöksiä nopeasti. On tärkeää muistaa, että pennulle kuin myös aikuiselle koiralle suodaan mahdollisuus lepoon, myös päiväsaikaan. Koiran rauhoittumisen taito arjessa on äärimmäisen tärkeää; koira säästää voimavarojaan yhteiseen tekemiseen sekä koulutustilanteisiin. Kun arjen taidot alkavat sujumaan, on hyvä valmistaa koira tulevaan työ- tai harrastustehtävään.

Koiran selkeä ja kunnioittava kohtelu sekä selkeät rajat ovat hyödyksi ohjaustilanteissa. ”Rajat on rakkautta!”

Kouluttamisen pitää olla hauskaa, sitä ei tarvitse ottaa liian vakavasti!

Jos olet epävarma koirasi oppimisesta, voit aina kääntyä ammattilaisen puoleen. *FV*

NettiNoutaja Oikein alusta alkaen

3 kuukauden mittainen verkkokurssi, jolla pääset erittäin hyvin alkuun noutajan perustaitojen opettamisessa! Opi hyödyntämään palkitsemiseen perustuvaa koulutusideologiaa ja opettamaan noutajallesi perustaidot. Kurssilla luodaan hyvä yhteistyö koirakolle; sitä tarvitset tulevaisuudessa kun harrastat tai metsästät noutajan kanssa.

Teen itse

- ✓ Osta verkkokurssi
- ✓ Aloita milloin vaan
- ✓ Toteuta koulutus
- ✓ Mahdollisuus ohjeistukseen

182€

Tehdään yhdessä etänä

- ✓ Osta verkkokurssi
- ✓ Facebook yhteisö
- ✓ Aloitus 9.6.2025
- ✓ 4 live etätapaamista
- ✓ Valmentajan tuki verkkokurssin ajan

283€

Valmentaja valmentaa

- ✓ Osta verkkokurssi
- ✓ Aloita milloin vaan
- ✓ Räätiä löydään kurssi
- ✓ 3 etätapaamista
- ✓ 2 käytännön treeniä Kemiössä

637€

Kasvattaja: hyödynnä 15% alennus pennun ostajalle!

<https://www.nettinoutaja.fi/>

15.–17.8.
Kärkölä

Flattimestaruus,
Flatti-Kisälli &
Juniorimestaruus
2025

Flattimestaruus kutsuu taas koko flattikansaa kokoontumaan vuoden tärkeimpään tapahtumaan!

PAIKKAKUNTA HAUSJÄRVI/KÄRKÖLÄ

TUOMARIT:

JUNIORIMESTARUUS
Ilpo Sarkkinen (koeosuus)
Jenni Juven (näyttelyosuus)

FLATTI-KISÄLLI
Niko Hiltunen (koeosuus)
Seppo Ihonen (näyttelyosuus)

MESTARUUS
Katja Villikka (AVO-luokka)
Mika Lappalainen (VOI-luokka)
Riitta Niemelä (näyttelyosuus)

FINAALI 17.8.2025
Ilpo Sarkkinen ja Katja Villikka

ILMOITTAUTUMINEN
Koekalenterin kautta 4.–25.7.2025 välisenä aikana. Osallistumismaksu 47 €

VASTAAVA KOETOIMITSIJA JA TIEDUSTELUT
Tanja Porttikallio
044-066 0664
tanja.porttikallio@gmail.com

KOESIHTTEERI
Bernadetta Stenström
044-975 6595
bernadetta.stenstrom@gmail.com

SEURAA ILMOITTELUA FACEBOOKISSA!

Ensimmäistä kertaa WT-kokeessa

VUOSIA NOMEA harrastaneena ja useasti B-kokeissa käyneenä en ollut koskaan aikaisemmin uskaltanut WT-kokeeseen. Kuulemani kertomusten perusteella WT-koe oli aina kuulostanut hyvin haastavalta ja arvostelu pilkuntarkalta. Nyt startattuani ensimmäisessä WT-kokeessa, allekirjoitan kyllä yllä olevan, mutta sanoisin myös alokasluokan tehtävien olevan loppujen lopuksi varsin helppoja. Jos koiran kanssa on treenattu ja perusasiat ovat kunnossa, tehtävissä ei pitäisi olla lähtökohtaisesti vaikeuksia. Aina jotakin yllättävää voi tapahtua kokeen aikana. Alla hieman kuvausta meidän koepäivästämme.

Koe alkaa: 1. rasti - vesimarkkeeraus

Tuomarien alkupuhuttelun jälkeen suuntasimme ryhmänä kohti järvenrantaa. Koska meillä Rian kanssa oli arvioni mukaan noin 30-45 minuuttia odotteluaikaa ennen ensimmäistä rastiamme, päästin Rian uimaan ja vähän purkamaan energiaa. Sitten tuli meidän vuoromme lähteä ensimmäiselle rastille. Kävelimme pientä polkua ja pitkospuita pitkin lähetyspaikalle, jossa tuomari otti meidät vastaan. Ria oli täysin rauhallinen ja seurasi hienosti kävellessä, ohjaaja sen sijaan jännitti niin paljon, että jalat meinasivat pettää alta. Tuomari otti tämän lähes hyperventiloivan ohjaajan kuitenkin vastaan todella ystävällisesti, rauhoitteli, selitti rastin tehtävän ja totesi, kun olen valmis, voin ottaa hihnan koiran kaulasta ja koe alkaa.

Ensimmäisenä tuli laukaus, sen jälkeen markkeeraus veneestä jokeen viistosti lähetyspaikalta ja koira noutoon. Ria hyppäsi pommilla veteen, nouti suoraan ravivaisesti ja palautti hienosti damin ohjaajalle käteen. Kun Ria oli uimassa kohti rantaa, tuomari kehotti kiinnittämään huomiota siihen, ettei dami tipu suusta ja suosittelee esim. pillittämistä

” Jos koiran kanssa on treenattu ja perusasiat ovat kunnossa, tehtävissä ei pitäisi olla lähtökohtaisesti vaikeuksia. Aina jotakin yllättävää voi tapahtua kokeen aikana.

koiran noustessa ylös vedestä. Koke-mattomana kisaajana en tiennyt, että tämä on sallittua. Tuomarin kehotuksen mukaisesti annoin yhden ylimääräisen pillityksen, dami pysyi suussa sekä luovutus oli hyvä. Huh.. ensimmäinen nouto selvitty hengissä.

Sen jälkeen tuli toinen heitto noin 1-2m yli edellisen markkeerauksen, eli mukaan tuli hajualueen ylitys, mutta muutoin ihan vastaava vesimarkkeeraus. Ria selvitti tämänkin hienosti, ilman mitään ongelmia. Tuomari kiitti hyvästä suorituksesta ja ohjeisti palaamaan odottelupaikalle. Nyt ohjaajan syke alkoi jo hippusen laskea, huomattua että tehtäväthän ovat Rian tasoiselle koiralle todella helppoja. Omaksi yllätykseksi kuitenkin varsin suuri osa joukosta nollasi kyseisen rastin, kun koira tiputti damin vedestä noustessa. Tämä siis vinkkinä, miksi luovutukset kannattaa opettaa kunnolla alusta lähtien. Suorituksen jälkeen odoteltiin omaa vuoroa seuraavalle rastille. Ria on onneksi

opetettu rauhoittumaan alustalle, joten pitkät odotukset eivät olleet Rialle sen raskaampia. Ohjaajan hermot sen sijaan olivat koko päivän hieman koetuksella.

2. rasti - hakuruutu

Tämä oli ”draivi-tyyppinen” hakutehtävä. Ampuja käveli aluetta ympäri, ampui muutaman laukauksen ja sen jälkeen koira hakuun. Tuomarin selostaessa tehtävää, tajusin etten ole ohjannut Riiaa koskaan hakuruudussa, vaan antanut sen tehdä vapaata hakua. Ria irtoaa todella kauas ja aloinkin miettiä, miten saan sen pidettyä kyseisellä hakualueella. Noh, ei muuta kuin lähetys

Alusta asti on kiinnitettävä huomiota luovutuksiin. Koiran tulee luovuttaa dami kauniisti ohjaajalle käteen.

hakuun ja katsotaan miten käy. Riia lähti innolla, etsi noin 20 sekuntia, löysi ensimmäisen damin ja palautus ohjaajalle. Seuraavat kaksi damia tulivat täysin samalla tyylillä. Kertaakaan ei ohjaajan tarvinnut ohjata koiraa. Koko rastin suorittamiseen meni alle viisi minuuttia ja tuomarin sanoin täydellinen suoritus, joten täydet pisteet. Tässä vaiheessa kyseinen tuomari antoi loppupäätteen: - Luota koiraasi, sillä se selvästi tietää, mitä tekee.

Kohti 3. rastia - markkeeraus ja linja

Lounastauolla vein Rian hetkeksi autoon lepäämään, jotta pääsin itse rauhassa

syömään. Lounaan jälkeen koira autosta ja kohti kolmatta rastia. Viimeiset kaksi rastia olivat toiselle tuomarille ja tehtävät suoritettiin pellolla. Noin 15 minuutin odottelun jälkeen oli meidän vuoromme. Kävelimme Rian kanssa pellon laitaan, jossa tuomari selitti tehtävän. Itse olin jälleen saanut jännitystilan takaisin päälle ja tuntui, että voisin oksentaa. Ei muuta kuin muutama pitkä henkäys ja tehtävä alkoi. Ensimmäinen laukaus (motivointilaukaus linjalle) ja sen jälkeen seurautettiin koiraa tuomarin vierellä noin 10 metriä, pysähdys ja toinen laukaus sekä markkeeraus noin 30 metrin päähän pellolla. Ria näki selvästi pudotuk-

sen, joten ei muuta kuin koira noutoon ja täydellinen palautus ohjaajalle. Sitten käännettiin oikealle ja linja pellolta metsään noin 30 metriä sisältäen pienen ojan ylityksen. Tässäkään ei Rialla ollut mitään ongelmia. Tuomari kehui, että seuraaminen oli hyvää ja luovutukset kauniit. Perusasiat siis kunnossa ja suoritus kokonaisuutena hyvä, joten tältäkin rastilta täydet pisteet.

Nyt alkoi ohjaajalla olla jo hieman rennempi olotila, sillä olimme selvinneet kolmesta rastista ilman ongelmia; ohjaaja ei ollut pyörtynyt ja meillä oli ollut Rian kanssa toimiva yhteistyö. Kun kokeeseen lähdimme, ei meillä ollut

minkäänlaisia tulostavoitteita. Ainut tavoite oli saada molemmille koeko- kemusta, nähdä minkälainen WT-koe on, jotta tietäisin voisiko se olla meille sopiva laji. Kolmen rastin jälkeen alkoi- kin sitten jännittää, kun tajusin, että meidän olemme kirkkaasti 1- tuloksessa kiinni.

Viimeinen rasti – paritehtävä

Päivä oli jo pitkällä iltapäivässä ja meillä molemmilla Rian kanssa alkoi jo hieman näkyä kisaväsymystä. Viimeinen rasti olikin sitten paritehtävä pellolla. Koira- kot olivat rivissä tuomarin molemmin puolin, tuli laukaus ja ensimmäinen markkeeraus, joka jäi muistiin. Sitten lähdettiin seurattamaan koiria vastak- kaiseen suuntaan noin 10 metriä, jonka jälkeen pysähdys ja laukauksen kanssa markkeeraus. Toinen koira lähetettiin noutoon. Ria pysähtyi kyllä vierelleni, mutta jäi seisomaan (se on opetettu istumaan, kun ohjaajan liike pysähtyy). Toinen koira joutui varsin pitkään etsiä damia, jolloin Ria alkoi näyttää levotto- malta, sen kierrokset alkoivat nousta, ja se alkoi hivuttautua eteenpäin. Näin jo mielessäni, kun se ampaisee kohti damia, jolloin annoin topakan istu käs- kyn eli puutuin sen toimintaan, ja tästä hyvästä sitten nolla kyseiseltä rastilta.

Suoritusta jatkettiin, kun toinen koira oli palauttanut damin, 90 asteen käännös ja Ria lähetettiin etsimään muistiin jäänyt, ensimmäisenä heitetty markkeeraus. Hetki meni damin löytämi- seen, en koiraa kuitenkaan ohjannut (osaksi, koska itsellä ei ollut enää mitään käsitystä siitä, mihin markkeeraus oli pudonnut). Ria pysyi koko ajan alueella

Palautuksen tulee olla suoraviivainen ja hyvävauhtinen.

ja lopulta löysi damin ja palautti taval- liseen tapaan. Tämän jälkeen sama tehtävä uudestaan, mutta koirien lähetys toisessa järjestyksessä. Toinen kierros meni kokonaisuutena todella hyvin. Tässä vaiheessa hippusen harmitti, että meidän erinomainen 1-tuloksemme muuttui 0-tulokseksi, yhdestä virheestä. Samalla tuli myös huomattua WT-ko- keen herkkyyks, miten tulos voi muuttua hyvinkin nopeasti.

Loppufiilikset

Loppujen lopuksi olin kuitenkin erittäin tyytyväinen meidän suoritukseemme ja koe itsessään meni huomattavasti paremmin kuin odotin. Kaikkein parasta oli huomata, ettei Ria herkkänä koirana reagoinut lainkaan ohjaajan jännityk- seen, mitä pelkäsin etukäteen, vaan suo-

ritti tehtävät aivan kuin treeneissä. Oli myös kiva huomata, että ne harjoitukset mitä Rian kanssa on tehty, vastasivat täysin koetehtäviä ja varmaankin tästä syystä meille tehtävät itsessään olivat varsin helppoja. Rian kanssa kisataan myös tokoa ja huomasin hyvin, että samantyyppinen suoritus toimii molem- missa kokeissa. Tietyt asiat pitää tehdä tarkasti, seuraamisen pitää olla hyvää, koiralle ei anneta ylimääräisiä käskyjä ja ohjaaja ei saa säheltää ja häiritä koiran suoritusta. Harjoituslistalle me lisäämme enemmän paritöitä ja erityisesti tilan- teita, joissa viereinen koira lähtee noutoon ja Ria joutuu odottaa omaa vuo- roaan, vaikka toista koiraa ohjattaisiin vierestä aika pitkäänkin.

Päivä itsessään oli kyllä pitkä, odotte- lua oli paljon ja koko päivän kokeeseen saa kyllä varata aikaa. Kokonaisuutena meille jäi kuitenkin todella kiva fiilis kokeesta ja tehtävistä, joten emmeköhän me vielä starttaa ensi kaudella uudes- taan. Kehottaisin siis kaikkia, jotka ovat WT-kokeesta kiinnostuneita, lähteä kokeilemaan miltä koe tuntuu. Kunhan koiralle on perusasiat opetettu kunnolla eli koira pysyy hallinnassa, seuraa hyvin ja luovutukset ovat kunnossa, tehtävät itsessään ovat ihan kivoja ja alokasluo- kassa suhteellisen helppoja. Aina voi jotain yllättävää tapahtua, ja vaikkei koe- tulos vastaisi sitä mitä toivoisi, tärkeintä on, että koiralla ja ohjaajalla on ollut yhdessä kiva päivä ja kokeesta jää muka- vat muistot. Ei siis muuta kuin treeni-iloa ja tsemppiä kokeisiin. *FV*

Kun perusasiat ovat kunnossa, ei WT kokeen tehtävissä ole lähtökohtaisesti vaikeuksia.

**NOME-koulutusviikonloppu
28.-29.6.2025**

Flattimestaruuden tukikoulutus Ylivieskassa Törmä- järvellä. Koulutusryhmiä kaikentasoisille! Ilmoittautu- miset 5.-18.5.2025 välisenä aikana. Yhteyshenkilö Marko Mikkilä 050 538 7635

**Flattien NOU ja NOME-B ALO
-kokeet 5.-6.7.2025**

Flattien järjestämä koeviikonloppu Surkeella, Jyväsky- län Korpilahdella. Lauantaina 5.7. järjestetään taipu- muskokeet ja sunnuntaina 6.7. NOME-B ALO-luokka.

Viikonloppuna tuomarina toimii Mika Toskala Vastaava koetoimitsija Niina Parviainen

Koemaastot ovat Matkailutila Surkeenjärven läheisyy- dessä. Majoitustiedustelut suoraan Surkeelle: <https://www.matkailutilasurkeenjarvi.fi/>

Viikonlopun aikana on mahdollista talkoilla joko toi- sena tai molempina päivinä. Talkoilijoiksi ovat terve- tulleet niidet uudet tulokkaat kuin kokeneet konkarit. Jokaiseen tehtävään opastetaan erikseen!

Yhteyshenkilö Niina Parviainen parviainen_niina@outlook.com, 040 547 3493

NOME-B VOI-koe 9.8.2025

Uudenmaan noutajakoirayhdistys järjestää NOME-B VOI-luokan kokeen. Kokeeseen on etusija myös fla- teilla. Kokeessa kaksi tuomaria, 24 paikkaa.

Flattien NOU-koe 13.9.2025

Flattien järjestämä NOU-koe 13.9 Ylivieskassa. Ylituomarina Timo Koskiahde Vastaava koetoimitsija Marko Mikkilä 050 538 7635

Flattien PM 8.-9.11.2025

Flattien Pohjoismainen mestaruuskoetapahtuma järjestetään Tanskassa 8.-9.11. Lauantaina kilpaillaan joukkuemestaruudesta ja sunnuntaina yksilömes- taruudesta A-kokeena. Näiden lisäksi sunnuntaina järjestetään kaikkien luokkien NOME-B -koe. Tapahtuma järjestetään Borupissa. Kysymykset ja tiedustelut: Niina Parviainen, parviainen_niina@outlook.com

**Lisätietoa flatti.net sekä Facebook-sivuilla.
Kokeisiin ilmoittautumiset SNJ-koekalenterin kautta.**

Kysy taippareista

Rotujärjestön some-kanavilla pyydettiin jäsenistöä kysymään mieltään askarruttavia asioita taippareista. Kysymyksiin on vastannut pitkän linjan flattiharrastaja, NOU/NOME tuomari Vesa Turunen. Sääntöihin liittyvissä kysymyksissä vastaukset tulevat säännöistä.

Kysyttävää taipumuskokeeseen valmistautumisesta? - Jos koira ei tree-neissä halua luopua linnuista, onko mitään tehtävissä?

Nuorella koiralla voi ”uhmaiän” kynnyksellä esiintyä tällaisia tapoja, jotka poistuvat iän myötä, siksi kannattaa miettiä tarvitseeko tähän puuttua vai antaako ajan korjata asian. Nuorelle koiralle riista voi olla niin mieluista, että se halutaan omia. Tässäkin aika ja se, että riista tulee tutummaksi auttaa tähän ongelmaan. Kolmantena ja ehkä tärkeimpänä on yhteistyö koiran ja ohjaajan välillä. Laumassa on aina johtaja, joka ansaitsee paikkansa luotamuksella, johdonmukaisuudella ja rehellisyydellä. Siis, jos tämä asia on tai saadaan kuntoon niin ohjaaja/laumanjohtaja on paikka mihin kaikki viedään turvaan. Niin damit, riistat kuin mädänneet piisamit.

Mitä kannattaa huomioida valmistautuessa taippareihin, koiran lenkitys, juominen, syöminen miten paljon ennen taippareita.

Taipumuskokeeseen valmistautuminen on yksilöllistä. Erittäin vilkas ja vauhdikas koira, jonka vireystila ennen treenejä on korkea, kannattaa lenkittää hyvin ja tehdä ehkä joitain tehtäviä jopa ennen oma starttia. Matalamman vireystilan omaavalle koiralle ei kenraaliharjoituksia kannata edellisen iltana tehdä ja jopa parin edellisen päivän lenkit jättää lyhyemmiksi. Nämä edellä mainitut asiat ovat hyvin koirakohtaisia ja näihin oikeastaan opitaan pikkuhiljaa, kun yhteistreeneissä ja kokeissa käydään. Taipumuskokeen rasittavuus fyysisesti normaali/hyväkuntoiselle koiralle on varsin maltillinen, joten normaali ruokinta totuttuihin aikoihin samoin kuin veden saanti koiralle. Toki, koiran kunnosta huolehtiminen auttaa aina koira parhaaseen suoritukseen.

Kysyttävää taippareiden sosiaalisesta käyttäytymisestä? - Ääntely, miten

saada piippaus pois? Vinkit piippauksen poistamiseen? Harjoitteet piippauksesta pois oppimiseen?

Ääntely on varsin moninainen asia ja voi johtua eri asioista. Ääntely voi johtua hermorakenteesta ja on osin periytyvää. Koira voi äännellä kiihtymisen seurauksena tai sen takia että noutaja vain haluaa noutaa ja tehdä töitä. Tässä ensiarvoisen tärkeää on tuntea oma pentu/koira. Ei kuumenneta tai nostateta koiran vireystilaa turhaan heitoilla, eikä viedä koira liian nuorena liian ”kuumottaviin” treeneihin. Ääntelyllä koira pyrkii yleensä saamaan ohjaajan huomiota. Näin yleensä käykin ja kierre alkaa. Koira voidaan ”siedättää” treenatessa, koiran ollessa sopivan ajan hiljaa - rauhallisesti palkitaan se. Siedättämistä voi jatkaa esim. toisen koirakon kanssa mutta muistetaan olla alussa kiihdyttämättä liikaa koira. Siedättäminen voi ottaa paljon aikaa, mutta tuloksiin sillä voi myös päästä. Joskin aina se herkkyys ääntelyyn siellä taustalla kuitenkin on.

Kysyttävää vesityöosuudesta? - Vinkit palautukseen, ettei pudota matalassa rannassa rantaveteen, kun jalat osuvat maahan (sijaistoinnot, laidunus, vesileikit rannassa), maamatkan harjoittelu palautuksessa, rinteen nousu rantaviivassa palautuksessa, treenivinkit.

Harjoitellaan palautusta sellaisella rannalla missä koira joutuu hieman kiipeämään vedestä ja otetaan luovutus juuri kun koira on pääsemässä maalle. Kiivetessään koira ei pudota damia suusta. Toinen vaihtoehto on, että koiran lähtiessä palauttamaan siirrytään kauas vesirajasta maalle ja kutsutaan koira. Mikäli luoksetulo on hyvä niin koira ei ”ehdi” pudottamaan damia tai riistaa vaan tuo sen vauhdilla ohjaajalle. Voi myös olla, että koira on saanut kehun kun on rannalle noustuaan pudottanut damin eli saanut palkan riittämättömästä suorituksesta ja on siten

oppinut huonon tavan. Tämän yleensä ohjaaja on itse tietämättään opettanut ja sen korjaamisessa voi olla haasteita. Jos koira pudottaa damin eteeni asetan sen sille sievästi takaisin suuhun, peruutan pari askelta ja otan uuden luovutuksen kehujen kanssa.

Kysyttävää hakutyöstä maalla? - Onko tavallista, että flatti ei jaksa hakea tarpeeksi monta lintua? Miten treenata?

Normaalilla hyväkuntoisella flatilla tämä ei johdu jaksamisesta. Puutteellinen hakuinto on yksi suurimmista taipumuskokeen keskeytymiseen johtavista puutteista. Nuorella koiralla se voi johtua kokemuksen tai koulutuksen puutteesta tai yksinkertaisesti vain puutteellisesta halusta työskennellä. Haun treenaaminen voi olla vaikeaa ja yksi suurin virhe mielestäni on se että ”jos vielä kuitenkin lähetän kerran”. Hakutehtävää opetellessa ja harjoittellessa ensiarvoisen tärkeää on se, että hakualueella on riittävästi dameja. Aina kun koira lähetetään sillä on hyvä mahdollisuus löytää dami. Harjoitus tulisi myös lopettaa silloin kun koiralla on vielä intoa tehdä hakua. Ei myöskään pidä haettaa aina samaa määrää dameja vaan välillä 3 lähetystä, joskus 5 kertaa ja voipa koiran joskus kutsua pois hausta ja keskeyttää tehtävän. Iän ja kokemuksen karttuessa hakualueen kokoa ja maastoa hankaloitetaan.

Kysyttävää jäljestä? - Miksi joissakin taipumuskokeissa tuomari saa olla valmiiksi metsässä jäljen puolivälin tienoilla, jolloin koira voi ottaa mörköä tuomarista, kun taas toisissa taippareissa tuomari on koiran kanssa samassa linjassa lähtötilanteessa, jolloin koira ei joudu ohittamaan jäljestäessään tuomaria? Miten siis voi olla näin isoja eroja taipumuskoejälkien toteutuksessa?

Taipumuskokeessa tuomarilla on oikeus testata koiran arvosteltavia ominaisuuksia. Säännöissä ja suori-

” Itseluottamuksen puute saattaa näkyä kokeen kaikilla osalualueilla ja sitä myös kaikissa tehtävissä arvostellaan.

tusohjeessa ei ole mainintaa tuomarin sijoittumisesta itseluottamus ja aloitekykytehtävän yhteydessä. Kyseistä tapausta itse näkemättä, tuomari on ehkä halunnut varmistua että onko koiralla riittävästi itseluottamusta suoriutuakseen tehtävästä tai löytääkö koira itsenäisesti kania. Koiralla on myös voinut olla mahdollisesti hieman puutteita noutohalussa ja tuomari on ollut valmiina auttamaan riistalla kunhan koira sen itsenäisesti löytää. Yhtenä mahdollisuutena myös se, että koira on tullut tyhjänä takaisin ensimmäiseltä lähetykseltä jonka jälkeen tuomari on siirtynyt metsän puolelle varmistuakseen syystä miksi koira ei suoriutunut tehtävästä.

Muuta kysyttävää taipumuskokeesta? - Mistä useimmiten johtuu, että flatti ei pääse taippareista läpi?

Varmasti suurimpina syinä siihen, että flatti ei suoriudu taipumusko-keesta on puutteellinen hakuinto tai sen hiipuminen. Yhtenä syynä eritoten nuorilla flateilla on itseluottamuksen puute (mörköilynäkin tunnettu). Itseluottamuksen puute saattaa näkyä kokeen kaikilla osa-alueilla ja sitä myös kaikissa tehtävissä arvostellaan.

Muuta kysyttävää taipumuskokeesta? - Steppi stepiltä progressiiviset harjoitteet noudon ja hakuruudun harjoitteluun, harjoitteet taipumuskoetajien oppimiseksi aina pikkupennun kotiharjoitteista maastoharjoitteisiin. Harjoite 1, kun tämä onnistuu harjoite 2, jne. Harjoitusohjelma taipumuskokeisiin valmentautumiseen harjoitteen ja progressiivisesti edeten.

Tämä tarvitsee varsin laaja-alaisen vastauksen, johon oikeastaan osittainen vastaus löytyy tähän lehteen

TANJA SILTANEN

Jos koira ei halua luopua linnuista, onko mitään tehtävissä?

kirjoittamastani artikkelista “Askeleet kohti metsästystä”. Mielestäni kohtalaisella perimällä ja ominaisuuksilla varustetun flatin kouluttaminen taipumuskokeeseen ei ole kovin haastavaa. Koetilanteessa voi aina sattua mitä vain ja taipumuskoe on ensimmäinen paikka missä sitä flattia testataan.

Tässä kuitenkin lyhyesti: Anna pennun kantaa kaikkea, mutta aloita harjoittelu sisällä ilman mitään häiriötä, pallolla tai pikku damilla. Aluksi paukkunoutoja ja kohta pienen odotuksen jälkeen nouto luvalla. Ota aina koira vastaan, ei damia. Kun sisällä saadaan noutoesineet vauhdilla syliin voidaan kyseinen harjoittelu siirtää ulos tuttuun ympäristöön ja palautuksessa taas aina koira vastaan ja keuhut palkaksi.

Hakua ajatellen, liiku pennun kanssa maastossa aina kun mahdollista ja anna sen seurata nenäänsä ja metsästää. Vie ennakkoon tuttuun metsään palloja tai dameja, jonka jälkeen lähde sinne pennun kanssa kävelemään tuulen alapuolella. Tuulen alta koira saa vainun damista, löytää sen ja kehujen saattelemana palauttaa sen sinulle vauhdilla. Muista, ota aina koira vastaan. Jatka kävelyä ja sama uudestaan, ja aina otat koiran vastaan.

Pikkuhiljaa tällaiseen damimetsä-kävellyn voi ottaa mukaan lähetyskäskyn.

Luoksetulo-pillitystä ei juuri vielä tarvitse, kun pentu automaattisesti tuo vielä kaikki löytämänsä tavarat ohjaajalleen. Valtaosa flateista lähtee uimaan itsenäisesti kun siihen on hyvät olosuhteet, vettä ja vaikka toinen koira joka on innokas uimaan. Uinti-innon ”ruokkimisen” olen aina aloittanut leikin ja paukkunoutojen kanssa, jossa samalla flatti oppii reippaan ja innokkaan veteen menon, joka pikkuhiljaa liitetään itse tehtävään. Kaikki flatit rakastavat noutamista, niitä ei tarvitse käskä vaan ne tarvitsevat vain luvan noutaa.

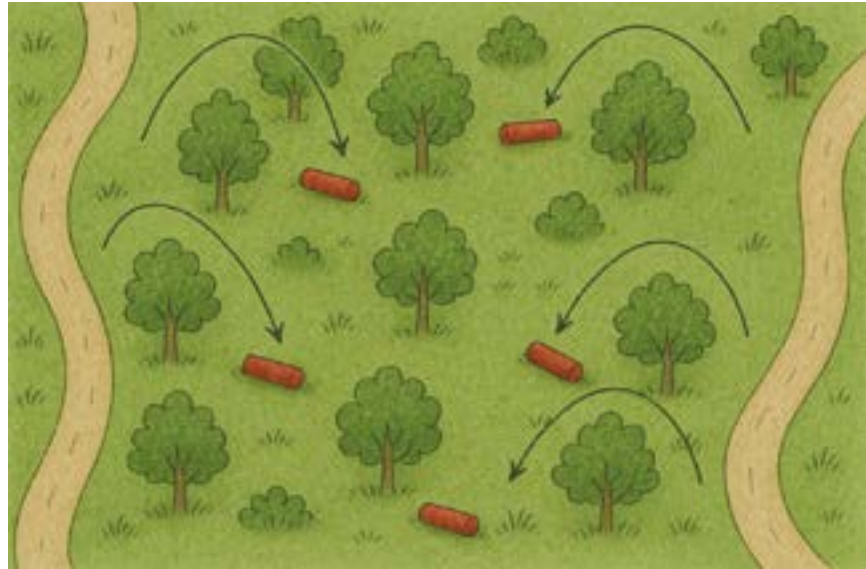
Kuten aikaisemmin kirjoitin flatin opettaminen taipumuskokeeseen ei pitäisi olla kovinkaan haastavaa. Silloin kun yhteistyö on kunnossa, koira haluaa, ja saa työskennellä itsenäisesti, haluaa uida sekä osaa perusnoudon, NOU1 tulos on varsin lähellä. Toki kyseiseen matkaan mahtuu ja sisältyy kaikki perusasioiden opettelut, tarvittaessa totuttaminen riistoihin ym. Muista edetä flatin ehdoilla, positiivisella asenteella hymyssä suin. *FV*

NOME-treenivinkki: Hakuharjoitus pennun tai nuoren koiran kanssa jäljettömällä alueella

HALUAN, ETTÄ koirani oppii tekemään hakua vaikka alueella ei ole käveltyjä tai muiden koirien tekemiä jälkiä tai esimerkiksi riistan noudosta tulleet hajuvan-
oja. Aloitankin haun opettamisen niin, että käveltyjä jälkiä ei ole alueella, enkä yleensä motivoi näyttämällä alueen täyttämistä. Jatkan samalla ajatuksella harjoittelua vanhempienkin koirien kanssa. Koirakohtaiset erot on kuitenkin aina pidettävä mielessä ja voi olla, että jotkut koirat tarvitsevat enemmän innostamista ja silloin voi olla ettei tämä harjoitus ole paras aloitustehtävä. Jos koira on innostunut dameista, tämä harjoitus on helppo saada onnistumaan.

Aloitän pennun kanssa haun opettamisen tekemällä hakualueen selkeästi rajatulle alueelle esim. metsäkaistaleelle, jossa on molemmilla reunoilla selkeä rajapinta kuten tie, oja, hakkuun reuna tms. Pennun kanssa etsittävinä esineinä käytän pieniä dameja tai kanipalloja. Jos teen harjoituksen koiran kanssa, joka jo noutaa hyvin dameja, käytän niitä. Tärkeää on, että etsittävät esineet ovat koiralle mieluisia.

Täytän hakualueen niin, että koira ei näe alueen täyttämistä. Ideana harjoituksessa on, että en kävele lainkaan alueelle, vaan täytän sen heittämällä alueen takaa tai sivuilta. Esineiden heittämistä voi joutua harjoittelemaan, apuna voi käyttää pesäpalloilevaa kaveria tai vaikka damipalloja käytettäessä pallonheitintä tai miksei launcheriakin, jos sellainen on käytettävissä. Voin aluetta tehdessä kävellä aluetta sivua-
vaa tietä pitkin ja tehdä heitot sieltä. Alueen koko ja muu haastavuus täytyy luonnollisesti valita koiran mukaan. Pennulle pienempi alue ja vanhemmalle koiralle voi olla isompi alue, jossa on haastavampi maasto. Tuulisella säällä tuulen suunta on hyvä pitää mielessä. Pennun tai nuoren koiran kanssa on apua vasta- tai sivutuulesta. Alueelle voi laittaa noutoesineitä haluamansa määrän, kuitenkin kokemattomille koirille mieluummin enemmän kuin

Hakualue täytetään hakualueen reunoilta, niin että alueella ei kävellä.

vähemmän, mutta ei aivan vieri viereen dameja.

Kun tulen pennun kanssa alueelle, lähdän hitaasti tallustelemaan aluetta etureunasta löyhää siksak-kuviota tehden. Haluan, että pentu touhuu edelläni ja kun se irtaantuu, voin jäädä odottamaan. Kun taas pentu on lähelläni, etenen myös itse vähän. En anna hakukäskyä vaan pentu voi touhuta rauhassa. Kun pentu törmää noutoesineeseen ja pysähtyy sitä ihmettelemään tai noutaa sen, kehun vuolaasti upeasta löydöstä. Sitä tarpeeksi ihasteltuamme, laitan esineen pois ja jatkamme samalla lailla hitaasti tallustaen alueella etenemistä. Sama toistuu seuraavan esineen kohdalla. Usein pentu on jo huomannut kolmannella kerralla, mikä jutun idea on ja se etenee reippaasti nokka tuhisten dameja etsimässä ja voin itse seisokella paikoillani. En anna tässä mitään käskyjä pennuille, en yritä ohjata tai lähettää pentua alueelle. Ohjaan ainoastaan kävelemällä itse eteenpäin. Pentu saa rauhassa tutkia ja touhuta.

Pennun kanssa tämän tehtävän tekemisessä on se etu, että pentu ei voi

kokea epäonnistumista, sillä jos se ei löydä alueelta mitään, ei se myöskään tiedä siellä mitään etsivänsä. Painetta ei siis synny. Tässä harjoituksessa pentu pääsee itse oivaltamaan esineiden löytämisen hienouden ja sen kuinka hauskaa aluetta on tutkia.

Nuoren koiran tai aikuisen kanssa voin aloittaa harjoituksen samalla tavalla. Kun perusnouto on opetettuna ja muutama hakuharjoitus tehtynä, voin alkaa liittämään alueen etsimiseen hakukäskyn. Pikkuhiljaa alan lähettämään koiraa viereltä ja liikun itse vähemmän tai olen paikallani koiran tasosta riippuen. Hyvin pian nuoren koiran kanssa pyrin olemaan etenemättä alueelle, mutta vaihtelen paikkaa, josta lähetän koiran ja tarvittaessa autan hitaasti kävelemällä alueelle.

Harjoitukseen lisään haastetta vaikeuttamalla maastoa ja suurentamalla aluetta. Myöhemmin voin täyttää aluetta esim. veneestä heittämällä. Mukavia hakutreenejä! NOME-treenivinkin seuraavaan lehteen kertoo Henna Mikkonen. *FV*

Ruokakuppitreenejä – hyödyllisiä hetkiä arjessa

KOIRAN RUOKAILUHETKI tarjoaa loistavan mahdollisuuden yhdistää arkeen pieniä, hyödyllisiä treenihetkiä. Usein ruokailun yhteydessä harjoitellaan koiran malttia – eli sitä, että koira saa luvan syödä kupista. Tämä voi tarkoittaa lyhyttä odottamista istuen tai vaikkapa katsekontaktin ottamista ennen vapautusta. Mutta ruokakupin kanssa voi tehdä paljon muitakin!

Ruokailuhetkeen on helppo yhdistää erilaisia temppuja ja harjoituksia. Esimerkiksi sivulletulo ja seuraaminen toimivat mainiosti: voit pyytää koiraa seuraamaan sinua ruokakupilta pois-
päin, sitä kohti, sen ohi tai sen ympäri. Näin saat rakennettua malttia ja vapautettua juuri halutusta seuraamisesta.

Myös noudon luovutuksia voi harjoitella ruokailun yhteydessä. Kun koira palauttaa damin tai kapulan, se saa palkkioksi kupin sisällön. Tämä motivoi monia koiria ja tekee harjoittelusta sujuvaa ja mielekästä.

Kestoa ja keskittymistä

Ruokailuhetket sopivat erinomaisesti myös keston harjoitteluun. Voit esimerkiksi pyytää koiraa tekemään useamman tehtävän peräkkäin ennen kuin se vapautetaan kupille. Tärkeintä on aloittaa helposta ja lisätä haastetta vähitellen – näin koiran motivaatio ja onnistumiset säilyvät.

Noseworkin häiriötreeni ruokakupin avulla

Myös nosework-treeniin saa lisää haastetta ruokakupin avulla. Kytke koira, laita ruokaa kuppiin ja sijoita etsittävä haju lähelle. Odota, että koira valitsee hajun kupin sijaan – sen jälkeen vapautus palkkiolle. Tämä on erinomainen tapa harjoitella häiriönsietoa, motivaatiota ja keskittymistä.

Suuntatreenejä kupin avulla

Ruokakuppi toimii hyvin myös suuntatreeneissä. Sen avulla voi opettaa eteenlähetyksiä, taakselähetyksiä ja

Ruokakupilla voi pyytää flatin sivulle ja ottaa katsekontaktia.

sivusuuntia. Kun harjoitukseen ottaa mukaan useamman kupin ja asettelee ne esimerkiksi rinkiin, saadaan treeniin lisää vaihtelua ja haastetta. Näin koira saa palkkion suunnasta, eikä sen tarvitse yhdistää tehtävään noutoa.

Suuntia treenatessa vain halutussa suunnassa ja kupissa on palkkio. Siinäpä ohjaajallekin pieni muistiharjoitus: missä kupissa se eväs nyt olikaan?

Etuna on, ettei koira pääse palkalle vahingossa väärästä toiminnosta – se saa palkan vain oikeasta kupista, sieltä, minne ohjaaja ohjasi. Harjoittelua voi aloittaa ilman valmista noutoa, ja kupin

saa tarvittaessa myös helposti piiloon maastoon alkuharjoitusten jälkeen. Näin pystyy keskittymään tarkemmin suunnan ja suoruuden harjoitteluun.

Huom! Tokihan noita suuntia pystyy opettamaan myös targeteilla – mutta ruoka, mikä ihana tekosyy...

Kokeile jo seuraavalla ruokailulla

Ruokakuppitreenei ei vaadi suuria järjestelyjä – riittää, että otat hetken aikaa ja hyödynnät arjen tilanteen. Kokeile jo seuraavalla ruokintakerralla, miten paljon hyödyllistä treeniä yksi ruokailuhetki voikaan pitää sisällään! *FV*

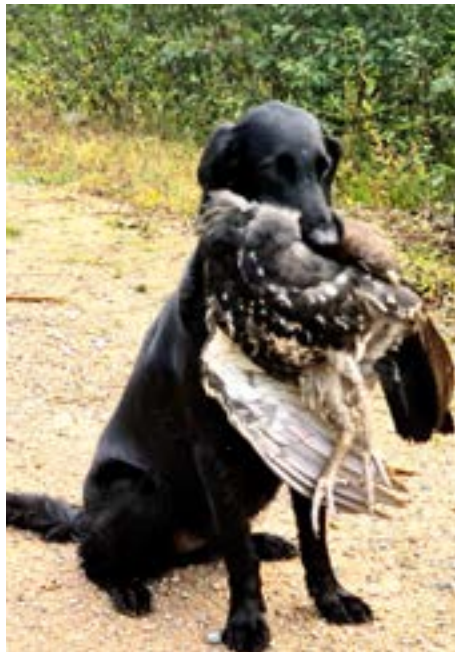
Pulmu – Riittävästi riistaviettä

FIJVA Peppermint Tifani Abril Mei ‘Pulmu’ synt. 19.1.2014

PULMU HANKITTIIN meille perheenjäseneksi, sekä MEJÄ-koiraksi. Sukujuuriltaan tämä koira oli sellainen, että odotukset MEJÄän olivat korkeat. Lisäksi ajatuksena oli tottakai, että Pulmusta tulisi kaveri käytännön metsästykseseen, sorsa-, kyyhky- ja kanalintumetsälle, sekä käytännön jäljestyshommiin ja miksei myös voitaisi lähteä sen kanssa valloittamaan nome- ja wt-kenttiä. Tämä valloitus jäi kuitenkin ajatuksen tasolle, jostain syystä Pulmu ei koskaan suorittanut muuta kuin taipparit rodunomaisissa kokeissa. No, onhan Pulmu aavistuksen kuuma ja meillä oli aika paljon tekemistä hallittavuudessa ja kuuliaisuudessa. Pulmu kun tietää aina niin paljon paremmin.

Pulmun kanssa treenattiin paljon MEJÄ-jälkeä ja verijäljen seuraaminen olikin Pulmulle naurettavan helppoa. Niin helppoa, että riistan jäljen sattuessa verijäljen poikki, Pulmun oli äärettömän helppo vaihtaa tuoreeseen, kiihottavaan riistan jälkeen ja unohtaa koko teennäisen verijälki. Sitten joskus, kun tuore jälki meni liian vaikeaksi tai vanhaksi oli helppo hakeutua takaisin verijäljelle, sen hajuhan on niin äärettömän helppo tunnistaa! Kokeissa tämä ei kuitenkaa ollut ihan parasta suorittamista. Pulmun kanssa taisteltiin tarvittavat tulokset jälkivalion arvoon, mutta MEJÄ-ura päätettiin sitten jättää jälkiuskollisemmille jäljestäjille. Pulmu jatkoi menestyksellä uraansa SRVA jäljestyksissä, siinä kun useasti saa seurata sitä sorkan jälkeen, mikä syyttää Pulmun sisäisen liekin kerta toisensa jälkeen, aina uudestaan ja uudestaan.

Pulmu on uskomattoman rohkea koira ja sen edesottamuksista voisi kirjoittaa lukuisia tarinoita iltanuotiolla kerrottavaksi. Milloin tuomisina retkiltä on kapinen supi, josta seurauksia olikin sitten moneksi viikoksi koko koiralau-malle. Milloin rynnätään kuin Daltonin veljekset aidan läpi, kyllä, luit oikein aidan LÄPI kauriin perään. Milloin

Eipä hypi metso enää silmille - tuumii Pulmu.

Pulmu ja ystävät Flattileirillä.

Pulmu jäljesti metsästysseuralle haavoittuneen 10-piikkisen hirvisonnin - ja sai elinikäisen suosion seurassa.

taas pihan poikki kipittävä hiiri riittää tämän suuren metsästäjän saaliiksi. Toisen mokoman tarinoita voisi Pulmu kertoa itse, siis niitä tarinoita, joista me ihmiset emme tiedä mitään. Pulmu on omilla tutkimusretkillään oletettavasti tavannut suden ja ilveksen ja tutustunut villisikaan, joissa tilanteissa sen sisäänrakennettu toimintamalli on onneksi käskenyt toimimaan viisaasti ja väistämään. Pulmua on aina ajanut eteenpäin valtava riistavietti. Riistan etsiminen, jäljittäminen, löytäminen ja noutaminen on ollut Pulmulle elämän ylläpitävä voima ja liekki joka ei ole sammunut, se liekki on niin voimakas, että mikään este ei pysäytä tätä koira. Pulmu ei anna periksi tai luovuta. Ei koskaan.

Tuntuu hassulta kirjoittaa Pulmusta juttua Vanhat ja viisaat-palstalle. Pikku-Pee kun käyttäytyy edelleen niin nuorekkaasti, miltei pentumaisesti. Vanhentuminen näkyy vain leuan harmaantumisena ja ehkä, tarkkaan

katsottuna ikä on hiukan hidastanut Pulmun vauhtia. Ja kun tarkkaan katsoo, jos siis ehtii, Pulmussa on viisautta. Ei ehkä sellaista vanhuuden rauhallista harkitsevaa viisautta, mutta metsästä ja riistasta Pulmu tietää kaiken!

Tämä koira on ollut mahtava kumppani ja sillä on todella erityinen paikka minun maailmassani ja sydämessäni. Niin monta kertaa olen ollut valmis tekemään siitä rukkaset, kun mikään komento ei ole mennyt läpi ja riistavietti on ottanut vallan. Ja sitten takaisin palatessaan se ilme, joka on täynnä omahyväisyyttä, onnellisuutta ja pikkiriikkisesti sitä: ”Sori, lähti vähän lapasesta”. Pulmu on koira jota rakastaa isolla ärrällä ja vihaa samassa lauseessa. Se on niin erikoinen luonteeltaan, että kaikki muut koirat vain jäävät sen jalkoihin. Pulmu on oman elämänsä koira, meidän elämämme koira, jolla on ikuinen iso paikka minun sydämessäni. *FV*

Tarina Ramonasta

PIKESTAR`S SWEET Surrender, kutsu-manimeltään Ramona syntyi 8.2.2013 ja juhli tänä vuonna 12-v synttäreitä.

Olin menettänyt ensimmäisen flattini tapaninpäivänä 2012. Olin käynyt katsomassa kasvattajamme Pirkko Oinosen pentuja, mutta suru oli vielä niin pinnassa, etten varausta tehnyt. Pääsiäisenä 2013 kyläilin jälleen Pirkolla ja kaikkihan tietää mitä siinä käy, suloisia mustia nappisilmä. Toinen pentueen työstä lähti mukaani. Jälkikäteen olen niin kiitollinen Pirkolle, että hän varasi Ramonan minulle. Kotona odotti kultsutyttö uutta kaveria ja myöhemmin laumamme kasvoi kahdella Heilurihännällä.

Nyt elämme kahden flatin, Ramonan ja Heilurihännän Sunny Surprise, Bellen kanssa.

Ramona oli jo heti pentuna rohkea ja reipas. Siitä kasvoi erittäin vilkas, kaunis, terve, rodunomainen flatti. Luonteeltaan se on äärimmäisen kiltti ihmisille, sekä muille koirille rotuun katsomatta, sillä onkin ollut monta koirakamua vuosien varrella.

Aloimme harrastaa Kaakon Noutajien kanssa. Kävimme pentukurssin, taipparikurssin ja kenttäkoulutuksissa viikottain sekä sileäkarvaisten noutajien tapahtumissa mm. nuorten koirien katselmuksessa. Ramonan kuumuus tuli meille liian isoksi haasteeksi taippareita ajatellen.

Kaikki nämä vuodet ollaan kuitenkin treenailtu yksin ja myös porukalla nomeilua omaksi iloksemme.

Ramonalta puuttuu mielestäni miellyttämishalua ja se työskentelee enempi itselleen innokkaasti ja periksi antamattomasti.

Ramonan kanssa näyttelyssä.

Ramona varis suussa.

Nyt vanhemmiten on metsälenkkeily jääneet, mutta aiemmin lähes päivittäin teimme pitkiä retkiä metsissä.

Joka kerta huolestuin sen omatoimiretkistä: Häipyi kuin ohjus ja pilliä ei malttanut kuunnella. Hän jahtasi välillä hirviäkin. Itseluottamusta riitti. Sanoin aina, että oot niin hihnassa kun ilmesyt...se on villi ja vapaa.

Sen takia kävimme petotestissä, kun meidän lenkkeilymetsässä oli useita karuhavaintoja. Testissä Ramona toimi ns. huonosti, juoksi suinpäin halaamaan karhua ja testaaja Asko Sorvo arvosteli sen uhkarohkeaksi ja täysin pelottomaksi koiraksi ja hän toivoi, ettemme koskaan oikeasti törmäisi petoon.

Näyttelyitä ja mätsäreitä harrastimme pennusta n. kolmevuotiaaksi, mutta sitten pesäpallovalmennus vei minulta vapaa-ajan muutamaksi vuodeksi ja palasimme Ramonan kanssa veteraanikehiin. Näin kuinka se nautti juosta kehässä ja mukavasti menestyttiinkin mm. veteraani cacib, vmva ja Kaakon vuoden veteraani -21. Niin tulihan niissä juostua.

Viime vuonna Flattien erikoisnäyttelyssä saimme Tatun-tuoppi kiertopalkinnon, jonka saa näyttelyn vanhin erinomaisella palkittu koira. Tänä vuonna juoksemme erkkarissa, jos päivän kunto antaa myöten.

Olemme mukana Deepscanin syöpätestetutkimuksessa, ensimmäisessä

tutkimusryhmässä aloitettiin pari vuotta sitten. Siitä on testi jo käytössä joissakin eläinlääkäriklinikoilla. Viime vuonna aloitimme uudessa tutkimusryhmässä, jonka kesto on 3v ja siinä on verikokeita 3 kk:n välein. Motivoi kun voi auttaa syöpäherkkää rotuamme saamaan apua diagnostointiin.

Olen kiitollinen Ramonan terveydestä. Ainoa vakavampi tilanne oli reilu vuosi sitten, kun aamulla ei ruoka maistunutkaan. Huolestuneena lähdin töihin, illalla todettiin kohtutulehdus ja leikkaus, mutta siitä Ramona toipui hyvin.

Viime syksynä huomasin liikumisen selvästi heikentyneen ja tilasin ajan eläinlääkäriin. Saimme lääkitystä alkavaan nivelrikkoon ja suosituksen hierontaa. Hieronnasta on ollut niin paljon apua, ettei lääkitystä tarvita ollenkaan. Päätin hierotuttaa Ramonaa säännöllisesti ja muutenkin yritän tehdä parhaani kivuttoman loppuelämän eteen. Liikumme kohtuudella, Ramona syö veteraaniruokaa.

Ramona on kaiken ansainnut, se on ihana ja ainutlaatuinen, mutta tiedän, että aikamme käy vähiin... Haluan vielä kiittää kaikesta avusta, tuesta ja kannustuksesta nykyisiä pikestarsilaisia.

Kiitos Seppo Ihonen, Janni Kallio ja Sanna Setälä. *FV*

Mä maalaispoika oon - kuvakatsaus yhden flattipojan pitkään elämäntiehen

VIREÄ VETERAANI, eli Noanarkin Tapi-rus Indicus (Swallowsflight Ultimate Spirit-Noanarkin Vanessa Cardui) täytti komiat 13 vuotta 19.3.25. Tämä ruskea, kaunis noutajapoika syntyi kolmen mustan ja kuuden maksanvärisen pennun pentueeseen Noanarkin kenneliin 19.3.2012. Hän tuli meille Vihtiin maaseudun rauhaan viettämään täyttä koiran-elämää kaikkine hauskuuksineen.

Annoimme pennulle nimeksi PirkkaPekkaPetelius (PPP), koska kuten nimikaimansa, PPP on lintujen(kin) ja huumorin suuri ystävä ja äärimmäisen leppoisa ja mukava tyyppi.

PPP tuli laumamme jatkoksi ja sai isoveikakseen owczarek podhalanski-rotuisen laumanvartijamme Onnin ja laumanjohtajaksi suomenpystykorvamme Tiitun. Rakkain PPP:lle oli kuitenkin siskopuolensa AinoKaisaSaarinen, eli Noanarkin Rallus Elegans. Lisäksi talossa oli neljä kissaa, joten leikkikaverista ei ollut pennulla pulaa. Kaikki tulivat hyvin toimeen keskenään ja saivat temmeltää irrallaan suurella aidatulla pihallamme maaseudun rauhassa.

Peteliuksen puolesta ylöskirjannut emäntänsä Tuulia Ukonkivi. *FV*

TUULIA UKONKIVI

Tässä PPP vartioi tiluksiaan sangen polleana. Eikä ihme, sailhan hän oppinsa suoraan mestarilta, eli puolanvuoristokoiran Onnilta. PPP katsoi Onnia aina kuin suurta Mestaria, kunnioitus oli suorastaan käsin kosketeltavaa. Kuvaavaa on, että jalkaa PPP alkoi nostamaan vasta kypsällä iällä, sen jälkeen kun Onni kuoli, siihen asti se pissasi aina neljällä jalalla.

TUULIA UKONKIVI

Kovasti tuntuu penikällä olevan asiaa isommi-leen, Aino kuuntelee kärsivällisesti.

TUULIA UKONKIVI

Koronavuonna 2020 Petelius sai uuden pikkuveikan, eli Seppo Ilmarisen, joka on australiampaimenkoira. Seposta tuli heti hyvä kaveri Petelle ja Petelius pääsi aina mukaan myös Sepon pentutreffeille (kuten kuvassa), koska se rakastaa kaikkia ja tulee toimeen ihan jokaisen kanssa. Petelius opetti Sepolle, miten eri tilanteissa ja paikoissa toimitaan sekä mitä kaikkea hauskaa metsässä voi tehdä.

TUULIA UKONKIVI

AinoKaisaSaarinen kuoli äkilliseen sairauteen vuonna 2020 ja Petelius suri sitä kovasti. Oli ressurkka aluksi aivan hukassa ilman isosiskoa, joka aina kertoi, mitä tehdään ja milloin. Tässä he viettävät vappua omassa huoneessaan nallearmeijansa kanssa.

TUULIA UKONKIVI

Peteliuksella on ollut elämässään kaksi suurta intohimoa, toinen on juokseminen ja toinen supikoirat (liekö laumanvartijan kanssa kasvaminen syynä tähän – pedot kiinnostaa aina enemmän kuin muu riistä). En edes ole laskenut, miten monta supikoiraa sen kanssa on saatu, määrä on suuri. Jos supikoirakokeita järjestettäisiin, Petelius olisi valloittanut niistä jo vuoden ikäisenä. Pete ei oikein ikinä kokenut lintuhommia omakseen, tylsistyi niissä. Ei tuntenut tarpeeksi haasteelliseksi, luulin. Pari haavakkofasaania toi joskus kun oltiin lenkillä maastossa, jossa oli ollut edellispäivänä metsästäjät. Kuvassa PPP viimeisimmän (omatoimisen!) supikoirajahdin jälkeen, ikää 12 vuotta ja 8 kuukautta. Kyllä uni maistui! Juoksemista PPP harrasti isännän kanssa koko aikuisikänsä. Heillä oli 10 kilometrin vakilenkki, jonka isäntä meni sähköpyörällä ja Petelius juosten. Lenkin varrella oli uimapaikka, jossa PPP malttoi käydä pari kierrosta uimassa, sitten piti jo käskää isäntää jatkamaan matkaa. Pete haluaisi vieläkin lähteä pyörälenkeille, mutta rajansa kaikella.

TUULIA UKONKIVI

Vuonna 2021 lauma sai jatkukseen landseer-poika Mah-ti-Ahdin, joka otti PPP:n heti opettajakseen. Heillä on syvä yhteys ja ystävyyys eikä Peteliuksen ole koskaan tarvinnut kurtottaa tai komentaa Ahtia (saati Seppoa). Pelkkä katse riittää. Tässä PPP vahtii Ahdin kylpyhetkeä.

TUULIA UKONKIVI

Petelius on toiminut myös molempien pentujen uimaopettajana ja he oppivatkin uimaan heti luovutusiän jälkeen menemällä järveen isoveikan perässä. Tässä ollaan Itä-Suomessa iltatunneilla. PPP johtaa joukkoa ja pojat seuraavat tottelevaisesti.

TUULIA UKONKIVI

PPP on aina ollut maalaispoika ja saanut elää elämänsä vapaasti ja olla ulkona aina kun haluaa. Remmilenkeillä käydään kyllä säännöllisesti kaupungeissa ja taajamissa sekä ulkoilualueilla ja niissä hän on aina osannut käyttäytyä mallikelpoisesti. Tapansa hän on opettanut myös opetuslapsilleen. Tässä opetellaan poseeraamista kesken metsäriehun.

TUULIA UKONKIVI

Vuoden 2024-25 talvella: Ahti taluttaa Peteliusta postinhakureissulla. Tässä vaiheessa matkanteke on jo hitaampaa kuin nuorempana, mutta mukaan Pete haluaa aina ja joka paikkaan.

TUULIA UKONKIVI

Vanhus ja laumansa; metsän pojat.

TUULIA UKONKIVI

PirkkaPekkaPetelius 13 vuotta 19.3.2025! Synttärilahjaksi sai rakastamaansa makkaralengkkiä, josta ei valitettavasti riittänyt Ahtille eikä Sepolle. Nimittäin vain nopeat elävät. Ja pitkään!

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N

Pentuvälitys

Hanna Hujanen 040 578 9523
Sanna Lahtinen 040 731 0831

OTA ROHKEASTI YHTEYTTÄ: pentu@flatti.net, tai tule nykäisemään hihasta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotain kysyttävää tulee mieleen. Pentuvälityksen sivuilta, osoitteesta www.flatti.net/pentuvälitys löytyy kasvattajalistaus, ohjeet kasvattajille pentueiden ilmoittamiseen pentuvälitykseen ja listat suunnitteilla olevista sekä astutetuista ja syntyneistä pentueista. Sivulta löydät ohjeita myös flattipennun ostajalle.

Tarvikemyynti

TARVIKEMYNNISTÄ kaikkea kivaa harrastuksiin! Koko valikoiman löydät osoitteesta: www.flatti.net. Muista tilata pentupaketit ajoissa! Flatti-infot tarvikemyynnistä 10 €/kpl.

KASVATTAJA! Tilaa flatti-infot kasvattaja-etuhintaan **5 €/kpl**. Ota yhteyttä jäsensihteriin, jasenasiat@flatti.net

TULEVIA TAPAHTUMIA

2025

28.6.	Möllitaipparit, Kouvola	15.-17.8.	Flattimestaruus, Kärkölä
28.-29.6.	Flattimestaruuden tukikoulutus, Ylivieska	24.8.	MEJÄ-mestaruus, Surkeenjärvi
5.7.	NOU-koee, Korpilahti	13.9.	NOU-koee, Ylivieska
6.7.	NOME ALO-koee, Korpilahti	13.-14.9.	Nuorten koirien katselmus, Kouvola
10.7.	MEJÄ-koee kesäleirillä, Surkeenjärvi	20.-21.9.	SM-MEJÄ, Kemiö
10.-13.7.	Kesäleiri, Surkeenjärvi	17.-19.10.	Syystreffit, Pitkäjärvi, Kokemäki
8.-10.8.	World Dog Show, Helsinki	15.-16.11.	TOKO- ja RT-mestaruus, Kokkola
9.8.	NOME-B VOI-koee, Uusimaa	6.-7.12.	Koiramessut, Helsinki

Ajantasaiset tapahtumat <https://www.flatti.net/toiminta/tapahtumat/>

#Flattimenestystä

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry haluaa tuoda esille flattia monipuolisena harrastuskoirana ja nostaa esille eri lajeissa menestyneitä flatteja.

Sometyöryhmä ottaa vastaan ilmoituksia koe- ja näyttelymenestyksestä ja julkaisee tuloksia Instagramin ja Facebookin story/tarina-osiossa.

JULKAISTAVIA TULOKSIA OVAT:

- NOME ja WT: kaikkien luokkien 1-tulokset
- Muut lajit: lajin korkeimmasta luokasta saatu 1-tulos tai muu valiotulos (esim. Rally-toko MES väh. 95p)
- Valionarvon saavutukset Suomesta

Julkaisemme Suomessa saavutettuja tuloksia, sekä ulkomailta saavutettuja koetuloksia, kun kyseessä on suomalaisen omistuksessa oleva flatti.

Lisätietoja ja lomake tulosten ilmoittamiseen:
www.flatti.net/palkitut/ilmoita-tulos

Ahvenanmaa

FLATTS / Maarianhamina / Benita Björklund / flatts.kennel@gmail.com / 050-586 2128

Etelä-Karjala

NINJATÄHDEN / Vehkatakale / Satu Marins / satu.marins@hotmail.com / 040-041 5515

Etelä-Pohjanmaa

PALOKALLION / Kauhava / Heli ja Rami Pitkäljärvi / pitkajarvi.heli@gmail.com / 040-562 1529

Etelä-Savo

METSÄNPEITON / Majavesi, Mikkeli / Satu Vihavainen / satu.vihavainen@surffi.fi

Kainuu

REGALE RAZZA/ Paltamo / Anne Haverinen / kennelregalerazza@gmail.com / 044-360 1152

Kanta-Häme

FLAT POWER / Parola / Anu ja Kimmo Vorobjev, Marianne Forsell / anu.vorobjev@flatpower.fi / 050-586 7585 / marianne.forsell@flatpower.fi / 050-400 1865

HARVAHAMPAAN / Parola, Hattula / Sirpa ja Mikko Saastamoinen / harvahampaan@gmail.com / 050-367 8111

RUSTY REBEL'S / Hattula / Veera Jääskeläinen / kennelrustyrebels@gmail.com / 040-843 5827

Keski-Pohjanmaa

HARAPAKAN / Veteli / Tuomo ja Tanja Hirvi / harapakan@gmail.com / 040-829 4981

MARJONETEN / Kälviä, Kokkola / Julia Kaarela / kaarela.julia@gmail.com /

Keski-Suomi

CELTAIR / Jämsä / Jenni Juvén / ijceltair@gmail.com / 050-581 4673

HAYZEHILL'S / Laukkavirta / Kukka-Maaria Kivijärvi / hayzehills@gmail.com / 041-545 2346

KETOPELLON / Äänekoski / Minna Honkonen / minna.honkonen@outlook.com / 044-511 3566

KORVEN AKAN / Jämsänkoski / Riitta Koivisto / koivisto.riitta@gmail.com / 040-544 6697 /

MYRSKYLINNUN / Äänekoski / Heidi Wacklin / heiduwacklin84@gmail.com / 040-537 2985

Kymenlaakso

BLACKPEPOON / Kouvola / Tarja Kolkka / blackpepon@gmail.com / 040-706 6659

HUNTSTARS / Koria, Kouvola / Satu Saarinen, Piia Piiparinen, Jonna Saarinen / st.saarinen@gmail.com, flatti87@gmail.com, jonna619@hotmail.com / Satu 040-543 7417, Piia 040-831 4848, Jonna 045-369 9368

METSÄVIRNAN / Michikkälä / Heli Siikonen / heli@metsavirna.com / 040-580 8144

Lappi

DURASSELIN / Rovaniemi / Jonna Turpeenniemi / durasselin@gmail.com /

Pirkanmaa

OAK ISLAY / Akaa / Eija Portell / eija.portell@icloud.com / 040-511 1824

PYYMÄEN / Akaa / Kati Kallio / kati@pyymaen.com / 040-581 8490

Pohjanmaa

BÅNHOLMENS / Larsmo, Luoto / Andreas Hjulfors / a.hjulfors@hotmail.com / 050-563 2666

JAY-JAY'S / Kruunupyö / Juha Junkala / juhajunkala@gmail.com / 040-513 8804

KEVÄTNIITYN / Pietarsaari / Ann Leskinen / kevatniityn@gmail.com / 050-338 3562

KVARTORPET'S / Mustasaari, Vaasa / Birgitta Hällsten-Pada, Alf Pada / birgitta.pada@netikka.fi / Birgitta 050-585 9585, Alf 050-591 9964

Pohjois-Karjala

BUUMIN / Joensuu / Henna Tuononen, Mari Elo / hennatuononen1@gmail.com / 050-089 6444

EMKRISTINA'S / Lieksa / Tiina-Maarit Kisonen / tiinakisonen@gmail.com / 040-547 7128

Pohjois-Pohjanmaa

ALLIKON / Liminka / Henna Mikkonen / hennamik@gmail.com / 044-540 0609

FILURIN / Oulu / Tiina-Maria Pikkuaho / filurin@gmail.com / 040-534 5583

Päijät-Häme

AREILA / Lappila / Ari Majalainen / ari.majalainen@gmail.com / 040-5322949

FLATKISS / Lahti / Christina Kiuru, Marko Nikkonen / christina@flatkiss.fi / 044-425 4312

Uusimaa

BIEHKAN / Numminen, Mäntsälä / Jori Saastamoinen / jori.saastamoinen@gmail.com / 040-5020644

DAKOTASPIRIT / Klaukkala / Minna Sihvonen / keiranoora@gmail.com / 050-582 2116

DANTARAN / Espoo / Laura Rajakallio / laura.rajakallio@gmail.com / 050-535 6926

HEILURIHÄNNÄN / Saarentaus, Mäntsälä / Kirsi ja Asko Nieminen / kirsi@kennelheilurihannan.fi / 040-064 1866

KIPAKKA / Karkkila / Noora Lavonen / noora.lavonen@gmail.com 050-339 6132

LEEWAY'S / Hyvinkää / Jenni Turtola / jennimariakaukonen@gmail.com / 040-910 6602

MORRINI / Långvik, Kirkkonummi / Riitta Niemelä / rsniemela@gmail.com / 040-709 1133

NOANARKIN / Laukkoski / Kaija Leinonen / noanarkin@hotmail.com /

NOBLEMATE / Vantaa / Nina Onufriew / nina.onufriew@gmail.com /

OAK BARREL'S / Vihti / Riitta Nikko / kennel.oakbarrels@gmail.com /

OMSKAKAS / Lohja / Sari Alho ja Jyrki Halme / omskakas@gmail.com /

PIKESTAR'S / Helsinki / Seppo Ihonen / seppo.ihonen@gmail.com / 040-735 2792

Varsinais-Suomi

BEAUTY FLATSTAR / Paimio / Nina Leino, Ville Suhonen / nina.leino@hotmail.fi / 044-344 4010

FINNFLATS / Parainen, Vehmaa / Tuula Ehrman, Heidi Vainio / finnflats@gmail.com / Tuula 040-069 9197, Heidi 040-082 2110

MAAHISMÄEN / Pöytyä / Mia Jaakola-Siimes / mia.lehtinen@gmail.com / 050-376 4517

MAJAKKASAAREN / Kaarina / Minna Latva, Susanna Pääkkö / Minna: majakkasaaren@gmail.com / 040-084 2998 Susanna: majakkasaaren.susanna@gmail.com / 040-765 5350

MEI DAN / Förby / Nada Sandberg / nada.sandberg@gmail.com / 040-727 7922

SKÖNHETS / Vehmaa / Mikaela Vuoristo / mikvu@gmail.com / 050 490 8385

XPERIMENTS / Salo / Katja Virtanen / k_suojanen@hotmail.com / 040-356 9046

Jäsenelle

JÄSENASIAT: www.flatti.net/jasenasiat Jäsenenä saat yhdistyksen jäsenlehden, Flattiviestin kotiin neljä kertaa vuodessa sekä etusijan yhdistyksen järjestämiin kokeisiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

JÄSENMAKSUT 2025:

- Liittymismaksu 5 € (ei koske pentuejäseniä)
- Varsinainen jäsen 28 € / Perhejäsen 6 € (ei omaa lehteä)
- Pentuejäsen 10 € (kasvattajan ilmoittama) (Pentuejäsenmaksu kasvattajalle hänen ilmoittaessaan ulkomaalaisen pentuejäsenen 16 €. Maksu sis. 10 € lehden postituskuluja.)
- Maksumuistutus 5 €

KASVATTAJA-ALENNUKSET: Kasvattaja saa 10 % alennuksen ostaessaan Tarvikemyynnistä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n pentuvälityksessä oleville pennuille tarvikeet pentupakettiin (pilli, pillinauha, dummy, talutin). Kasvattajan liittäessä uudet pennun omistajat pentuejäseniksi, saa uusi jäsen lahjakortin, jolla saa 10 % alennuksen ensimmäisestä Tarvikemyynnin ostosta.

OSOITTEENMUUTOKSET: www.flatti.net/jasenasiat/osoitteenmuutos Ilmoita osoitteenmuutos järjestön nettisivulla tai sähköpostitse jäsenihteerille: jasenasiat@flatti.net.

KUVAGALLERIA: www.flatti.net/flattiviesti/kuvagalleria Flattiviestin toimituksella on kuvagalleria, jonne voi ladata flattikuvia järjestön käyttöön (Flattiviesti, nettisivut, Facebook, Instagram). Julkaistuissa kuvissa mainitaan kuvaajan nimi.

TILITIEDOT: OKOYFIHH
Tarvikemyynti: FI45 5620 0920 4247 35
Jäsenmaksut: FI23 5620 0920 4247 43
Yleistili (näyttely, nome ja muut): FI28 5620 0920 4247 50

SEURAA MEITÄ SOMESSA!
f @suomensileakarvaiset.noutajatry
@ @suomen_sileakarvaiset_noutajat

Hallitus 2025

PUHEENJOHTAJA Miia Koski, Kausala p. 050 458 2157, puheenjohtaja@flatti.net

SIHTEERI Minna Hakamaa-Virtanen, Tampere sihteeri@flatti.net

VARAPUHEENJOHTAJA Henna Tuononen, Joensuu p. 050 089 6444

Noora Lavonen, Karkkila p. 050 339 6132 noora.lavonen@gmail.com

Vesa Turunen, Kempele p. 040 755 0538, vesaturunen32@gmail.com

Senni Husso, Hyvinkää p. 0400 860 276, some@flatti.net

Katja Virtanen, Salo p. 040 356 9046, webmaster@flatti.net

Tanja Aunela, Turku tanja.aunela@gmail.com

Varajäsenet: Markku Kastepohja, Päivi Fadjukoff

Toimihenkilöt 2025

TALOUDENHOITAJA & JÄSENSIHTEERI Heidi Vainio, p. 0400 822 110, Vallilantie 4, 23200 Vinkkilä talous@flatti.net, jasenasiat@flatti.net

SOSIAALINEN MEDIA (SOME-TIIMI) Senni Husso, Salla Sipilä ja Heidi Siipo some@flatti.net

TARVIKEMYYNTI & YHTEISTYÖASIAT Janina Alankoja-Kanervala tarvike@flatti.net

PENTUVÄLITTÄJÄT Hanna Hujanen, p. 040 578 9523 Sanna Lahtinen, p. 040 731 0831 pentu@flatti.net

KIERTOPALKINNOT Senni Husso, p. 0400 860 276 kiertopalkinnot@flatti.net

WEBMASTER Katja Virtanen p. 040 356 9046 webmaster@flatti.net

Alueyhteyshenkilöt

UUSIMAA, ALUETOIMINNAN VASTUUHENKILÖ Nina Onufriew, p. 041 4331959, nina.onufriew@gmail.com

UUSIMAA Noora Lavonen p. 050 3396132, noora.lavonen@gmail.com

VARSINAIS-SUOMI Mia Jaakola-Siimes p. 050 3764517, mia.lehtinen@gmail.com

VARSINAIS-SUOMI Katja Virtanen p. 040 356 9046, k_suojanen@hotmail.com

KANTA-HÄME Tanja Porttikallio p. 044 0660664, tanja.porttikallio@gmail.com

PÄIJÄT-HÄME Minna Vornanen p. 050 5261540, minnajvornanen@gmail.com

SATAKUNTA Maija Valtonen p. 040 4120392, maijajokela3@gmail.com

PIRKANMAA Tarja Tuhola vilpputuhola@yahoo.com

KESKI-SUOMI Niina Parviainen p. 040 5473493, parviainen_niina@outlook.com

MIKKELI-PIEKSÄMÄKI-ALUE Jonna Häkkinen p. 050 3057422, hiekkoi@hotmail.com

SAVON SEUTU Tarja Koistinen p. 040 7586768, tarja.koistinen@luke.fi

ETELÄ-SAVO Anu Karhunen p. 050 526 3679, anu.karhunen79@gmail.com

ETELÄ-KARJALA Juho Pajari p. 041 4582812, jpajari@gmail.com

ETELÄ-KARJALA Satu Marins p. 0400 415515, satu.marins@hotmail.com

POHJOIS-KARJALA (LIEKSA) Tiina-Maarit Kisonen p. 040 5477128, tiinakisonen@gmail.com

POHJANMAAN ALUE Heli Pitkäljärvi p. 040 5621529, pitkajarvi.heli@gmail.com

KAINUUN ALUE Anne Haverinen p. 044 3601152, kennelregalerazza@gmail.com

OULUN ALUE Henna Mikkonen p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

Toimikunnat

FLATTIVIESTI flattiviesti@flatti.net
Päätoimittaja: Mari Mamia
Toimitussihteeri: Katja Virtanen
Taitto: Tuija Lassila
Jäsenet: Pipa Pärssinen, Elina Kokko, Niina Kalliainen, Laura Pellinen, Janina Sundell, Virpi Peltonen

HARRASTUSLAJIEN TOIMIKUNTA
Pj: Pipa Pärssinen p. 040 536 7167, pipa.parssinen@gmail.com
Jäsenet: Miia Mäkiouppila, Tuija Manninen, Johanna af Hällström-Kamila.
PK-yhteyshenkilö Camilla Leijona camilla@koirakoulukompassi.com

MEJÄ-TOIMIKUNTA meja@flatti.net
Pj: Liisa Keränen, p. 040 592 1296, liisam@kolumbus.fi
Jäsenet: Mari Mamia, Miia Koski, Marko Saarni, Markku Kastepohja, Janina Alankoja-Kanervala, Timo Hellén, Tarja Koistinen

KASVATTAJATOIMIKUNTA
Pj: Piia Piiparinen p. 040 831 4848, flatti87@gmail.com
Jäsenet: Kirsi Nieminen, Satu Saarinen, Miia Suppanen, Päivi Säteri, Seppo Ihonen

JALOSTUSTOIMIKUNTA jalostus@flatti.net
Pj: Kirsi Nieminen, p. 0400 641 866, kirsi@kennelheilurihannan.fi
Sihteeri: Tuula Niva, p. 040 504 5165
Jäsenet: Riitta Niemelä, Jenni Juvén, Anne Kolsi, Laura Rajakallio

ULKOMUOTOTUOMARITMK
Pj: Riitta Niemelä, p. 040 709 1133, rsniemela@gmail.com
Jäsenet: Kirsi Nieminen, Katja Korhonen

NÄYTTELYTOIMIKUNTA nayttely@flatti.net
Pj: Anni Vornanen
Sihteeri: Mari Aaltonen
Jäsenet: Katja Korhonen, Pia Mattson, Marianne Forsell, Seppo Ihonen

NOME-TOIMIKUNTA nome@flatti.net
Pj: Heli Pitkäljärvi, p. 040 562 1529
Jäsenet: Terhi Kantanen, Marko Mikkilä, Salla Sipilä, Minsu Rauramo, Bernadetta Stenström, Nina Onufriew, Noora Lavonen, Niina Parviainen

NOUTAJAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTMK Vesa Turunen, vesaturunen32@gmail.com Nina Onufriew, nina.onufriew@gmail.com (varalla)

Kasvattajalistaus on tehty ilmoitettujen tietojen perusteella ja listaus on kasvattajalle maksuton. Listalla julkaistavan kasvattajan tulee olla Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsen, ja kasvattajan tulee olla kasvattanut vähintään yksi pentue tai kasvattajalla tulee olla selkeä lähtövelvaisuuden pentuesuunnitelma tiedossa.

BOZITA
ROBUR
SWEDISH FUNCTIONAL QUALITY

Together
with nature
since 1903

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset - täytä sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi